

PILISSZENTKERESZT - DOBOGÓKŐ

TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV – SZABÁLYOZÁSI TERV

III. kötet – Környezeti Vizsgálat és Értékelés

Megbízó:

Pilisszentkereszt Önkormányzat
1098 Pilisszentkereszt, Fő utca 12.
Tel.: 06-26 547-501 fax: 06-26 347-599
e-mail: polgarmester@pilisszentkereszt.hu

Tervező:

Pomsár és Társai Építész Iroda Kft.
1065 Budapest, Nagymező u. 25.
tel / fax: 331 8494, tel: 301 0380
e-mail: pomsart@t-online.hu

Településtervezés:

Pomsár András okl. építészmérnök, városrendezési szakmérnök TT1 01-1734/03
Tapolczai Tiborné okl. építészmérnök, városrendezési szakmérnök TT/1É 01-2184/11
Hambek Zoltán építészmérnök É2 01-4201/2
Zikkert Zoltán építészmérnök

Tájrendezés, környezetalakítás:

Drobni Mária okl. táj- és kertépítész mérnök K-1 01-5106/99
tájvédelmi szakértő SZ 103/2010

*A tervezők köszönetüket fejezik ki a munkájukhoz kapott értékes segítségért:
Pilisszentkereszt község Önkormányzatának és Polgármesteri Hivatalának*

DINPI részéről

Pappné Tóth Andreának

Grósz Róbertnek

Közép-dunavölgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség részéről

Sághi Melindának

Pilisi Parkerdő Zrt részéről

Farkas Viktornak

Boros Attilának

Közép-magyarországi Vízügyi Igazgatóság részéről

Simon Zoltánnak

Csabainé Lőrincz Mariannak

MTA Régészeti Intézet részéről

Benkő Eleknek

Címlap fotó: A település látképe a Pilis-tetőről

Tartalomjegyzék:

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése
 - 1.1 Előzmények, tematika
 - a) Tervezési feladat területi és tartalmi ismertetése
 - b) A terv célja
 - c) A módosítás eredeti tervhez viszonyított jelentősége
 - d) Helyzetismertetés
 - e) Fejlesztési irányok bemutatása
 - f) Országhatáron áttérjedő környezeti hatások
 - 1.2 A tervezési folyamat más részeihez való kaocsolódás
 - 1.3 A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a TRT alakulására.
 - 1.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása.
 - 1.5 A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai, nehézségek (mint pl. technikai hiányosságok, bizonyos ismeretek hiánya stb.), az előrejelzések érvényességi határai, a felmerült bizonytalanságok.
2. A TRT és a kidolgozásukkor vizsgált változatok rövid ismertetése
 - 2.1. A TRT céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket
 - 2.2. A terv összefüggése más releváns tervekkel
 - 2.3. A változatok közötti választás indokai, a választást alátámasztó vizsgálat rövid leírása.
 3. A TRT valamint a változatok megvalósítása környezeti hatásainak, következményeinek feltárása, különös tekintettel a „Natura 2000 területek” védelmére
 - 3.1 A TRT céljainak összevetése a TRT szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal
 - 3.2 Környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése, illetve figyelembevétele a TRT-ben
 - 3.3 A TRT céljainak egymás közti, illetve a releváns tervek, illetve programok (2.2.) céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból
 - 3.4 A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a TRT-vel összefüggésben lévő elemeinek ismertetése
 - 3.5 A TRT megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása, különös tekintettel azokra a tervelemekre, tervezett intézkedésekre, amelyek:
 - 3.6 Az előző pontok szerint meghatározott információkból kiindulva a TRT megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése
 - 3.7 A környezeti következmények alapján a TRT és a változatok értékelése, a környezeti szempontból elfogadható változatok meghatározása
 - 3.8 A Natura 2000 területek felhasználásának változására a 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet 14. számú melléklete szerinti tartalommal önálló hatásbecslési dokumentáció készült, mely jelen környezeti vizsgálat és értékelés részét képezi. (ld. 4.sz. melléklet)
4. A TRT megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó, a TRT-ben szereplő intézkedések környezeti hatékonyságának értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.
5. Javaslat olyan környezeti szempontú intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra, amelyeket a TRT által befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni.
6. A TRT megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezeti hatásokra vonatkozóan a TRT-ben szereplő monitorozási javaslatok értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.
7. Közérthető összefoglaló

Melléklet:

- 1.sz. Művi értékvédelem
- 2.sz. Természeti táji értékek
- 3.sz. Változtatási szándékok elemzése
- 4.sz. Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció

Tervek:

T-1	Pilisszentkereszt Településszerkezeti Terve	1 : 20000
KA	Környezetalakítási és tájrendezési javaslat	1 : 20000

PILISSZENTKERESZT - DOBOGÓKŐ TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV – SZABÁLYOZÁSI TERV III. kötet – Környezeti Vizsgálat és Értékelés

Pilisszentkereszt Község Önkormányzata megbízásából a a Pomsár és Társai Építész Iroda Kft. készíti a településrendezési terveket.

Felelős tervező: Tapolczai Tiborné okl. építészmérnök, városrendezési szakmérnök TT/É1 01-2184/11

Rendelkezésre álló tervelőzmények:

Határozatok:

- Pilisszentkereszt Településfejlesztési Konceptió – 72/2009 sz. Ökt. határozat
- Pilisszentkereszt Településszerkezeti Terve – 73/2002 (X. 01.) sz. Ökt. határozat

Rendeletek:

- Pilisszentkereszt Helyi Építési Szabályzata – 7/2002. (IX.30.) sz. Ökt. rendelet
- Pilisszentkereszt Helyi Építési Szabályzatának módosítása - 15/2006 (XII.01.) sz. Ökt. rendelet

A Terv döntései - a felsorolt tervek, rendeletek mellett – az alább felsorolt magasabbrendű tervek településre vonatkozó megállapításait veszik figyelembe:

- Országos Területrendezési Terv - 2003. évi XXVI. tv.
- Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve - 2005. évi LXIV. tv.

A 2/2005. (I. 11.) Kormányrendeletben foglaltak alapján PILISSZENTKERESZT-DOBOGÓKŐ község településrendezési tervéhez (továbbiakban TRT) környezeti vizsgálat és környezeti értékelés c. alátámasztó munkarész készül.

A környezeti vizsgálat és értékelés munkarész készítője:

Drobní Mária okl. táj- és kertépítész mérnök, vezető tervező. K-1 01-5106/99

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése

1.1 Előzmények, tematika

A kidolgozó a környezet védelméért felelős közigazgatási szervnek tájékoztató anyagot küldött a tervezési feladat, a terv céljának ismertetésével, a Kr. 4.§ (3) és 7.§ (2) pontjaiban ismertetett tartalommal.

A tájékoztatás alapján a Környezeti Vizsgálat és Értékelés tematikáját közös megállapodással, egyeztető tárgyaláson alakították ki.

a) Tervezési feladat tartalmi és területi ismertetése

A TRT hatálya a település közigazgatási területe, tartalmát a 72/2009. sz. önkormányzati határozattal elfogadott Településfejlesztési Konceptióban megfogalmazott célok megvalósításához szükséges programelemek alkotják.

b) A terv célja

- a hatályos TRT jóváhagyása óta eltelt időszak alatt történt jogszabályi változások átvezetése:
 - Étv
 - OTrT
 - BATrT
 - OTÉK
 - környezetvédelmi és természetvédelmi jogszabályok
- egyéb (önkormányzati, lakossági) változtatási igények

c) A módosítás eredeti tervhez viszonyított jelentősége

- a fejlesztéseket döntően a meglévő beépítésre szánt területekre, az intenzitás növelésével kívánja - korlátozni,

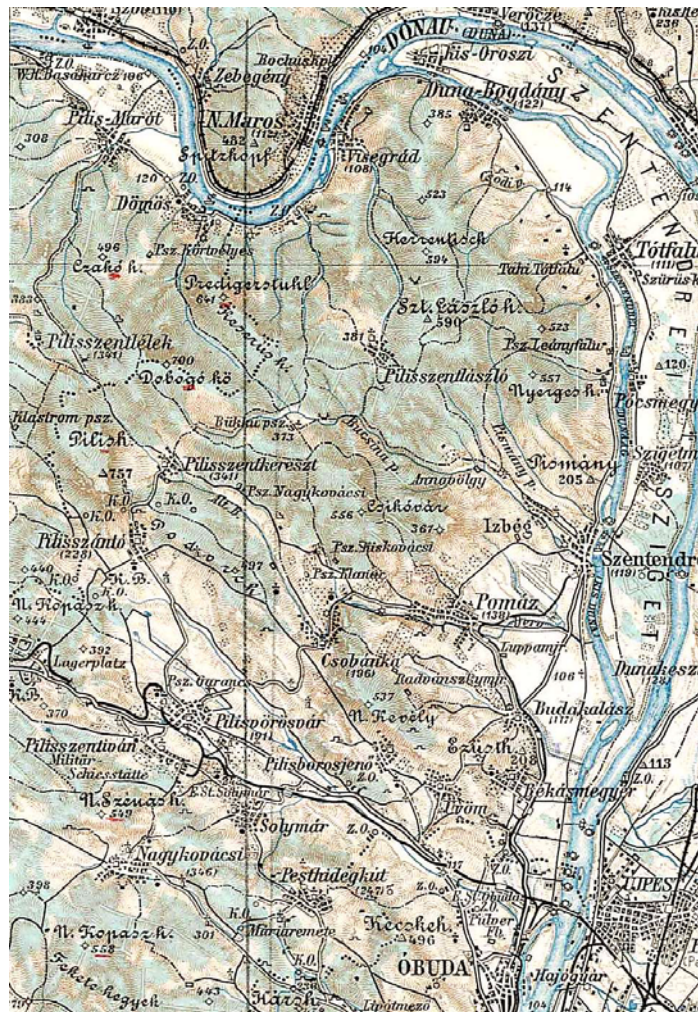
- természeti táji értékek területén a beépítési lehetőséget csökkenti, annak szomszédságában védelmi zónát alakít ki,
- fokozottan védi a természeti, és épített értékeket, a régészeti elemeket,
- új gondolkodással közelíti meg a természet és történeti elemek együttes védelmét,
- a fejlesztéseket a jelenlegi környezeti állapot megtartásával kívánja elvégezni.

d) Helyzetismertetés

Természeti adottságok

A település természeti környezete

Természetföldrajz, geológiai adottságok (Magyarország kistájainak katasztere. Budapest, 1990. alapján)

Domborzat

Pilis:

ÉNy-DK irányú, közel párhuzamos szerkezeti vonalak a Pilis-hegység sasbércei vonulatait határolják el. Szerkezeti-morfológiai szempontból töréses sasbérc sorozat, melyet árkos medencék tagolnak.

Visegrádi-hegység:

A harmadidőszaki vulkáni hegység másodlagos, tektonikusan is átalakított formái közül a legnagyobb relatív relief a kalderaromokhoz, az erupciós centrumokhoz kapcsolódik.

Pilisszentkereszt-medence:

A laza üledékeken dombosági jellegű térfelszínek formálódtak. A keretező sasbércek oldaláról enyhén hullámos hegyláb felszínek hajlanak a medencetálpak irányába. A felszín egyenetlenségeit vékony lösztakaró borítja.

Geológiai adottságok

Pilisszentkereszt település közigazgatási területe három kistáj területén fekszik. Ezek a Pilis hegység, a Pilisszentkereszti-medence, valamint a Visegrádi-hegység. A két hegység eltérő kialakulású és felépítésű.

A Pilis jellemző kőzetei a mészkő és a dolomit. A karsztjelenséghez kapcsolódik a sok barlang és forrás. Az erős függőleges tagoltságot a magas relatív relief is mutatja (átlagosan 130 m/km²). A karsztos fennsíkok és lejtők mikroformákban gazdag térszínnek. A lejtőkön impozáns sziklatornyok, sziklafalak alakultak ki.

Zsivány-sziklák

A Visegrádi-hegység jellemző kőzete a vulkáni

tevékenységből származó andezittufa és

Aglomerátum Kráter-maradvány

Éghajlat

A tervezési területre a mérsékelt hűvös-mérsékelt nedves/száraz, a hegytetőkön a hűvös-nedves éghajlat jellemző.

Vízrajz

A Pilisszentkereszti-medence jellemző vízfolyásai a Kovács-patak és annak bal oldali mellékága (mely a nem hivatalos köznyelv szerint Dera-patak néven szerepel) melyek útja az összefolyás után a természeti szépségekben különösen gazdag Szurdokban folytatódik. A Közép-magyarországi Vízügyi Igazgatóság működési területét ábrázoló térképen (I. melléklet) a Dera-patak Szentendrén, a Bükkös-pataktól délre folyik a Dunába. A Kovács-patak Csobánka belterületén torkollik a Dera-patakba. Az ellentmondás feloldása érdekében, és addig, amíg a bal oldali mellékág hivatalos nevet nem kap, a továbbiakban a Kovács-patak bal oldali mellékágát Pilisszentkereszt belterületén ideiglenesen Mellékág(Dera)-pataknak nevezzük.

Dobogókő déli részén fakad a Bükkös-patak, mely festői környezetben, helyenként bűvópatakként kanyarog keleti irányban a Duna felé.

A település közigazgatási területén számos kisebb-nagyobb vízhozamú forrás fakad. Ezek közül a jelentősebbek: Klastrom-forrás, Kinizsi-forrás, Hármaskút-forrás, Cser-forrás, Szentkút, Attila forrás.

A Visegrádi-hegység kevésbé gazdag forrásokban.

A forrásokról vízhozam és vízminőség tekintetében csak a vízbázisként működő Kinizsi-forrás, Kanyargós-forrás és Kőtáró-forrás rendelkezik adatokkal

Klastrom-forrás

Szentkút-forrás

Attila forrás a Kakas-hegyen

Növényzet

A Pilis jellemző erdőalkotó fajai a kocsánytalan tölgy, a bükk, a cser és a gyertyán. Jelentős felületen sztyepprétek találhatók

A Visegrádi-hegység jellegzetes erdőalkotó fajai az extrazonális bükk, a cser, a kocsánytalan tölgy. Jellemző lágyszárúak: a deres csenkesz, a pilisi len, a magyar gurgolya, a pirosuló hunyor, az észak-kárpáti halvány repcsény, a balkáni pufók árvacsálné valamint a bennszülött husáng.

Hatalmas idős bükk

Társadalom, humán erőforrások, humán infrastruktúra

Népességi jellemzők

A népességi folyamatra jellemző, hogy a település a jelenlegi kb. 2200-as létszámot 2007-ben kis megtorpanással ugyan, de a 90-es évektől egyenletes, nagyjából 10%-os növekedéssel érte el. 2000 és 2005 között az évi népességnövekedés 1,5%-os volt.

A növekedés a 0-19 éves korosztályban a legnagyobb, a település fiatalodónak mondható.

Az idősek települési népességhez viszonyított aránya kisebb (13 %), a fiataloké nagyobb (17 %), vagy azonos a kistérségi, illetve a megyei átlaggal.

A nők száma valamivel nagyobb, mint a férfiaké. A munkaképes korúak kb. a népesség 70 %-át teszik ki.

Társadalmi összetétel

A jelenlegi lakosság döntő része munkaképes korosztály, mely csak növekedni fog a fiatalok számának növekedésével. Jellemző a középiskolát végzettek és a felsőfokú végzettségűek számának növekedése.

A fenti kedvező változások elsősorban a helyben maradó fiataloknak, másodsorban a betelepülőknek köszönhetőek.

Regisztrált álláskereső száma 2007. évi adatok szerint 34 fő. Rendszeres szociális segélyben részesült 2007. évben 3 fő.

A településen dolgozók jelentős hányada vállalkozó, illetve szolgáltatásban dolgozik, az ingázók az alkalmazotti szférában helyezkednek el.

A változások következménye az igény szint és az életminőségi elvárásokkal szembeni követelmények növekedése, a gazdasági és szellemi élet aktivizálódása.

A minőségi váltás csak kétirányú együttműködéssel érhető el, az önkormányzattal szemben támasztott elvárásoknak párosulnia kell a civil szféra, a helyi vállalkozók közéleti kreativitásával.

A településen több civil szervezet és szerveződés is működik:

A civil szervezetek kulturális programok szervezésével, sporttal, hagyományőrzéssel, egyéb közösségi feladatok ellátásával foglalkoznak.

A település szlovák és német nemzetiségi gyökerekkel bír, meghatározó azonban a szlovák kisebbség jelenléte, a 2001. évi népszámlálás adatai szerint a lakosoknak több mint a fele kötődik a szlovák nemzetiséghez. A településen szlovák és német kisebbségi önkormányzat is működik. Elmondható ugyanakkor – ugyancsak a 2001. évi népszámlálás adataira támaszkodva -, hogy a falu lakosainak több mint 91 %-a kötődik a magyarsághoz, s életmódjukban, öltözködésükben, foglalkozásukban stb. nem különböznek egymástól.

A település meghatározó értéke a nemzetiségi jelleg és a megőrzött hagyományok. A falu zártságának csökkenésével nagy a veszélye az értékek eltűnésének. A falusi turizmussal, a megélt nemzetiségi lét fontosságának hangsúlyozásával, az életmódhoz, munkához köthető hagyományok felélesztésével és megőrzésével csökkenthető ez a veszély.

A településen a hagyományőrzésnek, a szlovák nemzetiséggel, hitélettel, idegenforgalommal kapcsolatos eseményeknek, programoknak jelentős szerepe van a társadalmi életben. Ezen szervezések önkormányzati segítséggel, civil kezdeményezésre történnek. A hagyományőrzés koordinálói a Községi Ház, kisebbségi önkormányzatok, Katolikus Egyház, civil szervezetek.

A település lakosságának döntő többsége katolikus vallású, erős hitélet és az egyházi ünnepek megtartása jellemzi a vallási életet.

Szociális-egészségügyi helyzet

A településen egészségügyi alapellátás biztosított: egy háziorvos-gyermekorvos, egy védőnő és egy fogorvos működik, továbbá fiókgyógyszertár üzemel. A szakellátást Szentendrén vehetik igénybe a lakosok. Az ügyeleti ellátás kistérségi szinten van megszervezve.

Pilisszentkereszt nagyvárosokhoz (Budapest, Esztergom, Szentendre) való közelsége a helyi foglalkoztatási lehetőségek szűkössége ellenére jó munkaerő-piaci helyzetet jelent az itt lakóknak.

A munkanélküliek számát tekintve a mutatószám az országos átlag alatt van. Ha a tartósan munkanélküliek számát tekintjük, akkor még kedvezőbb a helyzet. Érdekes számadat ehhez képest a rendszeres szociális segélyt igénylők száma, ami az előző számadatokkal összevetve a vártnál kevesebb. A rendszeres

gyermekvédelmi támogatást igénylők száma nem magas, ami részben a kisebb mértékű munkanélküliséggel, részben pedig a kisebb mértékű hátrányos helyzettel magyarázható.

A szülők nem nyilatkoztak gyermekük, gyermekeik hátrányos voltáról. Az intézményi adatlapok alapján jelenleg 36 hátrányos helyzetű tanuló és gyermek jár a község intézményeibe, amelyből nincs halmozottan hátrányos helyzetű.

A településen belül a „külsőterületen” élők száma nem jelentős, még akkor sem, ha a hét kilométerre lévő Dobogókőt is ide soroljuk, mely közigazgatásilag Pilisszentkereszt szerves része, üdülőterülete. Az itteni gyermekek menetrendszerinti autóbusszal járnak a pilisszentkereszt-i iskolába, illetve szüleik révén autóval az óvodába.

Humán infrastruktúra

Bölcsőde, idősek napközi otthona, egyéb szociális intézmény nem működik a településen. A család és gyermekvédelmi szolgálat mikrokistérségi szervezésben működik.

Alapfokú oktatási intézményként nemzetiségi óvoda és 1-8. osztályos nemzetiségi általános iskola működik. Az iskolai gyermeklétszám 2008-2009. tanévben 131 fő.

A közbiztonság viszonylag jónak mondható, de az utóbbi években a vagyon elleni bűncselekmények száma növekedik. Emiatt igény mutatkozik a polgárőrség megerősítésére, térfigyelő kamera-rendszer felállítására. A településen állandó rendőrőrs nincs, körzeti megbízott, valamint a pomázi rendőrkapitányság látja el a rendőrségi feladatokat. A közbiztonság biztosításában a helyi Polgárőrség nyújt segítséget.

A tűzvédelmi feladatokat a Pomázi Tűzoltóság látja el a helyi önkéntes tűzoltóság segítségével.

A helyi kulturális élet fenntartása és fejlesztése érdekében az Önkormányzat Községi Házat tart fenn, mely a lakosság valamennyi rétege kulturális igényeinek a kielégítésére törekszik. A Községi Ház keretében könyvtár működik, továbbá két internetes kapcsolattal rendelkező számítógépet használhatnak a látogatók. Kulturális szerepet felvállalnak és betöltenek a nemzetiségi önkormányzatok, valamint a civil szervezetek és a közoktatási intézmények is.

Sportolási lehetőség céljára sajnos csak a sportpálya van. A településen évtizedek óta hiányzik - az egyébként az általános iskolában kötelezően biztosítandó – tornaterem, melyet anyagi források hiányában az eddigi önkormányzatok nem tudtak megvalósítani. Dobogókőn a téli szezonban sípálya üzemel. Teniszpálya, uszoda elsősorban a szállodavendégek számára biztosított egy dobogókői szállodában. A település természeti környezete egyébként számos, szabadban üzhető sportág művelésére alkalmas: kerékpározás, sziklamászás, turázás, barlangászás, íjászat stb. Szervezett sportolási lehetőség a PILE SC keretében van.

Pilisszentkereszt Önkormányzatának 10 fős képviselőtestülete van, melyet egy főfoglalkozású polgármester vezet. A képviselőtestület munkáját 3-5 fős bizottságok (pénzügyi bizottság, ügyrendi bizottság, szociális bizottság és üdülőhelyi bizottság) segítik. Az önkormányzat Polgármesteri Hivatala látja el az államigazgatási ügyek intézését, foglalkozik a szociális ügyekkel, a helyi adók beszedésével, helyi műszaki ügyintézésével, az önkormányzat működésével, a falu üzemeltetésével. Az elsőfokú építéshatósági ügyintézés Szentendre város polgármesteri hivatala végzi. Önkormányiroda legközelebb Pomázon áll rendelkezésre. Az önkormányzat Pilisi Klastrom Nonprofit Kft.-jének feladata a vagyongazdálkodás, beruházások bonyolítása, és vállalkozás.

Kommunikáció, részvételi és döntéshozó mechanizmus

Az Önkormányzat helyi lapot alapított Pilisszentkereszt-i Hírforrás néven, amelyben az önkormányzati hírek és a település egyéb kulturális eseményeiről szóló híradások kapnak helyet. Időszakonként a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat, valamint a civil szervezetek is kiadnak helyi kiadványokat, újságokat.

A településen kábel tv-hálózat működik, amely rendszeres híradást ad a képviselőtestületi ülésekről, továbbá a helyi kulturális-közéleti eseményekről.

A lakosság észrevételeit, véleményét az Önkormányzat által meghirdetett falugyűléseken, a polgármesteri és képviselőtestületi fogadónapokon adhatja elő.

Települési konfliktusok

Pilisszentkeresztet mintegy két és fél évszázaddal ezelőtt a Felvidékről érkezett szlovák, valamint német földről érkezett sváb telepesek alapították. Mindkét nemzetiség katolikus vallású és talán ennek köszönhető, hogy hosszú időn keresztül békésen éltek egymás mellett és életük a közös sors és a vegyes házasságok révén szorosan összefonódott. A falu hosszú időn át meglehetősen elzártságban élt a külvilágtól s a lakók leginkább

egymásra voltak utalva. A két nemzetiség közötti arány idővel még inkább a szlovákok irányába tolódott, s nem segítette a német identitás felvállalását a háború utáni kitelepítési hullám sem. A német gyökerekről azonban számos családnév tanúskodik. Még ma is jelen van a településen a német kisebbség, 2006. évben kisebbségi önkormányzatot is alakítottak, azonban ennek fogadtatása nem volt kedvező a szlovák önkormányzat részéről. A település érdekét az szolgálná, ha a kisebbségi önkormányzatok egymás működésében nem „konkurenciát” látnának, hanem – felismerve a közös múltban gyökerező értékeket és a közös jövőben rejlő lehetőségeket, együttműködnek és egymást támogatnák, egymás értékeit elismernék és megbecsülnék.

A települést alapító fent említett két nemzetiségen kívül ma már jelentős számban élnek magyarok is, akik részben a vegyesházasságok révén kerültek a faluba, részben pedig a fővárosból történő kiköltözési szándékuk miatt választották településünket. A „törésvonal” itt már nem a szlovák-magyar származás, hanem a „helyiek” és „betelepülők” mentén húzódik és a helyiek részéről bizonyos fokú tartózkodásban, be nem fogadásban nyilvánul meg, a betelepülők részéről pedig a közösségi élettől történő távolmaradásban. A „helyiek”-„betelepültek” közötti megkülönböztetés időnként szlovák-magyar ellentétre, illetve politikai nézetkülönbségre utaló színezetet is kap. A fiatalabb korosztály körében ez a törésvonal már általában nem nyilvánul meg, hiszen ők már egy nyitott, a környezettel szorosabb mindennapos kapcsolatban, a televízió és gépkocsi tömeges elterjedésének időszakában nőttek fel és természetes számukra, hogy iskolai tanulmányaik során vagy munkahelyükön találkoznak más emberekkel is. Egy település fejlődésében fontos szempont, hogy minden lakosa – akár ide született, akár választotta lakóhelyül – jól érezze magát és képességeihez, tehetségéhez mértén járuljon hozzá a közös feladatok ellátásához.

Főleg a költségvetési pénzek elosztásánál mutatkozik konfliktus a két településrész, Dobogókő és Pilisszentkereszt között. Dobogókő üdülőterület, amelyet azonban az utóbbi években egyre többen választanak állandó lakóhelyül. Az állandó helybenlakás következtében az ottlakók igényei megnövekedtek az önkormányzattal szemben, melyre jó hivatkozási alapul szolgál az általuk az üdülőingatlanok után fizetett ingatlanadó, míg a lakóingatlanok után nem kell ingatlanadót fizetni. Emiatt olyan igények is megfogalmazódnak, hogy az üdülőterület kerüljön átminősítésre lakó-, vagy legalábbis vegyes övezetté.

Kulturális jellegzetességek

A település kulturális jellegzetességei két forrásból is fakadnak: egyrészt a nemzetiségi gyökerekből, másrészt a falusi életformából. Mindezek együttesen alkotják azt, amit ma helyi hagyományoknak nevezünk. A régi falusi életformáról tanúskodik a jellegzetes település-szerkezet, a még meglévő régi házsorok, a mészégető boksák maradványai, a műveléssel felhagyott mezőgazdasági területek, szőlők, legelők, a – sajnos ma már nem működő – tájház, az ott bemutatott tárgyakkal egyetemben. Idősebb asszonyokon néha még látható a hétköznapi népviselet, az ünnepit a néptáncosok, a Pávakör örökíti tovább. A mindennapi nyelvhasználatban idősebbek körében még használatos a szlovák, jellemző a kevert beszéd, de a középkorúak és a fiatalok körében a mindennapi kommunikáció nyelve a magyar. A faluban az utcablák és a feliratok a magyar mellett szlovákul is megjelennek. A gyermekek anyanyelvként viszont már a magyart tanulják meg édesanyjuktól.

A szlovák népdalokat a Pávakör, a néptánc- és népdalkultúrát a Pilisszentkeresztért Kulturális Egyesület, valamint a Nemzetiségi Kulturális Egyesület igyekszik fenntartani és népszerűsíteni.

Ma is ismerik és készítik az asszonyok a konyhákban a régi, hagyományos ételeket, s azok sajátos sora alakult ki az ünnepkörökhöz kapcsolódva is.

A településen minden évben megtartják a hagyományos ünnepeket, melyek egyrészt a valláshoz, másrészt a régi falusi hagyományokhoz kötődnek.

Önkormányzati gazdálkodás

Pilisszentkereszt éves költségvetése kb. 300 millió Ft. A bevételek mintegy 45%-a normatív állami támogatás, mely az elmúlt években stagnált, vagy csökkent, 55%-a pedig saját bevétel. A normatívák 70%-a a közoktatási feladatellátást, 15%-a üdülőhelyi feladatellátást, 10%-a szociális ellátást, míg 5%-a egyéb feladatellátást támogat. A saját bevételből 35%-ot az átengedett központi adók, 15%-ot a helyi adók, a fennmaradó 5%-ot az intézményeink működési bevételei teszik ki.

A kiadások 70%-a személyi kiadás járulékaival együtt, míg 30% -ot tesznek ki a dologi és egyéb folyó kiadások. Közoktatási intézményeink és a hozzájuk tartozó konyha működési kiadásai adják költségvetési kiadásaink közel 50%-át, a személyi kiadások 60%-át, a dologi kiadások 40%-át.

Az önkormányzat bevételei kizárólag intézményei működtetésére és a falu üzemeltetésére elégségesek. Bármilyen nagyobb karbantartás, fejlesztés vagy beruházás csak ingatlaneladásból vagy hitelfelvételből valósítható meg, illetőleg pályázat útján. A pályázatokhoz szükséges önerő is csak az előbb említett módon teremthető elő.

Az önkormányzat értékesíthető ingatlannal alig rendelkezik.

Gazdaság

Ipar

A településen természeti adottságai, és közlekedési kapcsolatai miatt az ipari tevékenység nem fejlődött ki. Néhány helyi hagyományra épülő, és alapvető szolgáltatást, ellátást biztosító kisipari tevékenység mellett Dobogókőn jellemzően a „turisztikai ipar, szolgáltatás” létezik.

Földművelés

A szűk pilisszentkereszti medence kevés lehetőséget nyújt a mezőgazdasági termelés számára. A kedvezőtlen talajviszonyok, az apró parcellák valamint a gazdasági környezet nem teszi lehetővé azt, hogy a lakosság mezőgazdasággal foglalkozzon és abból éljen meg. A belterülettől nyugatra fekvő szántóterületek művelése megszűnt, a széleken az erdő egyre nagyobb területeket foglal el. A művelés szünetelése a kemikáliák használatának megszűnését is jelenti, a területek ezáltal alkalmassá válnak a vegyszermentes termékek előállítására. Ilyen gazdálkodási mód megjelenésére már van is példa. A belterület nyugati határa mentén elhagyott gyümölcsösök vannak. A saját célra történő termelés is megszűnőben van a nagy élőmunka igény miatt. A termelési funkció visszaszorulásával megjelent az üdülési funkció.

Állattartás

Csak saját felhasználásra fordul elő baromfi és sertéstartás. A lovardában 3 pár lovat tartanak. Az állattartás elsovadása a legelők beerdősülését jelenti. Egy-két portán megjelent a lovagoltatás céljából történő lótaratás.

Erdőgazdálkodás

Pilisszentkereszten az erdők elsődlegesen védelmi rendeltetésűek. Az erdőterületek többségükben állami tulajdonban vannak, kezelőjük a Pilisi Parkerdő Gazdaság Rt. Jelentős erdőterületei vannak a helyi Erdőbirtokossági Társulásnak is.

Vadgazdálkodás

A vadászati jogot a Pilisi Parkerdő Gazdaság Rt. gyakorolja. Az erdőkben megtalálhatók a magyarországi nagyvadak: vaddisznó, őz, szarvas, muflon. A vadászat a vadlétszám szinten tartását szolgálja. A település lakói a vadászatok lebonyolításában erdészként, hajtóként működik közre.

Szolgáltatás

A településen két vegyesbolt, egy virágbolt, egy ajándékbolt és egy italdiszkont működik. A vendéglátó egységek közül három étterem és kettő italbolt. A közműszolgáltatási központok a szomszédos településeken érhetők el. Egyes autójavítási szolgáltatások igénybevételére is van helyben lehetőség.

A lakónépesség növekedésével, átstrukturálódásával megváltozott az aktív dolgozók gazdasági ágazatok szerinti aránya. A gazdálkodás korábbi magas aránya csökkent a szolgáltatásban, kereskedelembe dolgozók javára.

Az aktív foglalkoztatottak nagy része helyben nem talál munkát, ezért napi ingázásra kényszerülnek Pilisszentkereszt központi fekvése miatt elsősorban a környező nagyobb városok (Pilisvörösvár, Szentendre, Pomáz) irányába, szükség esetén a fővárosba. Ugyanez a helyzet az iskoláskorúakkal.

Az ezer főre jutó működő vállalkozások száma a kistérségi átlagnál jóval, a megyei átlagnál alig alacsonyabb.

A gazdasági vállalkozások számára új telephelyek kijelölésére kevés a lehetőség, a zárt kereteket adó táji, természeti adottságok miatt.

Idegenforgalom, turizmus

Dobogókő kedvelt célpontja a turistáknak, évtizedes turisztikai hagyományokkal rendelkezik. Jelenleg négy szálloda működik: Pilis, Manréza, Platán, Nimród. A vendégforgalom éves szinten 80000 vendégéjszaka. Szállodák kihasználtsága alacsony, a háttérszolgáltatás nem ad minőségi választékot, a programkínálat kevés és idényszerű. Dobogókőn volt az ország első sípályája, az utóbbi években felújításra került s a Dobogókő Alapítvány üzemelteti. Téli időszakban természetes szánkópályák bővítik a szórakozási lehetőséget. A tavaszi-őszi túraszezonban és a téli síszezonban komoly parkolási gondok vannak. Az utóbbi években Dobogókő szakrális jelentőségű helyként is vonzza az érdeklődőket, mint olyan hely, amely a Föld szív-csakrájának felel meg. Az infrastruktúra hiányos, nincs megfelelő illemhely, utcai berendezés, sok az elhanyagolt közterület. Bár Dobogókő üdülőterület, az utóbbi években egyre többen választják állandó lakóhelyül, mely új igények megfogalmazását is jelenti. Nincs meghatározó központi része, a látogatói és üdülői igényeket kiszolgáló közösségi területe.

Dobogókőre ma leginkább a csend és a nyugalom, a kiváló levegőminőség és a kellemes sétalehetőség jellemző.

Dobogókőre a látogatók döntő többsége Pilisszentkereszten keresztül érkezik. A településen keresztülvezető út forgalma a látogatók számától függően alkalmasszerűen jelentős környezeti terhelést jelent.

Pilisszentkereszt-Dobogókő a kerékpáros és motoros turisták kedvelt útvonala mentén helyezkedik el, a településen azonban nincs olyan szolgáltatás vagy turisztikai attrakció, amely megállásra vagy hosszabb időtöltésre készítené őket.

A pilisszentkereszti szálláslehetőségek igen korlátozottak: a településen működik a Büntetés-végrehajtási Szervezet Továbbképzési és Rehabilitációs Központja, amely szabad kapacitás esetén nyújt szálláslehetőséget. A falusi turizmus fejletlen, alig egy-két család foglalkozik szoba kiadásával. Turisztikai szervezet, információs központ a településen nincs, turisztikai szakember nem áll az önkormányzat rendelkezésére, turisztikai marketing gyakorlatilag nincs. A falusi vendéglátásnak a településen nincsenek hagyományai. Közterületi parkolók nincsenek kialakítva.

A település határában elhelyezkedő volt ciszterci kolostor-rom állapota fokozatosan romlik, az építészeti maradványok részbeni tárolására szolgáló, a Plébániakertben elhelyezkedő Kőtár faépülete nem biztonságos és a nyilvánosság számára nem látogatható.

A települési önkormányzat, nemzetiségi önkormányzatok, civil szervezetek programjait, rendezvényeiket a Községi Házban, a Szlovák Házban, a Kántorházban, illetve az iskolában tartják. A közösségi rendezvényeket befogadó épületek szűkek és mind felújításra szorul. Nagyobb létszámú szabadtéri rendezvények megrendezésére sor került a Klastromkertben is, ahonnan viszont hiányzik az infrastruktúra. Hiányzik egy több száz ember befogadására alkalmas fedett csarnok, illetve rendezett, kulturált környezetben lévő szabadtéri helyszín.

A fejlesztésnek a választék növelésével és a minőség széles skálájának megteremtésével kell számolni.

Természet, táj, tájhasználat – településhálózat és településszerkezeti összefüggések

A település a dombos felszínű Pilisszentkereszti-medencében található az ÉNy-DK irányú, közel párhuzamos szerkezeti vonalú a Pilis-hegység és a vulkanikus Visegrádi-hegység között.

A Pilis jellemző kőzetei a mészkő és a dolomit. A karsztjelenséghez kapcsolódik a sok barlang és forrás. A lejtőkön impozáns sziklatornyok, sziklafalak alakultak ki. A Visegrádi-hegység jellemző kőzete a vulkáni tevékenységből származó andezittufa és agglomerátum.

A Pilisszentkereszti-medence jellemző vízfolyásai a Dera-patak és a Chilo-patak, melyek útja az összefolyás után a természeti szépségekben különösen gazdag Szurdokban folytatódik.

A település közigazgatási területén számos kisebb-nagyobb vízhozamú forrás fakad.

A fővárost elhagyva, a Pilisi Parkerdő Rt. által kezelt csaknem 66.000ha-os egybefüggő védett erdőterület belsejében fekszik a település.

A közigazgatási terület két településegységből áll, melyek térben, megjelenésben és funkcióban is elkülönülnek egymástól. Pilisszentkereszt és Dobogókő hazánk egyik legkedveltebb kirándulóterületén fekvő települések. A Dunakanyar ölelésében fekvő Pilis-hegység és környezete nem csupán Európa egyik legszebb tájképi együttese, hanem valódi természeti képeskönyv a Pilis varázslatos dombjain elterülő történelmi

településekkel. A pilisi falvak a természeti értékek széles skálájával és gazdag történeti múlttal, örökségekkel büszkélkedhetnek.

A település a kedvelt turistaközpontok közelsége ellenére is mentes még a nagy turistaáradattól, sajátos atmoszférát, igényes kikapcsolódást ígérő környezetet kínál.

A kirándulókat és a bakancsos turistákat egyaránt változatosan kielégítő erdei pihenőhelyek, táborhelyek szinte a település részét képezik. A patakok medrét követő túrák érdekes színfoltjai a mészégetők ősi mesterségét idéző boglyák. Az emlékek a helyi gazdálkodásmódra, a helyben élők megélhetését biztosító szakmák elterjedésére vezethetők vissza. A gazdálkodás, a megélhetés alapját a természeti környezet - erdő, kőbánya -biztosította. Így vált elterjedté a mész- és faszénégetés, így alakult ki a gyűjtögetésből - gomba, boglyó, virág - való megélhetés.

A sportolni vágyókat kerékpárutak, erdei tornapályák várják.

A változatos állatvilág a vadászat kedvelőinek is ideális kikapcsolódást nyújt.

Dobogókő kialakulását, létét és megélhetését természeti környezetének, domborzati adottságainak köszönheti. Az erdő terápiás hatása, a síelésre, szánkózásra, nyári-bobozásra alkalmas terep a kikapcsolódásra nyújt bő választékot, de sajnos megjelentek a természetet károsító motoros sport kedvelői is.

A település közigazgatási területének nagy részét erdők borítják, a belterületet karéjozza keskeny, de folyamatosan beerdősülő mezőgazdasági terület: szántók, gyepes területek, illetve kertek.

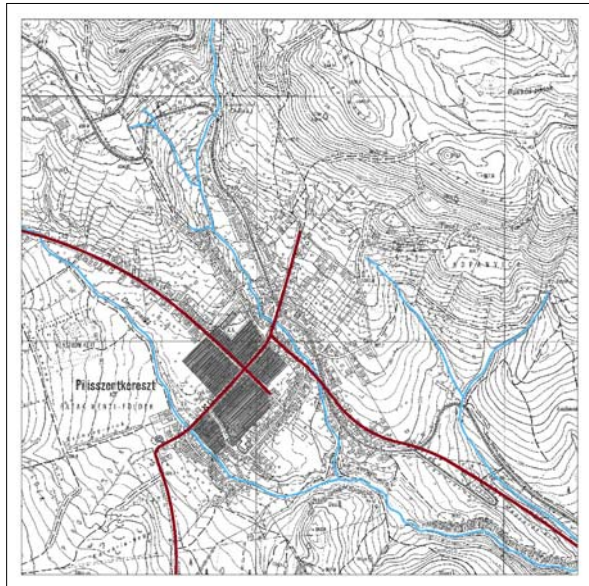
A település üdülőterületei, Dobogókő, Kakas-hegy is inkább az erdők részét képezik.

Délkelet irány kivételével minden irányból hegyek által körülölelt település a

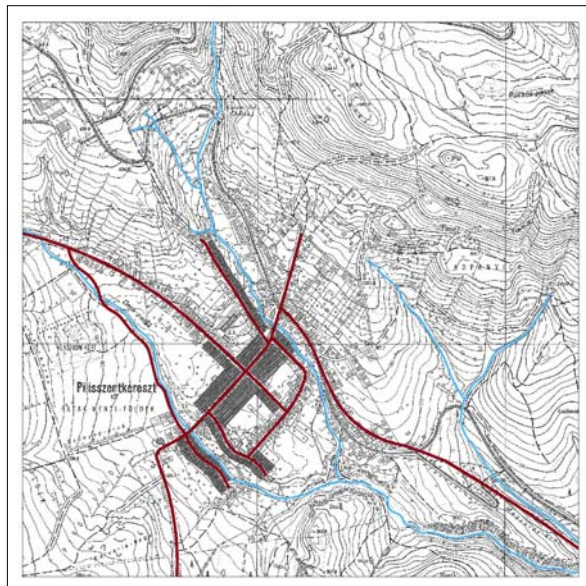
- Pomáz – Esztergom 1111 sz.
- Pilisszentkereszt – Pilisvörösvár 11108 sz. országos közutak találkozásánál található.

Üdülőterületét, Dobogókőt a 1111sz. útból kiágazó 11115 sz. úton lehet megközelíteni.

Pilisszentkereszt történelme során a település a Pilisszántói út, és rá merőleges utca mentén kialakult település, mely a fejlődés során az utcák duplázódásával hálós szerkezetűvé alakult, további növekedése a domboldalakon halmazos jellegű.

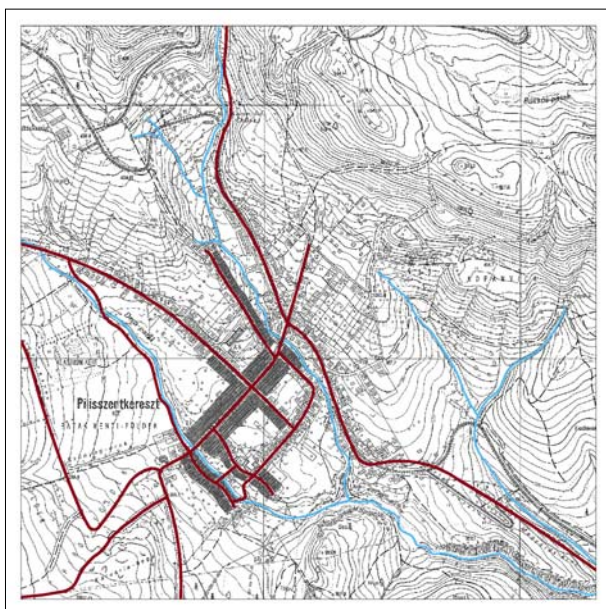

1. A település beépítése az első katonai felmérés idején (1782-1785)

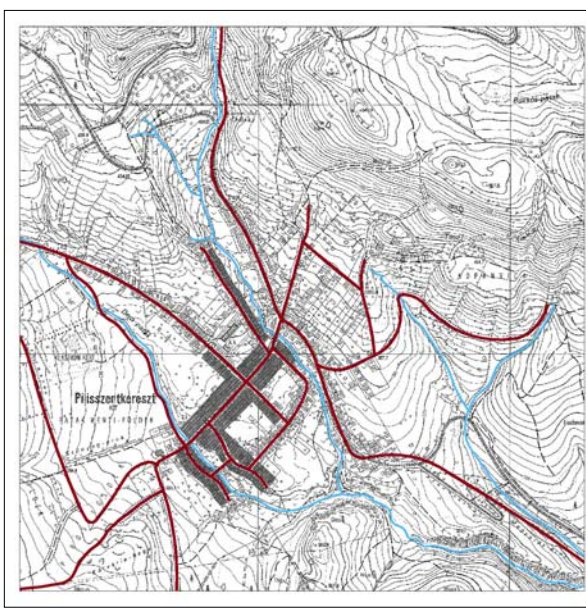

2. A településbeépítése a második katonai felmérés idején (1841)

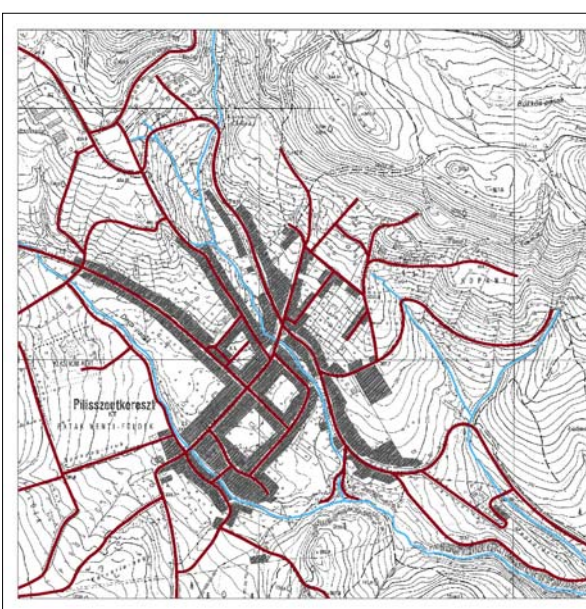
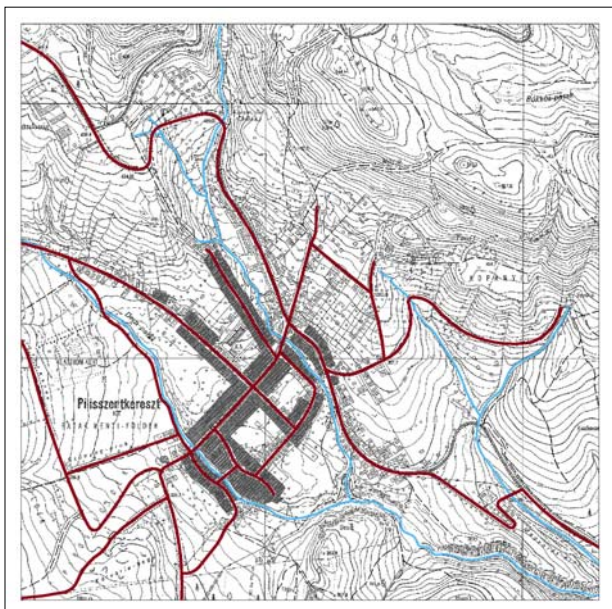
3. A település beépítése a harmadik katonai felmérés idején (1872-1884) 4. A település beépítése a harmadik katonai felmérés megújításakor

5. Beépítés az 1951-es katonai felmérés idején

6. Beépítés az 1981-es topográfiai térképen

Településkép és utcaképek

A településkép a térbeli struktúra vizuálisan megjelenő része, a külső és belső látványok együttese.

A külső rálátás a településre magában foglalja a táj, és a település kapcsolatát, a sziluettjét, a tetőnézetet.

A belső látványokon értjük a kilátást a tájra, a rálátást a jelentős épületekre, településrészekre, melynek jelentős tényezője a beépítésen túl a növényzet, a közterületi építészeti elemek - burkolat, árkok, közvilágítás, műtárgyak, kerítések, utcabútorok, reklám,)

Pilisszentkereszt történeti magja dombokkal tagolt környezetben található, mely fejlődése során a domboldalakra felkúszó új településrészekkel bővült. A fejlődés ezen elemei veszélyt jelentenek a településképre, mert alapvetően megváltoztatják a beépített és be nem épített területek arányát, viszonyát és határvonalait. E folyamat folytatása lassan eltünteti a településre a rálátást, ami csökkentheti a vonzerőt. Szerencsére a belterületet védelemmel rendelkező zöldterület - erdők, gyepek területek - határolják, ezek gátat szabnak a mértéktelen területi növekedésnek. Komoly veszélyt jelent a beépített terület szélein a nagytömegű épületek megjelenése.

Rálátások

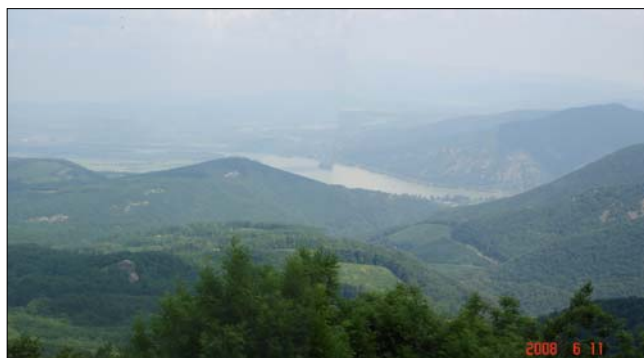

A belső látvány irányultsága kettős,

- jelentős elem a karéjozó táj megjelenése a falu különböző pontjairól, azaz a "kilátás"
- a közterületek hatása, azaz az utcaképek váltakozása, a régi településre jellemző az utcavonalon történő építéssel, az újonnan épült településrészekben előkertekkel.

Kilátás

Utcaképek, közterületek váltakozva a rendezettség az elhanyagoltság benyomásával, hagyományos és idegen elemekkel.

Rendezett, karbantartott közterek a település fő közlekedési tengelyei mentén, a központok térségében található, a kiszolgáló utak, vízfolyások állapota felújításra, karbantartásra szorul. A település történeti magjában

megmaradt a hagyományos utcakép, a belterület széléin, bontott épületek helyén új, hagyományoktól idegen, környezetben nem illő építészeti formavilág jelenik meg.

Dobogókő erdős hegytető, ahol az épületek megbújnak az erdőben. Ezt az állapotot sem erdőirtással, sem nagy épületek építésével nem kívánatos megváltoztatni. Azonos jellegűek a belső látványok, ahol szintén az erdő képe a meghatározó, melynek átláthatóságát csak a feltétlenül szükséges mértékben szabad épülettel, tömör kerítéssel korlátozni.

Településszerkezet és területhasználat

A település sajátossága, hogy két, a közigazgatási terület észak és déli határa mentén kialakult belterülettel rendelkezik: Pilisszentkereszttel a faluval, és Dobogókővel az üdülőterülettel.

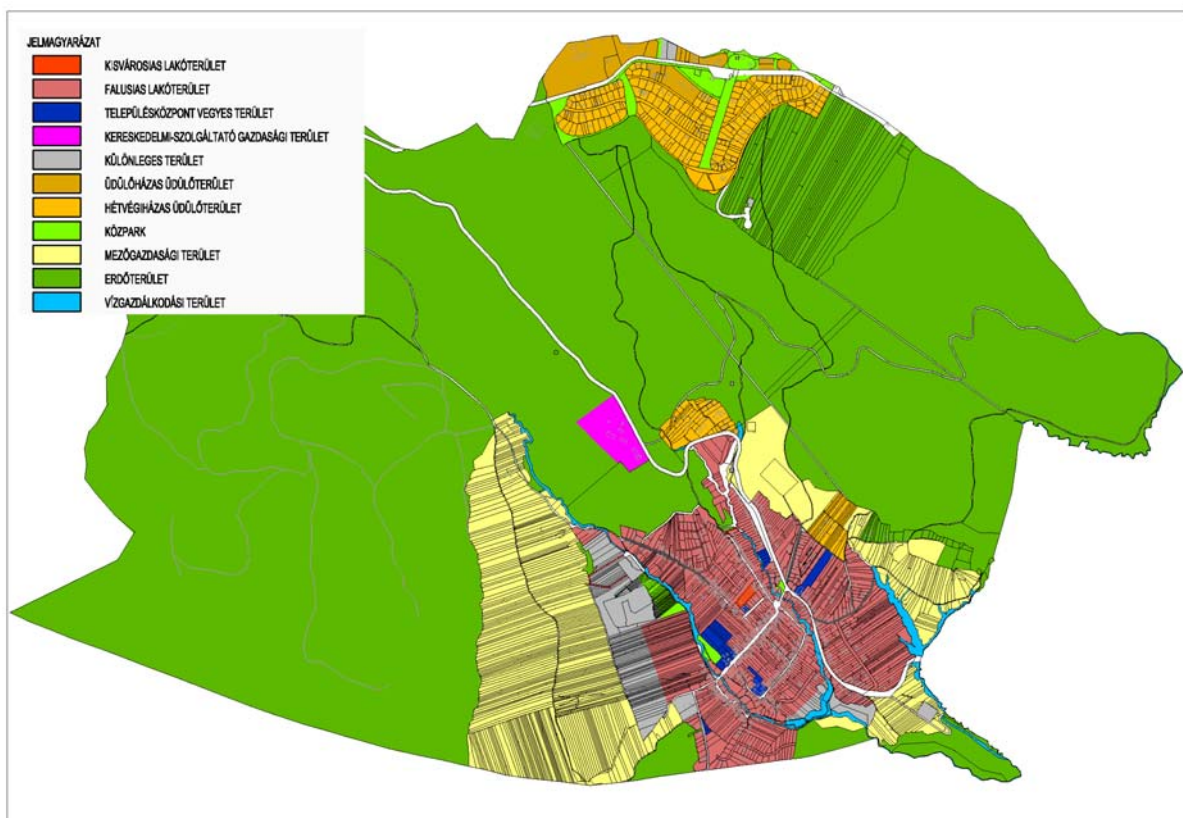
Pilisszentkereszt eredeti településmagja két főutca köré szerveződött, ezeket kísérték a hagyományos szalagtelkek. A továbbiakban ezekkel párhuzamos utcák alakultak ki, ezeket keresztutcák kötötték össze hálós rendszerben.

A beépítés növekedésével a hegyoldalakra kúszó utcák a vízmosásokat, rétegvonalakat követték. A falusias életmód lassú eltűnésével az újonnan alakított lakótelkek mérete csökkent, formája megváltozott, szélesebbek, kisebb mélységűek lettek.

A településen a főutak mentén elszórtan helyezkednek el a közintézmények, sűrűsödési helyük két településközpont kialakulásának lehetőségét mutatják:

- a Fő utcán az Önkormányzat épülete körül egy intézményi, oktatási, kulturális centrum,
- a pilisszántói út és dobogókői-pomázi út csatlakozásánál egy ellátó, szolgáltató, kereskedelmi centrum alapelemei telepedtek meg.

A település közterei is az úgynevezett központok mellett jöttek létre a főutak teresedéseiként, többcélú használatra.

Dobogókőt a közigazgatási határral szinte párhuzamosan haladó főút tárja fel, e bejáratnál és a település közepén központi parkolóval.

A település két egymástól jól elkülöníthető homogén struktúrájú részre oszlik. A főúttól délre jellemzően hétvégházas északra üdülőházas területfelhasználás alakult ki.

A főút mentén a központi parkoló körül a szolgáltató egységek, turisztikai központ alkotják a településközpontot.

A főút végén különleges sportterület a sípálya.

A főútra merőlegesen két észak-déli irányban hosszan elnyúló elhanyagolt közpark tagolja a település struktúráját.

A belterületeket, beépített területeket védett erdők, karéjozzák. A falu északkeleti és délnyugati szomszédságában beerdősülő mezőgazdasági területek találhatók, melyen részben gyepgazdálkodást, részben kiskertes művelés folytatnak. A közigazgatási területet számos patak szabdalja.

Településkarakter: telekszerkezet és telekhasználat, beépítési mód és épülettípusok

Telekszerkezet

A település három, karakterében elkülönülő területre bontható: régi, vegyes és új beépítésű területek.

Pilisszentkereszt jellemző telekstruktúrája:

- Hagyományos (8-12m szélességű) szalagtelek - fésűs beépítés

A hagyományos telekszerkezetet a környezet és az általa befolyásolt életmód alakította ki. A település természetes határokkal korlátozott művelési területtel rendelkezett, így a helybeliek a mezőgazdasági művelést, gazdasági tevékenységet ugyanazon a területen végezték, ahol a lakóépületük állt. A család növekedésével a lakótelkeket nem darabolták fel, hanem a régi házaikat toldották meg hosszirányban újabb és újabb helyiségekkel. A hosszú telkek végében gyakran alakult ki gyalogösvény, gazdasági út, melyek később utcává váltak.

Fő utca

Fő utcával párhuzamos Mester utca a hosszú telkek végében futó gazdasági útból alakult ki

A szalagtelkeken a lakóépületeket az utcavonalra és az oldalkertre építették, helyiségeit csak a saját udvarra nyitották.

Pilisszentkereszt hagyományos beépítését az utcafrontra merőleges gerincű, egyszintes, nyeregterős épületek alkotják. Alaptípusa az oldalhatáron álló tornácos hosszúház.

A településközpontok értékesebb területein kisebb telkek voltak a jellemzők. Itt nem műveltek konyhakertet, a beépítés módja is ezeken a helyeken változott meg először.

*Szabadság utca - Fő utca - Dobogókői út,
Petőfi utca - Fő utca - Pomázi út
által határolt központi területek*

- Hagyományos épületek "modernizációja"

Az 50-es évek végén kezdődött el a régi épületek átalakításának folyamata, kéttraktusos, vagy "L" alakú lakóházzá.

a 60-as évektől a négyzetes alaprajzú, sátoztetős épületek építése lett a jellemző.

- Előkertes beépítés

A 70-es évektől jelentek meg az első előkertes, tetőtérbeépítéses épületek.

A hagyományos telkek elfogytak, az ingázó életmód a helyi kertes gazdálkodás elhagyásával járt, szélesebb, kisebb területű telkekre lett igény. Itt már a szabadonálló beépítés a jellemző, ahol az épület minden oldalán nyitható ablak. Az utcára merőleges tömegű és gerincű épületek harmonikusan illeszkedtek a hagyományos épülettípusokhoz, de az előkert megjelenése az utcai térfalakat kitolta, kevésbé érzékelhetővé tette.

Forrás utca előkerttel épített, bővített épületei

Dobogókői út tetőtérbeépítéses nyeregtetős és sátoztetős "modern" épületei

- Bontott épülettömegek

A 90-es évektől jelentek meg a belterület szélén a szabadonálló, többfunkciós lakóterrel, hálósobákkal rendelkező nagy szintterületű lakóépületek, változó stílusjegyekkel. Egymás szomszédságában - kis telkeken zavaróan - jelennek meg a mozgalmas tömegű, mediterrán, alpesi, északi és modern stílusú épületek.

Dobogókőn a természeti környezet hatására nagy, szabálytalan és a terepadottságokhoz illeszkedő telkek alakultak ki, laza beépítettséggel. Problémát jelent az üdülőházak és hétvégi házak léptékváltása, melyet orvosolhat az erdő és a növényállomány megőrzése és tagolt, környezetbe illő pavilonos beépítés..

A települési összkép mégis előnyösebb Pilisszentkereszthez viszonyítva, az arculat egységesebb a sűrű növénytakaró miatt.

A zöldfelületi rendszer elemei

beépítésre szánt területen:

- lakóterületek zöldfelületei,
- településközpont vegyes területek zöldfelületei,
- különleges területek zöldfelületei,

beépítésre nem szánt területen (a már korábban tárgyalt):

- mezőgazdasági területek
- erdőterületek
- vízgazdálkodási területek zöldfelületei
- közlekedési területek zöldfelületei;

Beépítésre szánt területek

A pilisszentkereszti belterület a szokásos értelemben vett „jelentős zöldfelület”-tel csak a temető és a sportpálya tekintetében rendelkezik, de lényegében az egész település zöldfelületbe ágyazott létesítmények mozaikjából áll.

Zöldfelületek tekintetében a belterület lakóterületei három kategóriába sorolhatók:

- a hagyományos fésűs beépítésű településrészek

A hagyományos gazdálkodás igényeit kielégítő beépítések, melyek elsősorban termelési funkciót töltek be.

A nagy kertek ma műveletlenek és kihasználatlanok.

- a 15-20 évvel ezelőtt épült szabadonálló családiházak településrészek

A hagyományos életmód változásával a lakásigény és a kerhasználat is változott. Több teret kap az esztétikus pihenőkert sok dísznövényvel, de a termelési funkció is megtalálható.

- az utóbbi 10 évben kezdődött családiházak beépítések

Elsősorban nem helyben született lakosoknak a mai korszerű, környezettudatos, nagy alapterű lakóházai, általában nagy telekkel, gazdagon felszerelt pihenőkerttel, amely mellett a termelési funkció már csak elvétve bukkan fel.

Szabályozási tervi besorolás alapján Pilisszentkereszten a hatályos terv ugyan jelölt ki közparkokat, de azok nem kerültek kiépítésre. Jelenleg közpark nincs, de van két közpark funkciót ellátó terület:

- a templom környéke az emlékművel szépen kialakított zöldfelület, a közelmúlt eredménye,
- a Pilisszántó felé vezető és a Pomáz felé vezető út csatlakozásánál kialakult zöldfelületek.

az orvosi rendelő és más közfunkciót ellátó intézmények szép előtere a vízfolyás motívummal szintén a közelmúltban került kialakításra.

Közpark funkciót ellátó zöldfelületek

Játszótere van az óvodának és a Dobogókői út menti önkormányzati telken is épült játszótér, de az a közszolgáltatástól távol esik így a látogatottsága is csekély.

Dobogókőn van közpark besorolású terület, de azok csak részben látnak el közpark funkciót:

- a 1223 és a 1124 (Pihenő sétány) hrsz. területek elsősorban közlekedési funkciót töltenek be
- a 1220 hrsz. terület nyugati fele közpark.

A zöldfelületi rendszer elemeiként nagy szerepük lenne az utcai fasoroknak. Pilisszentkereszten csak a Fő utca rendelkezik egységes fasorral. Dobogókőn hiányoznak a fasorok, de a település zöldfelületi jellege és a dús növényzet miatt ez kevésbé probléma.

Zöld folyosók

A beerdősült vízművezetők szintén a zöldfelületi rendszer elemei, melyek a vízlevezetés szerepén túl a zöld folyosóként is tekinthetők.

A Mellékág(Dera)-patak völgye a belterület nyugati határáként váltakozó szélességű erdősávjával fontos eleme a zöldfelületi rendszernek.

Temető

A község temetője nagyon szép látványt nyújt. A régi síremlékek környezete szépen parkosított és ápolt, nagy idős fák díszítik.

A temető területe elegendő a terv távlatában, de hosszú távon bővíthető is mezőgazdasági területen.

Temető részlet régi síremlékekkel

Ravatalozó

Sportpálya

A sportpálya sajnálatosan a Klastrom régészeti terület megkutatásra váró északi területén került kiépítésre. Jellegénél fogva a Klastrom környezetét látványban nem zavarja.

Sportpálya

Beépítésre nem szánt területek

Mezőgazdasági területek

Növénytermesztés

A szűk Pilisszentkereszti-medence kevés lehetőséget nyújt a mezőgazdasági termelés számára. A kedvezőtlen talajviszonyok, az apró parcellák valamint a gazdasági környezet nem teszi lehetővé azt, hogy a lakosság mezőgazdasággal foglalkozzon és abból éljen meg. A belterülettől nyugatra fekvő szántóterületek művelése megszűnt, a széleken az erdő egyre nagyobb területeket foglal el. A művelés szünetelése a kemikáliák használatának megszűnését is jelenti, a területek ezáltal alkalmassá válnak a vegyszermentes termékek előállítására. Ilyen gazdálkodási mód megjelenésére már van is példa.

A belterület nyugati határa mentén elhagyott gyümölcsösök vannak. A saját célra történő termelés is megszűnőben van a nagy élőmunka igény miatt. A termelési funkció visszaszorulásával megjelent az üdülési funkció. A telkeken apró hétvégi házak és pihenőkertek vannak.

A Kakashegyen – mely jelenleg kertes mezőgazdasági terület besorolásban van – az üdülési funkció dominál. Üdülési funkcióval találkozunk még a Mellékág(Dera)-patak menti úton a beerdősülés jeleit mutató általános mezőgazdasági terület északi csücskében.

A mezőgazdasági területek – kivéve Kakas-hegyet – a DINP területéhez tartoznak.

Állattartás

Csak saját felhasználásra fordul elő baromfi és sertéstartás. A lovardában 3 pár lovat tartanak. Az állattartás elsovadás a legelők beerdősülését jelenti.

Erdőgazdálkodás

Pilisszentkereszten az erdők elsődlegesen védelmi rendeltetésűek.

Az erdőterületek többségükben állami tulajdonban vannak, kezelőjük a Pilisi Parkerdő Gazdaság Rt. Jellemző fafajok a kocsánytalan tölgy, a cser és a bükk. A fenyőfélék nem jellemzőek, csak kis foltokban fordulnak elő. A homogén bükkösök elegyesítését a következő fajokkal tervezi az erdőgazdaság: madárberkenye, kőris, szil és hárs fajok. Az erdők természet-közel állapottá, mind a bükk, mind a tölgyfélék természetes felújulása tapasztalható. Gyomosító fajok nem jellemzőek, akáccal legfeljebb a széleken, utak mentén találkozunk.

Az erdők – az intenzív turisztikai terhelés ellenére jó állapotban vannak. Mivel nem a vágásérettség alapján, hanem szálaló üzemmódban történik a gazdálkodás, több száz éves, hatalmas bükk példányokkal is találkozhatunk.

Az erdőkben az aszfaltos utakon (Kakashegyi út, Pilisszentlászlóra vezető út) a kerékpározás engedélyezett.

Az erdők védeltség tekintetében a Duna-Ipoly Nemzeti Park (továbbiakban DINP) részét képezik. A DINP területén belül jelentős kiterjedésben szigorúan védett területek is vannak, melyek csak vezetővel látogathatók. Az erdőkben számos turistaút vezet – köztük az országos kék túra útvonala is. A turistautak mentén padok, kiépített pihenőhelyek is találhatóak. Ezek száma – véleményünk szerint – nem arányos a kirándulóforgalom nagyságával. Több pihenőhely kialakítására és pad elhelyezésére azonban a szűkös anyagi források és a magas fenntartási költségek miatt a PP Rt nem lát lehetőséget.

Erdei pihenőhelyek

Az erdőben zárványként jelennek meg a volt HM területek (volt laktanyák területe, volt rakétabázis a Pilis-tetőn).

A volt HM területek létesítményeiből a hasznosítás megszűnte után a mozgatható részeket széthordták. Mivel részletes állapotfelmérés nem készült, sok a megválaszolatlan kérdés.

A HM területek úttal és közművekkel ellátott értékes területek, melyek további hasznosítása a funkció meghatározása sürgető feladat. A laktanyák területe valószínűleg az önkormányzat kezelésébe kerül, míg a Pilis-tető erdészeti kezelésbe kerül újra.

A Pilisszentkereszt-Dobogókő környéki erdők az ország egyik legkedveltebb turistacélpontjai. Már a XX. század elején jelzett turistautak vezettek a nevezetes kilátóhelyekhez, forrásokhoz, sziklákhöz.

Vadgazdálkodás

A vadászati jogot a Pilisi Parkerdő Gazdaság Rt. gyakorolja. Az erdőkben megtalálhatók a magyarországi nagyvadak: vaddisznó, őz, szarvas, muflon. A vadászat a vadlétszám szinten tartását szolgálja.

Környezetvédelem

A község rendelkezik környezetvédelmi rendelettel, amely azonban már részben elavult.

Pilisszentkereszt község egyik legfőbb vonzereje – a páratlan természeti környezet mellett – a kedvező környezeti állapot. A közúti közlekedésen kívül semmilyen komoly szennyező forrás vagy szennyezett terület nem található.

Pilisszentkereszt-Dobogókő települések közvetlenül csak közúton közelíthetők meg. A községben mind a külterületen, mind a belterületen jelentős a kiépített utakat használó turistaforgalom, ami a növekvő gépjármű létszám és a kanyargós útvonalvezetés következtében a gépjárműközlekedést is és a gyalogos-turista forgalmat is veszélyessé teszi.

A közúti közlekedést tekintve fontos a tendenciák vizsgálata. A közlekedés munkarészben részletezett adatok alapján megállapítható, hogy 2002-2007 évek között a 1111 sz összekötő úton a járművek száma egységnyi idő alatt kb. 20 %-kal növekedett.

Levegőtisztaság

Levegőtisztaság védelmi besorolás: A település a legkedvezőbb 10 sz. légszennyezettségi zónába tartozik.

A 4/2002(X.7.). KvVM rendelet alapján a település légszennyezettségi zónáját és a hozzá kapcsolódó légszennyezettségi értékeket az alábbi táblázat tartalmazza:

Zónacsoport a szennyező anyagok szerint												
	Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	PM10	Benzol	Talaj-közeli ózon	PM10 Arzén (As)	PM10 Kadmium (Cd)	PM10 Nikkel (Ni)	PM10 Ólom (Pb)	PM10 benz(a)-pirén (BaP)	
10. sz. zóna	F	F	F	E	F	O-I	F	F	F	F	D	

A legfontosabb levegőszennyező a közúti közlekedés. A leginkább terheltek a Fő utca menti lakóházak. Itt az úttengelytől mért távolság sok esetben nem haladja meg a 7,5 m-t.

A Dobogókői út és a Pomázi út mentén az úttengelytől mért távolság nagyobb, de a forgalom is nagyobb. Levegőszennyezést jelent a szennyvíztisztító műtárgy körüli bűzhatás, mely a Szurdok felé haladó kirándulóforgalmat zavarja, s akadályozó tényezőt jelen a Tavasz utcai lakóterület fejlesztésének.

Levegőszennyezést a következő tevékenységek okoznak:

- közúti közlekedés kis mértékben;
- nem portalanított utak;
- állattartás bűzhatása kedvezőtlen szélirány esetén
- szennyvíztisztító

Zaj és rezgésártalom

A legfontosabb zajt és rezgést a közúti közlekedés okozza. Mind a Fő utca, mind a Dobogókői út-Pomázi út menti lakó, egészségügyi, oktatási funkciót ellátó épületek érintve vannak zaj és rezgés tekintetében. A községháza és a mellette levő egyéb intézmények nagy látogatóforgalma miatt a parkolás (ill. a parkolás megoldatlansága) is jelentős a Fő utcán, ami tovább fokozza a zajártalmat.

A 8/2002. (III. 22.) KöM-EüM együttes rendelet a zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról 3 sz. melléklete alapján:

Az úttengelytől mért távolságnál a legrosszabb pozíciójú épületet vettük figyelembe.

A táblázatból megállapítható, hogy a jelenlegi zajterhelés sehol sem haladja meg a megengedett mértéket.

Zajtól védendő terület			Zajvédelmi határérték (dB)	
			nappal	éjjel
Lakóterület gyűjtőút, összekötő út mentén			60	50
Keletkező zaj				
az útszakasz, melyre forgalomszámlálás adatai vonatkoznak	E/nap	épület falsík úttengelytől mért távolsága (m)	keletkező zaj nappal (dB)	keletkező zaj éjjel (dB)
1111 összekötő út (Pomáz felé)	2405	13	60	45
11108 bekötő út (Pilisvörösvár felé)	2063	7,5	59	44
11115 bekötő út (Dobogókő felé)	683	13	53	42

Talaj, talajvíz, felszíni víz

Pilisszentkereszt a karsztjelenség következtében a 7/2005. (III. 1.) KvVM rendelet melléklete szerint a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő települések körébe tartozik.

A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2004. (II. 7.) Korm. rendelet szerint Pilisszentkereszt nitrátérzékeny területen fekszik.

A domborzati viszonyok miatt elsősorban az erdőkben az erózió a legnagyobb veszély. A mezőgazdasági területeken a művelés visszaszorulása következtében kialakuló állandó fedettség miatt az erózió veszélye fokozatosan csökken.

Ipari vagy emberi hanyagságból következő jelentős talajszennyezésről a községben nincs információnk. Külön kategóriát képez e tekintetben a Pilis-tető, ahol a környezeti ártalmak teljes feltárása még nem történt meg.

Vélelmezzük a volt HM laktanya terület esetleges szennyezettségét is. A volt HM területeknek önálló vízellátása és szennyvízkezelése volt, valamint rendelkeztek üzemanyagtartályokkal is.

A csatornázás következtében a talaj és a talajvíz nem szennyeződik szennyvízzel.

Talajszennyezést okozó illegális hulladéklerakást csak néhány helyen tapasztaltunk, ezeket a térképen jelöltük.

Felszíni víz (I. még vízrajz)

A község igen gazdag felszíni vizekben. Két jelentős vízfolyása és számos forrása van: a Kovács-patak és a Mellékág(Dera)-patak (I. vízrajz). A vízfolyások a külterületen természetes állapotúak.

A Kovács-patak medre belterületen, a házak között

A mellékág(Dera)-patak természetes állapotában

A jelentős vízhozamú források vízbázisként működnek: Kanyargós-forrás, Kinizsi-forrás, Kőtáró-forrás. A vízbázisok védelmére hidrogeológiai védőidom lehatárolását célzó előkészítő dokumentáció készült, melynek szöveges munkarészét és helyszínrajzát a mellékletben bemutatjuk és a lehatárolást a tervben szerepeltetjük.

Jelentős vízhozamú forrás a Szentkút, melyet kiváló

Ugyancsak nevezetes forrás a Klastrom-forrás, mely vize és a vízhez kapcsolódó legenda következtében egykor az apátságot látta el vízzel
- híres zarándokhely - sokan látogatnak.

Fentieken kívül számos foglalt és nem foglalt forrás fakad a község közigazgatási területén, de ezekről vízhozam és vízminőség tekintetében nem rendelkezünk adatokkal.

Hulladék elhelyezés

A községben a hulladék gyűjtése és elszállítása intézményes keretek között történik. A község teljes területe lefedett a hulladékgyűjtés szempontjából.

A hulladékgyűjtést és szállítást a Sauermacher Bicske Kft. végzi Bicske székhellyel.

Hulladékudvar Bicskén és Pilisvörösváron (átrakó) van.

Hulladéksziget a községben több helyen is van:

Pilisszántói úton Kossuth utcánál (problémás, esetleg új helyet kellene találni)

Pomázi úton a Szurdok bejárata előtt

Alsódobogókői úton

Dobogókőn a Matyi büfé mellett

A zártkertben konténerek állnak a tulajdonosok rendelkezésére a hulladék elhelyezése céljából, de a kultúráltalan használat miatt az Önkormányzat más hulladékgyűjtési megoldásban gondolkodik.

Illegális hulladéklerakás a Szentkút vizét levezető szurdok bejáratánál

Illegális hulladéklerakás a Két-forrás közelében

Természetvédelem

Pilisszentkereszt község különleges természeti adottságai miatt a tervhierarchia minden szintjén a természeti környezet védelme kiemelt szerepet kapott.

A védettség célja:

- az ökoszisztémák megtartása, védelme,
- az egyes védendő növény és állatfajok, földtani értékek és egyedi tájértékek védelme,
- a tájkarakter, tájkép megőrzése, védelme,
- a nyílt karsztok védelme,

BATrT: az OTrT alapján történt térségi besorolás:

- erdőgazdálkodási térség,
- zöldövezet részét képező mezőgazdasági térség,
- mezőgazdasági térség,

BATrT: az OTrT alapján történt övezeti besorolás:

- ökológiai hálózat övezete
- védett természeti területek övezete,
- védett természeti területek védőövezete,
- természeti területek övezete,
- tájkép védelmi terület övezete,
- vízvédelmi terület övezete.

Európai Unió természetvédelmi besorolás: Pilisszentkereszt község teljes közigazgatási területe Natura 2000 besorolást kapott DINPI adatszolgáltatása szerint. A vonatkozó kormányrendelet helyrajzi számos felsorolása kisebb területre terjed ki. A terven ezt ábrázoltuk.

Ex lege védettek a település teljes közigazgatási területén nagy számban fellelhető barlangok és források.

Tájvédelem

Tájvédelem szempontjából *Dobogókőn a kilátó környéke* több, az üdülőterület arculatát rontó elemet is tartalmaz:

- a műemlék turistaház melletti használaton kívüli tenispálya kerítése rontja az összképet (a tenispálya önmagában is tájidegen elem a kilátó környezetében),
- a tenispálya és az út közötti elhanyagolt terület,
- a vízügyi terület kerítése, mely szintén rontja az összképet,
 - a kő turistaház bővítése kellemetlenül leszűkíti a kilátóhoz való kijutást, esztétikai megjelenése nagyon kedvezőtlen.

A sí-ház környéke szintén kedvezőtlen megjelenésű, melynek oka elsősorban maga a leromlott állapotú épület, valamint a parkoló állapota.

Külön kategóriát képez a *Klastrom környéke*, melyet a tervben Történeti Táj kategóriába soroltuk. Az európai jelentőségű Klastrom romok harmonikus egységet képeznek az őket körülvevő tájjal.

Az apátság fal és oszlopmaradványai
restaurálás közben

Pilis tető

A Pilisszentkeresztre települt rakétabázis két területi egységből áll:

a Dobogókői út mentén létesült laktanya és kiszolgáló létesítményei

a Pilis tetőn létesített rakéta bázis.

A laktanyák területének hasznosításáról a tárgyalások folyamatban vannak. A Pilis-tető sorsa még nem rendezett.

A Pilis-tető egy páratlan panorával rendelkező terület. A hegytető sziklagyepe mészkő kibúvások között kezdi visszahódítani a terepet. A vízszegény hegytető a fás növényzet számára nem kedvező, ezért a kilátást a felnövő fák nem akadályozzák. A falu felé eső meredek lejtő a siklóernyő repülőknél kedvelt (de nem engedélyezett) starthelye.

A nyomokból lehet következtetni, hogy a tetőt sokan keresik fel, még gépkocsival is. Ez nem különösebben nehéz, mivel a tetőre szilárd burkolatú út vezet.

A rakétabázis építményei torzóként jelennek meg a tájban.

Jelenleg a Pilis-tető számos problémát jelent:

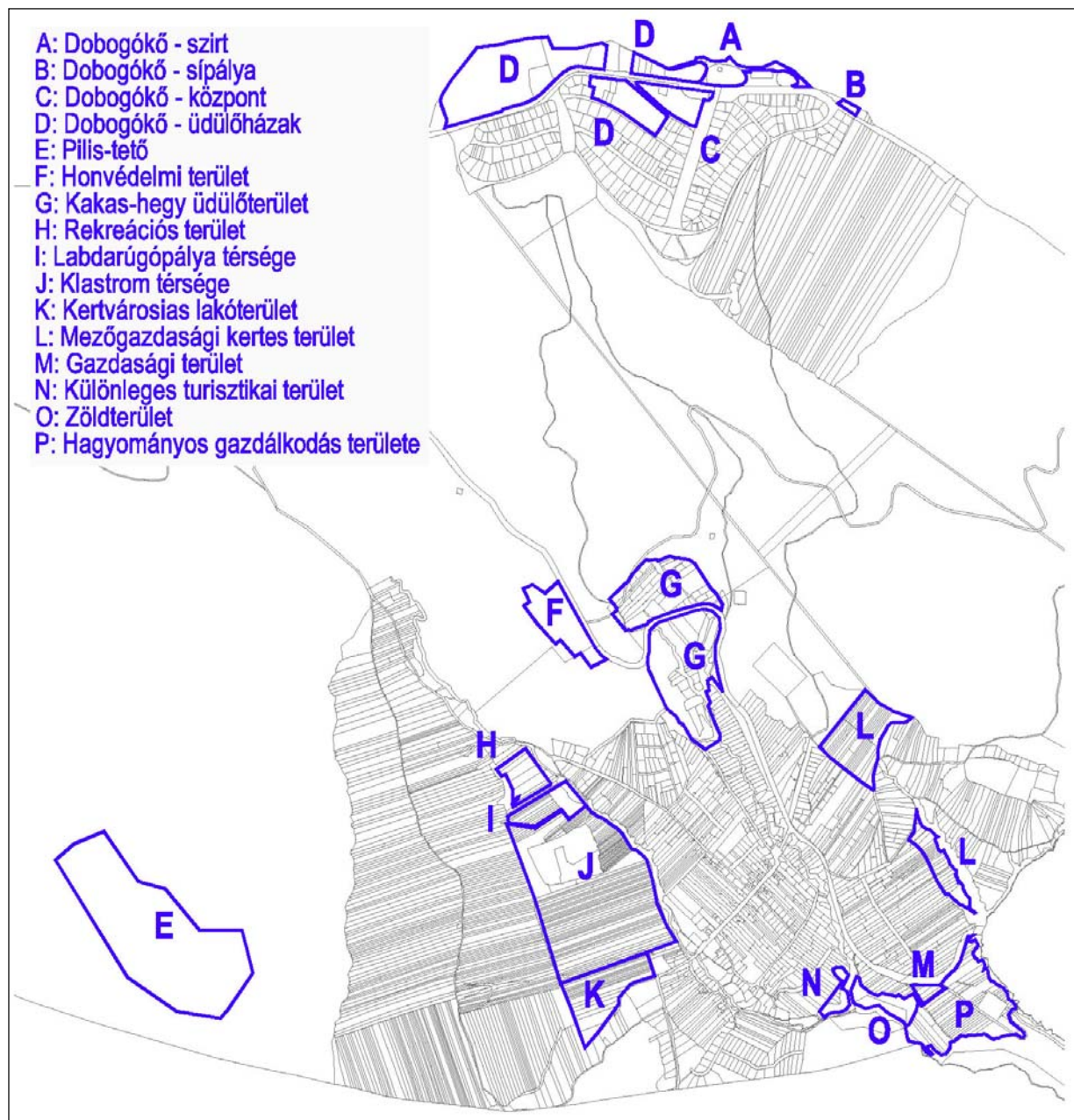
- az építményekről a mozdítható elemeket széthordták, ezért a területen a mozgás nagyon veszélyes,
- a terület gyakorlatilag akadály nélkül megközelíthető,
- a környezeti állapot feltárása nem történt meg (l. környezetvédelem).

Tájvédelmi – látványvédelmi - szempontból aggályosnak tartjuk az indokolatlan és túlzott mértékű földmunkával, nagy terepátalakítással járó építkezéseket.

e) Fejlesztési irányok bemutatása

A) Dobogókői - szirt

Egységes és rendezett zöldfelületi rendszer kialakulása azáltal, hogy a zöldterület funkcióját zavaró építmények elbontásra kerülnek

B) Dobogókő - sípálya

A környezet állapotána minőségi javítása azáltal, hogy a sporthoz nélkülözhetetlen szolgáltatások részére építési lehetőséget biztosít

C) Dobogókő - központ

Az alulhasznosított területek értékének növelése azáltal, hogy intenzív zöldfelülettel rendelkező többcélú fogadóközpont kialakítását teszi lehetővé

D) Dobogókő - üdülőházak

A beépítés intenzitásának növelése nélkül teszi lehetővé funkcionális választék bővítését

Az Üü területek revitalizációjával egyidejűleg a környezet minődége javul

E) Pilis-tető

A jelenlegi állapot rehabilitációját célozza a terület Tk övezetbe sorolása

F) Honvédelmi terület

A hatályos terv (Gksz) területfelhasználásával szemben a tényleges használat (Kh különleges terület-honvédelem) besorolás a kisebb beépíthetőség miatt alacsonyabb intenzitású, ezáltal a környezeti terhelés mértéke csökken

G Kakas-hegy üdülőterület

A jelenlegi területfelhasználással szemben a környezetterhelés csökken

H-I) Labdarugópálya térsége Rekreációs terület

Belterületek közé ékelődő, jellemzően nagy zöldfelülettel rendelkező és csak szerkezeti tervet érintő, távlati fejlesztési terület, melynek célja a Natura 2000 területek fenntartását és bemutatását szolgáló létesítmények elhelyezése

J) Klastrom térsége

A tájvédelem és a régészeti értékek egységes kezelése céljából kialakított terület

K) Kertvárosias lakóterület

A terület besorolásával a régészeti területet mentesítettük a beépítéstől

L) Mezőgazdasági kertes terület

Védett területek határán magasabb intenzitású besorolású területekből alacsonyabb intenzitásúba történő átsorolással a környezeti terhelés csökken

M) Gazdasági terület

A hatályos tervben szereplő gazdasági területnél kisebb terület került kijelölésre belterülethez kapcsolódóan

N) Különleges turisztikai terület

Erdei iskola megvalósításához biztosít helyet

O) Zöldterület

Patak-menti sáv, mely a hagyományos tevékenységek (mészegetők) bemutatását biztosítja

P) Hagyományos gazdálkodás területe

Feledésbe merülő gazdálkodási formák fogadására lakalmassá tett terület, mely egyben biztosítja a természetvédelmi célok megvalósulását is

f) Országhatáron áttérjedő környezeti hatások

Országhatáron áttérjedő környezeti hatás nincs.

1.2 A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódás**1.2.1 A környezeti értékelés készítése alatt tervezők folyamatos párbeszédet folytattak**

- a) az önkormányzattal egyeztető tárgyalásokon, tervbemutatókon,
- b) a lakossággal területi egységenként rendezett fórumokon, helyi tv-ben,
- c) a civil szervezetekkel helyi tv útján történt tájékoztatással, egyeztető tárgyalásokon, levelezés útján,
- d) az illetékes államigazgatási szervekkel (Környezetvédelmi Felügyelőség, DINPI.) helyszíni szemlén, egyeztető tárgyaláson

1.2.2. A TRT készítésével párhuzamosan haladt a környezeti vizsgálat értékelés, a fejlesztési elemek környezet állapotára gyakorolt hatásának vizsgálatával, az egyes változatok megtartásával, illetve elvetésével.

A folyamat eredményeként a környezet állapotát pozitívan befolyásoló alábbi konkrét döntések születtek

a) TSZT-ben:

- Dobogókő központi parkolójának helyén a karéjozó közparkkal összevont területen különleges, emblematikus fogadóhely (Kf) számára terület biztosítása,
- Pilis-tető természetközeli területté (Tk) alakítása az elhagyott honvédelmi területen,
- Dobogókői út mellett a honvédségi terület eredeti funkciójának (Kh) visszaállítása a gazdasági területen
- Dobogókői út két oldalán, Kakashegyen a területfelhasználás megváltoztatása a környezet terhelését csökkenti:
zártkerti területen a kialakult használatnak megfelelően hétvégiházaz üdülőterülettel (Üh),

- lakóterületnek jelölt területen a természeti állapotonak jobban megfelelő üdülőterülettel (Üh),
 - Klastrom térségében különleges történeti táj (Ktt), különleges beépítésre nem szánt történeti táj (Kktt) létrehozása falusias lakóterület és régészeti terület helyén,
 - a település keleti oldalán hétvégházaz üdülőterület kertes mezőgazdasági (Mkk) területté változik,
 - vízmosás menti lakóterület elhagyásával kertes mezőgazdasági területfelhasználást (Mkk) hoz létre a terv a természeti terület és lakóterület közötti védőzónaként.
- b) SZT-ben:
- honvédelmi területen a szabályozás kibővítése,
 - Klastrom térségében a beépítési paraméterek csökkentés,
 - mezőgazdasági területen az építési lehetőségek korlátozása

Az elmaradó lakó és gazdasági területfelhasználás ellensúlyozására a lakhatási és ellátási igény kielégítésére mezőgazdasági területen kisebb területű és alacsonyabb beépítési paraméterekkel rendelkező lakóterületet (Lke) és gazdasági területet (Gksz) jelölt ki a terv, mely összességében kisebb környezetterhelést jelen a településen.

- 1.2.3 Az Étv. 9.§ (3) bekezdésében előírt véleményezési eljárás keretében a TRT-vel együtt a Környezeti Vizsgálat és Értékelés munkarészt is elküldtük az államigazgatási szerveknek, civil szervezeteknek véleményezésre.
- 1.2.4 Az eltérő véleményeket egyeztető tárgyaláson az államigazgatási szervekkel egyetértve tisztáztuk, a CDSZE civil szervezet egyes észrevételeivel kapcsolatban – melyek elsősorban az eljárási folyamat rendjének megsértésére vonatkoztak – utólag nem lehetett egyezsége jutni.
- 1.2.5. Az észrevételeknek megfelelően javítva véglegesítettük a Környezeti Vizsgálat és Értékelés munkarészt.

1.3 A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a TRT alakulására

A környezeti értékelés során tett javaslatok eredményeként

- a település természeti és táji értékeinek védelme egyes területeken nőtt (Dobogókő központ, Dobogókő szirt, Kakas-hegy, pomázi határ menti mezőgazdasági területek)
- a település és a Klastrom látványa rálátás és kilátás szempontjából javul „Különleges történeti táj” létrehozásával a falusias lakóterület helyén

1.4 A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása

1.4.1 Figyelembe vett vélemények, javaslatok

- Dobogókő központjában magas szintterület-sűrűségű különleges rekreációs terület helyi lakossági kezdeményezésre alacsony beépítettségű különleges fogadóterületté (Kf) alakult
- Dobogókői szirt mentén az üdülőházas beépítés szintmagasságának egységesítése nem történt meg, a keleti oldalon a Nimród szálló és szomszédságában létesülő épületek építménymagassága csökkent a lakosság, civil szervezet (CDSZE) kezdeményezésére.
- Dobogókőn a sípálya mellett annak bővítésére szánt külterületi véderdő eredeti funkciójában maradt civil szervezet (CDSZE) kezdeményezésére.
- Honvédelmi objektumok területén és térségében a szabályozásnál figyelembe vettük a civil szervezet (CDSZE) javaslatát.
- Kakas-hegy lakóterületnek szánt részénél a civil szervezet (CDSZE) javaslatára kisebb környezetterheléssel járó hétvégházaz üdülőterületet (Üh) alakítottunk ki.
- Klastrom térségében a KÖH, valamint CDSZE véleményének figyelembevételével a különleges beépítésre nem szánt történeti tájat (Kktt) a valós használatnak megfelelően be nem építhető, és 2%-os beépítési lehetőséggel rendelkező területre osztottuk.
- Szurdok-völgygel határos mezőgazdasági területen tekintettel a környezetvédelmi szervezetek véleményére a lakossági kérésre kialakítandó hétvégházaz üdülőterület helyén korlátozott hasznosítású mezőgazdasági területet jelölt ki a terv.

- A szennyvíztisztító térségében a CDSZE javaslatára csak hagyományos gazdálkodást (Mák-1) engedélyez a terv.
 - Környezetvédelmi hatóságok javaslatával egyetértve a Natura 2000 területen történő bármely fejlesztés esetében a szabályozás bevezette a kétszintes engedélyezési eljárást, melynek keretén belül az adott helyre környezetvédelmi hatásbecslés is készítenőd.
 - CDSZE véleményét elfogadva csökkentettük a mezőgazdasági övezetekben létesíthető épületek max. alapterületét.
- 1.4.2 A település jövőjét szolgáló elvetett vélemények
- Az elmaradó lakóterületek kompenzálásaként a CDSZE ellenvéleményét kiértékelve a különleges történeti táj mellett a laza beépítésű kertvárosias lakóterület kijelölést megtartotta a terv.
 - A Pomázi út menti gazdasági területfelhasználás (Gksz) szintén megmaradt a CDSZE tiltakozása ellenére, mert a település lakosságának ellátására foglalkoztatására kijelölt terület, mely az itt élők életminőségét javítja.
- 1.4.3 A javaslatok mérlegelése két alapelv szerint történt:
- A javaslatok elfogadásával a tervezett fejlesztés elvetése, vagy a szabályozás szigorítása a környezeti elemek fenntarthatóságát részesítik előnyben a gazdasági érdekekkel szemben.
 - A javaslat elvetésével - azaz Lke és Gksz területek kijelölésével - a fejlesztési területekkel szinte nem rendelkező település helyi érdekeit – a népesség megtartását, növekedését, a lakossági minőségi ellátásának javítását – részesítettük előnyben a művelt mezőgazdasági területeken magasabbrendű terveken jelölt természeti védelemmel szemben.
- 1.5 A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai, nehézségek (mint pl. technikai hiányosságok, bizonyos ismeretek hiánya stb.), az előrejelzések érvényességi határai, a felmerült bizonytalanságok.**

A környezeti értékelés készítéséhez a következő források, ill. adatok kerültek feldolgozásra:

- törvények, kormányrendeletek,
- hatályos országos és térségi tervek
- hatályos TRT
- Pilisszentkereszt-Dobogókő Településfejlesztési Konceptiója
- országos utak forgalmi adatai
- közmű adatok
- régészeti adatok
- Pilisszentkereszt-Dobogókő természeti értékeinek anyaga
- egyeztetések során gyűjtött adatok:
 - DINPI tájékoztatása
 - Pilisi Parkerdő Zrt. tájékoztatása
 - Közép-dunavölgyi Természetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság tájékoztatása
 - Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve készítőjének tájékoztatása
- lakossági fórumokon szerzett információk
- civil szervezetek adatszolgáltatása:
 - Pilisszentkereszt és a Pilis-hegy florisztikai vizsgálata,
 - Pilis-tetői volt orosz bázis területének védett növényfajai
- térképek és légifotók
- helyszíni bejárás

A környezeti értékelés készítésével kapcsolatosan bizonytalanságot jelent a Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervének egyidőben folyó módosítása.

A tervkészítés során alapvető problémát jelentett az egyes adatok közti ellentmondás, a teljeskörűség hiánya, a teljes lefedettség hiánya a természeti értékekre vonatkozóan.

A közeljövő feladatai közé tartozik a Pilis-hegy négyzetének feltérképezése a Biodiverzitás Monitoring program keretében

Ezt a problémát kezeli úgy a terv, hogy a konkrét fejlesztések ismeretében az akkori természeti állapot felmérésére kötelezi a befektetőt, s egy általános vizsgálat készítésével nem terheli az amúgy is szűkös forrásokkal rendelkező önkormányzatot.

2. A TRT és a kidolgozásukkor vizsgált változatok rövid ismertetése

Dobogókő sípálya és térsége

CDSZE:

- Ksp különleges sportterület (sípálya) → Zkp közpark
- 057/47 hrsz. telek maradjon külterület és erdő

Indok: BATrT 5.§ (3) bekezdés

Új beépítésre szánt terület a település határához 200m-nél közelebb nem jelölhető kikivéve, ha a külön jogszabályban meghatározott területi hatásvizsgálat az ettől való eltérést igazolja.
Környezetvédelmi előírások (DINPI, Natura 2000)

Tervezői állásfoglalás:

Ksp különleges sportterület (sípálya) → Kksp különleges beépítésre nem szánt sportterület

Igy a hatályos tervvel azonos marad a beépítettség (2%), tiszta tulajdoni állapot alakul ki (önkormányzati tulajdonú közpark és magántulajdonú sípálya, 200m-en belül nem jelöl ki a terv új beépítésre szánt területet.

Nimród szálloda térsége

CDSZE:

- Üü üdülőházas terület két széle → Zkp közpark

Indok: BATrT 5.§ (3) bekezdés

a hatályos terv úszótelkes kialakítását tartják megfelelőnek.

Tervezői állásfoglalás:

Üü üdülőházas terület két széle → Kktu különleges beépítésre nem szánt turisztikai terület

Magántulajdonból beépítésre nem szánt terület kialakítása megfelel a BATrT 5.§ (3) bekezdés előírásának, kialakul az úszótelek

Különleges fogadóterület térsége

CDSZE:

- Kf különleges fogadóterület → Zkp közpark
- Üü-2 üdülőházas terület → Zkp közpark
- Üü-1 övezetben elhelyezhető funkciók bővítését egészségturizmust szolgáló funkcióval ellenzi

Indok: BATrT 5.§ (3) bekezdés

Forgalom növekedése, infrastrukturális ellátás bővítése a környezetállapotot rontja

Tervezői állásfoglalás:

- Kf különleges fogadóterület → Kkf különleges beépítésre nem szánt fogadóterület
- Üü-2 üdülőházas terület → Üü-2 üdülőházas terület
- Üü-1 övezet létesítményei egészségügyi funkcióval bővítve

Indok: Kf területen a BATrT 5.§ (3) bekezdésének megfelelő beépítésre nem szánt állapotot alakítunk ki, a hely sajátos adottságai - központi és egyedi jellege – miatt megkülönböztetve az általános közparkoktól, 2%-os építési lehetőséggel különleges fogadóépület létrehozásának feltételével (pályázati feltétel meghagyása)

Üü-2 telkek nem újonnan létrehozott beépíthető területek, több éve létező épületek, a tulajdoni állapotok rendezése miatt került sor az övezet kialakítására.

Üü-1 övezetben a választékbővítés az egészségturizmust szolgáló funkció elhelyezésének biztosításával lehetőséget teremt az üdülővállalkozások fenntartásához, forgalomművekedést, közműellátási többletet nem okozva, mivel a lehetséges üdülővendégek kör minőségi ellátását bővíti.

Vízbeszerzési terület hrsz.

CDSZE:

- A telkek továbbosztásának veszélyét látja

Indok: kialakítható legkisebb telekterület 600m²

Tervezői állásfoglalás:

Elfogadjuk az észrevételt, az új szabályozási paraméterek:

Kialakítható legkisebb telekterület: kialakult állapot, telek tovább nem osztható

Pilis-tető hrsz. 021

CDSZE:

- a szabályozás megváltoztatását javasolja, a meglévő építmények teljes felszámolásával,
- újabb építmény elhelyezését is tiltja
- a TSZT intézkedési feladattal egészüljön ki:
„Környezeti hatásvizsgálat és rekultivációs terv szükséges a terület rendezéséhez, és ennek nyomán kerül sor a TRE módosítására. A szennyező fizet elv alapján kell rendezni a kármentesítéssel és felmérésekkel kapcsolatos költségeket, kötelezettségeket. Mindezek alapján történhet a terület szabályozása.”

Tervezői állásfoglalás:

A javaslat környezeti állapot vizsgálatára és rekultivációra vonatkozó részével egyetértünk, de az építmények teljes felszámolását nem tartjuk helyesnek, mert azok elhordása, megsemmisítése nagyságrendekkel nagyobb környezeti kárt okozna, mint jó állagú elemeinek megtartása és megfelelő funkciójú használata (hadtörténeti, tájismertető, botanikai kiállítás vandál-biztos posztereken) Ezzel a szabályozással a környezetvédelmi hatóságok is egyetértettek.

Az előzetes feltárássra vonatkozó előírást a HÉSZ 24.§-ába javasoljuk beépíteni.

Honvédségi terület hrsz.

CDSZE:

- pontosítja a szabályozás kárfelmérési és rekultivációra vonatkozó előírásait:
„A Pilis tetőn (021) és a Pilis hegyen a honvédségi létesítmények által okozott károk hatásterületén (erdők, felszín feletti, alatti természeti elemek, barlangok) az önkormányzat azonnali kármentesítést és a természetes állapot azonnali helyrehozatali kötelezettségét írja elő a szennyező fizet elv alapján.”

Tervezői állásfoglalás:

Az észrevétel elfogadását javasoljuk, de nem általánosítva, hanem a különleges honvédelmi területre (Kh) övezetre a vonatkozó területre beépítjük a 16.§ (9) bekezdésébe

Különleges történeti táj

CDSZE:

- A Kktt övezeti besorolás megosztását javasolja: Kktt Kktt-1, Kktt-2
 Kktt-1 övezet külterületi Kktt övezetből és a műemléki telkek Ktt övezetéből alakul.
 Az övezetben épület nem építhető.
 Kktt-2 övezet a belterület Kktt övezetéből alakul, ahol a legkisebb kialakítható és beépíthető telekterület 2,5ha. Beépítettség 2%
 A különleges történeti tájon - Kktt, Ktt - csak telekösszevonás lehetséges.
 A feltárt régészeti emlékek nem számítanak a beépítési százalékba, védelmükre csak oldalfal nélküli tető létesíthető.

Tervezői állásfoglalás:

A javaslattal egyetértek, beépíthető a tervbe.

Kakas-hegy alatti üdülőterület

CDSZE:

- A terület adottságai miatt (megközelítés nehézségei, terepviszonyok, közművesítési problémák, önkormányzati terhek) mezőgazdasági kertes területfelhasználást javasol: Üh → Mkk

Tervezői állásfoglalás:

Javaslat: az előző szerkezeti terv alapján mint távlati fejlesztési területet jelölni, hétvégi házaz üdülő funkcióval (Üh), most nem szabályozni a jelenlegi használatot, de a terület maradjon a jelenlegi térségi

területfelhasználási kategóriában azaz települési térségként. Ezzel hosszú távon is biztosítható a település fejlesztése számára terület.

Javasoljuk a településrendezési szerződéssel fejleszthető területek közé sorolni a Kakas-hegy területével együtt

Hársfa utca térségében mezőgazdasági kertes terület

CDSZE:

- A kialakult beépítettség miatt nem javasolja az üdülőházas területfelhasználás mezőgazdasági kertes területfelhasználássá változtatását (Üh → Üh)

Tervezői állásfoglalás:

A területfelhasználás átsorolása éppen a kialakult építési gyakorlat megakadályozására történt, s az Mkk övezeti besorolás további megtartását javasoljuk a tájképvédelem céljából a további építési lehetőség csökkentésével.

Pomázi út alatti terület

CDSZE:

- HÉSZ 22.§ Hagyományos gazdálkodásra alkalmas Mák-1 övezet előírásainak módosítását javasolja: sportolási célú állattartás tiltásával, csak állattartásra alkalmas három oldalfallal rendelkező állattartó épület létesíthetőségét javasolja, legfeljebb 200m² alapterülettel, 4,5m építménymagassággal.
- Gksz területfelhasználás kijelölését ellenzi a védett természeti területen. Lakó célú funkció elhelyezési lehetőségének törlését kéri.

Tervezői állásfoglalás:

- Mák-1 övezetben minden oldalról zárható állattartó és terménytároló létesítmény elhelyezését javasoljuk.
- Gksz területfelhasználás kialakítására feltétlenül igény van a település működése szempontjából. Ezen a belterülettel határos, Pomázi útról könnyen feltárható, de az út által leginkább szennyezett területen az ellátó kereskedelmi funkciók bővítése, gazdasági vállalkozások belterületről történő kitelepülése, vagy betelepülése a település lakosságának életminőségét javítja a legkisebb természet károsítás mellett. A területen jelenleg mezőgazdasági kertes gazdálkodás folyik, a természetes növényállomány helyét kultúrnövények foglalták el. A lakófunkció elhagyásával egyetértünk, töröljük.

2.1 A TRT céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket

Pilisszentkereszt-Dobogókő község fejlesztésének hangsúlyos elemel:

- a helyben lakás feltételeinek megteremtése
- igazgatási-kulturális-szolgáltató funkció erősítése
- gazdasági fejlesztési lehetőségek megteremtése
- a kulturális-turisztikai-rekreációs (idegenforgalmat vonzó) adottságok kiaknázása

Fenti célok elérése érdekében a tervezés az alábbi elvek szerint történt:

- jelenlegi kedvező környezeti állapot megtartása
- gazdaságos területhasználat (a meglévő belterület lehetőségeinek kihasználása, infrastruktúrával ellátott területek jobb kihasználása)
- az egyes területek alkalmasságának figyelembe vétele

2.1.1 A helyben lakás feltételeinek megteremtése (Lf , Lke övezet)

A községben hagyomány és egyben erős lakossági igény, hogy a családok egymást követő nemzedékei egymás közelében lakjanak. Ez az igény a lakótelkek számának jelentős növekedését, ill. a növekedés lehetőségének biztosítását is jelenti. Mindezt a belterület bővítése nélkül kell megoldani.

A hatályos terv korábbi mezőgazdasági területek belterületbe vonásával új, nagy lakóterületeket jelölt ki. Ezeken a területeken a magas infrastruktúrális költségek miatt a terv távlatában nincs esély a fejlesztésre, ezért részben visszalépésre van szükség.

Több lehetőség rejlik a tömbfeltárásokban, ahol a telektulajdonosok a saját telkükön építkezhetnek, a meglévő infrastruktúra jobb kihasználása mellett új területek bevonása nélkül.

Visszalépés

- **Falusias lakóterület kijelölést von vissza a terv a régészeti érintettség miatt**, mivel az újabb régészeti vizsgálatok rendkívüli költségei a kijelölt fejlesztést ellehetetlenítik. (Megmaradna belőle a Pataksor mellett a meglévő falusias lakóterület és a Klastrom között keleti enyhe lejtésű domboldalon található 7,2 ha-os terület, ahol kb. 40 építési telek létesülne.)
- **A Kakashegy térségében** a Dobogókői út alatt vízfolyásokkal, vízmosásokkal körülzárt meredek lejtésű területen feltárási és közművesítési problémák miatt a **falusias lakóterületi kijelölést üdülőterületre változtatja a terv** kb. 3,1 ha-os területen kb. 20 db lakótelek megszüntetésével.
- **A Tavasz utcával párhuzamosan** húzódó vízmosás mentén a természeti terület és lakott terület közötti „védelmi” pufferzóna kialakításával kb. 2,4 ha-os területen kb. **20 telek kialakítása marad el**.

Tömbfeltárás

A fejlesztés elsődlegesen a helyben maradó fiatal generáció letelepedését segíti, részben a családi tulajdonú hagyományosan kialakult, valamint a kárpótlással tulajdonba került nagy alapterületű, szalagtelkek kertes területein a beépíthetőségének biztosításával. Ezen a területen a telealakítás, beépítés elsődleges kritériuma a hagyományos telekszerkezethez, a kialakult oldalhatáron álló beépítéshez történő illeszkedés. Általában a kialakult telekszélességgel azonos szélességű telkek kialakítása a cél, szükség esetén az 5-6m szélességű szalagtelkek egyesítésével, a hagyományos, oldalhatáron történő beépítéssel.

- Pipacs utca meghosszabbításával a meglévő telkek megosztásával kb. 10db új telek alakítható ki.
- A Kovács-patakot kísérő, településközpontot is feltáró út, valamint egy magánút létesítése lehetőséget ad a Forrás utca szalagtelkeinek megosztásával újabb, a Klastromra és a karéjozó hegyekre panorámával rendelkező délnyugati lejtésű telkek kialakítására. Kialakítható telekszám 38db.
- Hársfa utcáról nyíló zsákutcákon zajló forgalom javítása céljából kialakított keresztutca két újabb telek kialakítását eredményezi.
- Pilisszántói útról induló kiszolgáló út által feltárt tömbben a Kossuth Lajos utcai szalagtelkek megosztásával 18db új telek alakítható ki.
- Erdősorról már elindított kiszolgáló út további kiépítése feltárja a tömbbelső és a Kossuth Lajos utcai szalagtelkek kertjeinek megosztásával újabb 12db telek jön létre.
- Malom utca végének Kovács-patakig történő meghosszabbítása újabb 6 db lakótelek kialakítását teszi lehetővé
- Tavasz utcával párhuzamosan kialakított, a Szőlő utcát a Pomázi úttal összekötő kiszolgáló út lehetővé teszi a Tavasz utcai mély telkek megosztásával 46 db új telek kialakítását.

2.1.2 Igazgatási-kulturális-szolgáltató funkció erősítése (Vt övezet)

Jelen terv a hatályos tervvel kijelölt településközpont vegyes területeket megtartja, határát a terület nagyságának változtatása nélkül a körvonalazódó fejlesztési szándékhoz, az építménymagasságot a programváltozáshoz – tornaterem, közösségi tér létrehozása - igazodva korrigálja, kis mértékben, de az OTÉK által előírt falusias léptéket megtartva növeli.

A település főutjai mentén kialakult két megosztott funkciójú – igazgatási, kulturális valamint szolgáltató - központi szerepet hordozó területfelhasználás mellett a különböző funkciójú központi vegyes felhasználások is megmaradnak.

2.1.3. Gazdasági fejlesztési lehetőségek megteremtése (Gksz övezet)

Jelen terv részben megszüntet gazdasági területfelhasználást, részben új területet jelöl ki.

A hatályos terven a Dobogókői út mentén a honvédségi területen kijelölt gazdasági kereskedelmi területen fejlesztés nem történt. A terület jelenleg is a Magyar Állam tulajdonában van, ezért a jelen terv a terület a gazdasági célú területfelhasználását megszünteti, s a valós állapotot jeleníti meg.

Adottságait figyelembe véve erre alkalmas lehetőség a település déli részén az országos közút - a Pomázi út - mellett a belterülettel határos mezőgazdasági területen adódott, ahol szabályozással a falusi léptéket megtartó gazdasági létesítmények elhelyezését biztosítja a terv, melyen elsősorban nem zavaró hatású gazdasági tevékenységű, tárolási, kereskedelmi célú épületek elhelyezésére szolgál.

2.1.4. Kulturális-turisztikai-rekreációs (idegenforgalmat vonzó) adottságok kiaknázása

- Dobogókőn a sípályát kiszolgáló létesítmények idegenforgalom bővítését szolgáló fejlesztése céljából a közpark egy részén különleges sportolási területet jelöl ki a terv.
- Dobogókő központi parkjának és parkolójának területén távlati fejlesztési szándékkal egy a táj és a természet egységének, és helyi egyediségének sajátosságait megfogalmazó nagy zöldfelülettel rendelkező, helyeket és idegeneket fogadó szakrális központot fogadó terület.
- Dobogókőn a Manréza területén a szálláshelyek elsődlegesen egészségügyi szolgáltatásokkal történő kiegészítésére ad lehetőséget a területkijelölés.
- A hatályos terv által a labdarugó-pálya mellett kijelölt régészeti területen az újabb kutatások eredményeként a régészeti érintettség megszűnt. Jelen tervvel a település a távlatban ezen a területen rekreációs funkciójú fejlesztések számára kíván lehetőséget biztosítani.
- A labdarugó-pálya térségében szintén a régészeti terület határának változása eredményezi jelen tervben a sportolási célú területhasználat határának a módosítást. A terület határa a természetes vízmosás lesz. Lehetővé válik az adott területen több labdajáték-pálya, kiszolgáló épületek, igény esetén sportcsarnok elhelyezése is.
- Különleges történeti táj a „Klastrom” térségében a valós régészeti területen kijelölt terület.
 - Különleges turisztikai területet jelöl ki a terv a hatályos tervvel a Szurdok-völgy mellett kialakított régészeti területen, ahol erdei iskola létesítésére ad lehetőséget.

2.1.5 Zöldfelületek

A zöldfelületi rendszer elemei

A településen a zöldfelületi rendszer elemei közül a lakóterületi közparkok száma növekedik. A növekedést az új lakóterületeken kijelölt közparkok jelentik.

Az új utcák esetében a terv előírja az utcafásítást. Meglevő utcák esetében a fasorok pótlása, egységesítése a feladat.

2.1.6 Mezőgazdasági területek

A mezőgazdasági területek hasznosításának visszaszorulása miatt az ápolatlan, nem megművelt területek sorsa aggasztó. A beerdősülés megkezdődött, erősödő tendenciát mutat. A folyamat a Klastrom környéki kultúrtáj szempontjából is kedvezőtlen, mivel a Klastrom és az erdő közötti terület az apátság működése idején a Klastrom ellátó körzete volt, és mint ilyen meg kell tartani.

A pomázi határ mentén a mezőgazdasági területeken a hagyományos gazdálkodást szerezné a terv ösztönözni a szabályozó elemekké.

A település keleti részén a kertgazdálkodás lehetséges.

2.1.7. Erdők

Az erdők jelenlegi jó állapotának fenntartásáról a Pilisi Parkerdő Zrt gondoskodik. A nagy turistaforgalomra tekintettel további pihenőhelyek, padok, esőtetők kihelyezésére van szükség.

2.1.8. Pilis-tető

A terület rekultivációjára van szükség. Rekultiválást követően, mint kilátóhely tölthetne be a turizmusban fontos szerepet.

2.1.9. Közparkok, közterek

A meglevő zöldterületek minőségi fejlesztésére Dobogókőn van szükség.
A pilisszentkereszti tervezett fejlesztések jelentős zöldterület növekedéssel járnak.

2.1.10. Lakóterületek hétvégiházias üdülőterületek zöldfelületei

A település belterülete zöldfelületi jellegének dominanciája a lakó/üdülőterületek zöldfelületeinek köszönhető. Ezek a területek teszik ki a beépítésre szánt területek nagy részét, ezért nem közömbös a rajtuk levő növényzet mennyisége és minősége.

Pilisszentkereszten a lakó/üdülőterületek rendezett, ápoltságát mutatnak. A régi nagytelkes területeken még jelen van a termelési funkció, az új beépítéseknél azonban a pihenő-díszkert funkció dominál a kertekben.

Kakashegy esetében a terület rendezetlensége okoz gondot településrendezési szempontból, a zöldfelületek azonban nem igényelnek beavatkozást. Fő cél az erdős jelleg megtartása.

A lakóterületek, hétvégi házas területek zöldfelületei beavatkozást nem igényelnek.

Dobogókőn a hétvégiházias területek erdős jellege dominál, melynek megtartása magasabbrendű tervek előírásaiban is szerepel.

2.1.11. Üdülőházias üdülőterületek és egyéb jelentős zöldfelülettel rendelkező területek zöldfelületei

Elsősorban Dobogókő üdülőházias és különleges területei rendelkeznek jelentős növényzettel. Ezt a növényzetet számos magasabb rendű jogszabály védi. Nagyon fontos, hogy bármilyen fejlesztés esetén favédelmi terv készüljön a fás szárú növényzet védelmére.

2.1.2. Természetvédelem, tájvédelem, tájrendezés

Tájrendezési szempontból a domborzatnak, a geológiai felépítésnek, a felszíni-felszín alatti vizeknek, a biológiai aktív felületek arányának, valamint az átjárhatóságnak és a szegélyhatásnak van nagy szerepe.

a) Kilátás és látványvédelem

Lakó és üdülőterületen a megengedett építménymagasság garantálja a kilátást.

A terepadottságok következtében a tervezési terület számos pontjáról páratlan kilátás nyílik. A kilátás fontos tájképi elem, a turizmus egyik legfontosabb vonzereje, melynek megőrzéséről gondoskodni kell.

A látványvédelem szempontjából meg kell akadályozni az indokolatlan és túlzott mértékű terepátalakítást az épületek elhelyezésénél. A látvány szempontjából legérzékenyebb területeket a tájrendezés tervlapon jelöltük. Új kilátók építése, különösen ott, ahol a lombkorona miatt nincs természetes kilátás bővítené a turisztikai kínálatot.

A Pilis-tető hasznosíthatósága tekintetében bizonyos építmények kilátóként átalakítva megmaradhatnak.

b) Átjárhatóság

A természetes terepformákon kívül (szurdokok, patakok, meredek hegyoldalak) a településen kevés az átjárhatóságot akadályozó elem. Ezek között meg kell említeni Dobogókőn a 11115 sz. út elépítését jelentő Antenna Hungária lekerített területét. A telket ugyan a turistaút megkerüli, de a lezárt út és az esztétikailag kifogásolható kerítésen belüli környezet látványa mindenképpen beavatkozást igényel.

c) Szegélyhatás

A szegélyhatás legerőteljesebben az erdőszelek, vízfolyások mentén lép fel. Az erdőszelek, vízfolyások fasorok - melyek általában nagy energiájú, faj- és alaggazdag zónák - szegélyhatását esetünkben nem veszélyeztetni semmilyen tevékenység. A szegélyhatás fenntartására törekszik a terv a Mellékág(Dera)-patak menti tömbfeltárásokkal összefüggésben, ugyanis széles zöldsávot biztosít a patak mentén a zöld folyosó jelleg erősítésére.

d) Zöld folyosók megőrzése

Elsősorban a vízfolyások menti zöld folyosók, valamint a beépítésre szánt területekbe beékelődő vízmosások védelmét hangsúlyozza a terv.

e) Geológiai formák megőrzése

A tájkép karakterének megtartása alapvető elvárás tájképvédelmi területen. Ennek az elvárásnak érdekében a szabályozás eszközeivel élünk az indokolatlan és nagyarányú terepátalakítások megállítása érdekében. Szintén itt kell megemlíteni a vízmosások, szurdokok, mint tájalkotó elemek megőrzésének fontosságát. Feltöltésüket meg kell akadályozni.

2.1.3. Környezetvédelem

a) Levegőtisztaság védelem

A tervezett fejlesztések a jó környezeti állapot színvonalát nem veszélyeztetik. Az M-10 megépülésével az átmenő forgalom és az abból származó környezeti ártalmak is várhatóan csökkenni fognak. Az utcák szilárd burkolattal történő ellátása a porszenyezés csökkenését eredményezi.

b) Zaj- és rezgésártalom elleni védelem

Az M-10 megépülésével az átmenő forgalom és az abból származó zajártalom is várhatóan csökkenni fog.

c) Talaj- talajvíz, felszíni víz védelem

Nyílt karszt területeken kötelező a szennyvízcsatornára történő csatlakozás, annak hiányában csak zárt szennyvíztároló engedélyezhető, az egyedi biológiai szennyvíztisztítás is tilos a pilisi oldalon.

A domborzati viszonyokból adódóan a felszíni csapadékvizek megfelelő elvezetése nagyon fontos. A természetes csapadékvíz elvezető rendszereket (vízmosások, szurdokok) fenn kell tartani, feltöltésük tilos.

A vízfolyások természetszerű állapotának fenntartása elengedhetetlen az ökoszisztémák megmaradása tekintetében.

A források foglalása, a vizek befogadóba vezetése fontos feladat.

d) Hulladékgazdálkodás

A település hulladékgyűjtési-szállítási rendszere megfelelő. Az illegális hulladéklerakás felszámolása folyamatosan történik. A rendszeresen hulladékkal szennyezett területeken konténer kihelyezésével lehet védekezni (pl. Szurdok bejárata).

Hulladékszigetek kijelölését a terv tartalmazza. A hulladékszigetek kialakításakor min. két db parkolóhely kialakítása is kötelező.

2.2 A terv összefüggése más releváns tervekkel

A TRT összhangban van a Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervével, a 2008-ban módosított OTRT-vel a megyei tervvel és a kistérségi fejlesztési tervvel. A BATrT módosításánál is történt egyeztetés.

A terv készítése során tanulmányozásra kerültek a község fejlesztésével összefüggésben levő koncepciók, tanulmánytervek:

- Dunakanyar-Pilis Fejlesztési Koncepció (készítette EMC Kft 2005-ben a Pilisi és Dunakanyari Önkormányzatok Területfejlesztési Társulása megbízásából)
- Pilisszentkereszt-Dobogókő Településfejlesztési Koncepciója (készítette Önkormányzat és Pomsár és Társai Építész Iroda)
- Dobogókő fejlesztési tanulmányterv (készítette: Arch and Art Tervező Iroda Kft. 2007.)
- A TRT készítése során tanulmányozásra kerültek a szomszédos községek TRT-i is.

Sajátos helyzetben van Pilisszentkereszt, mivel a közigazgatási határán minden irányban a szomszédos települések erdőterületei határolják, melyek a Budai TK részét képezik. Ez egyben azt is jelenti, hogy Pilisszentkeresztnek nem kell tartania a közigazgatási határain kívülről érkező többlet környezetterheléstől, mivel az országos védettségű természeti területen semmilyen környezetkárosító ill. többletterhelést okozó tevékenység nem folytatható.

2.3 A változatok közötti választás indokai, a választást alátámasztó vizsgálat rövid leírása.

3.sz. melléklet tartalmazza.

2.4 A TRT céljainak összevetése a TRT szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal

Nemzetközi, közösségi cél: Natura 2000 védelemre tekintettel van, csekély eltérés indokolt esetben történt:

- hatályos TSZT-ben Kakashegyen lakóterületként kijelölt területet jelen terv a természeti védelmére tekintettel alacsonyabb beépítességű üdülőterületté minősít a BATrT által kínált lehetőséggel élve,
- Natura 2000 területnek jelölt, mezőgazdasági kertes művelés alatt álló – tehát nem természeti – területen gazdasági területet jelöl ki környezetbarát funkciójú felhasználásra,
- Pataksor mentén belterületbe ékelődött Natura 2000 területen a belterület kompaktsága céljából módosított határvonallal körülvárt területen távlatban rekreációs területet jelöl ki, melynek funkciója a természeti védelemre tekintettel határozható meg.

A természet védelmét célzó pozitív változás:

- a Pilis-tetőn természetközeli övezet kijelölés a gyepesedő karsztfelszínen,
- Natura 2000 határán a Visegrádi-hegység oldalon beépítésre nem szánt mezőgazdasági kertes övezetként alakítja a beépítésre szánt területeket, puuferzóna szerepet szánva a védett természeti területek melletti zónának.

OTrT-ben meghatározott cél:

- a szerkezeti terv a térségi terv területfelhasználásához illeszkedés
- az övezeti besorolást figyelembe veszi

BATrT-ben meghatározott cél:

- a szerkezeti terv térségi felhasználásának lehetőségeiből történő megtartása,
- az övezeti besorolás figyelembevétele

Helyi természetvédelmi, környezetvédelmi cél:

- egységes természeti, táji és régészeti védelem létrehozása a Klastrom térségében,
- közlekedésből származó környezetterhelés további csökkentése,
- Pilis- tető rehabilitációja
- természetvédelem érvényesítése a beépítés sűrűségének csökkentésével

3. A TRT valamint a változatok megvalósítása környezeti hatásainak, következményeinek feltárása, különös tekintettel a „Natura 2000 területek” védelmére

3.2. Környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése, illetve figyelembevétele a TRT-ben

Levegőtisztaság védelem

- az átmenő forgalom korlátozásával - forgalomtechnikai eszközökkel,
- tömegközlekedés bővítésével - 11108 jelű út szélesítésével a kapcsolati irányok számának növelésével, Pilisszentkereszt – Dobogókő kapcsolat megteremtése környezetbarát kisbuszok alkalmazásával,
- ingázó forgalom csökkentésével – helyi munkahelyteremtéssel gazdasági terület kijelöléssel, idegenforgalom és járulékos intézményrendszer fejlesztésével, alapellátás bővítésével,
- szennyvíztisztító korszerűsítésével, illetve áthelyezésének tervbevitelével a bűszennyezés csökkentése,

Zaj- és rezgésártalom

- forgalomtechnikai eszközökkel, az átmenő forgalom sebességkorlátozásával csökkenthető, mely nem TRT kompetencia,

- Dobogókői út mentén elhagyott honvédségi területen megszünteti az intenzív kiszolgáló forgalommal járó gazdasági területfelhasználást, melyet kisebb területre korlátozva a pomázi közigazgatási határ mentén kompenzál, csökkentve a településen az átmenő teherforgalmat,

Talaj és talajvízvédelem

- szennyvízkezelés módjainak szabályozásával
- Pilis-hegy és a karszt fokozott védelmével,
- források védelmének - hidrogeológiai védőidom kijelölésével,
- talajvízvédelem – kiemelten érzékeny felszín alatti vizek vízminőségi területének határkijelölésével

Felszíni víz védelem

- vízfogadó övárók kijelölésével,
- árkok, patakok medreinek tisztításával, hordalékfogók kialakításával,

Hulladékkezelés

- erdei hulladékok gyűjtésével, törmeléklerakások felszámolásával,
- szelektív hulladéklerakó szigetek kijelölésével,

Természetvédelem

- védőtávolságok, puffertüzetek kijelölésével,

Tájvédelem

- különleges történeti táj területfelhasználás létrehozásával a Klastrom térségében, mellyel a műemlék, a nyilvántartott régészeti helyek, a korabeli tájhasználat egységes védelme biztosítható,
- tájvédelem:
a Pataksor falusias beépítésének megszüntetése előnybe részesíti a patak és azt kísérő égersor, a Klastrom látványát,
Visegrádi-hegység oldalán a beépítés intenzitásának csökkentésével (Üh és FI → Mkk) a táj látványa előnybe részesül,
- a látványvédelem szempontjából megakadályozza a terv az indokolatlan és túlzott mértékű terepátalakítást (támfalépítést, bevágás létesítését) az épületek elhelyezésénél. A látvány szempontjából legérzékenyebb területeket a tájrendezés tervlapon jelöltük.

3.3. A TRT céljainak egymás közti, illetve a releváns tervek, illetve programok céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból

Az alábbi releváns tervek célkitűzései jelennek meg a TRT céljaiként:

Közép-magyarországi Régió Stratégiai Terve (2007-2013)

A Közép-magyarországi régió legyen a minőség elvein nyugvó élhető, az itt élők számára egészséges lakó- és munkakörnyezetet biztosító, ugyanakkor a fenntarthatósági kritériumokat gazdasági, környezeti és társadalmi vonatkozásban egyaránt teljesítő, nemzetközileg is vezető, kreatív, regionális identitással rendelkező, ugyanakkor a Kárpát-medence fő szervező erejét jelentő térség.

Ennek elérését három átfogó cél kitűzése biztosítja:

- a Régió gazdasági versenyképességének növelése,
- társadalmi kohézió erősítése,
- élhető régió megvalósítása.

Közép-magyarországi Operatív Program (2008-2013)

Az operatív program átfogó célja a Közép-magyarországi régió nemzetközi versenyképességének növelése a fenntartható fejlődés elvének érvényesítése mellett.

A specifikus célok megvalósítása érdekében az operatív program az alábbi prioritások megvalósítását tűzi ki célul:

- a tudásalapú gazdaság innováció- és vállalkozásorientált fejlesztése,
- a versenyképesség keretfeltételeinek fejlesztése,
- a régió vonzerejének fejlesztése,
- a humán közszolgáltatások intézményrendszerének fejlesztése,
- a települések területeinek megújítása.

Dunakanyar - Pilis Fejlesztési Koncepció

A Pilisi és Dunakanyari Önkormányzatok Többcélú Kistérségi Társulása 2005. decemberében fogadta el a térség fejlesztési koncepcióját.

Tekintettel arra, hogy a település a metropolizálódó Budapesti városrégió része, fejlődésénél ezen kontextushoz illeszkedés a meghatározó. A koncepció által meghatározott, településre adaptálható feladatok összegzése:

- arculatépítés örökséghelyszínekkel,
A térség ember alkotta örökséghelyszíneit és természeti értékeit meg kell óvni, és a legmegfelelőbb hasznosítási módjának megtalálásával bővíteni kell a terület attraktivitását, szabadidő-eltöltési lehetőségeit.
- közösségi terek vonzóbbá tétele,
A közösségi terek, a közösségi épületek és a környezet minőségjavítása, az épített környezet korszerűségének megfelelő design-ja vonzerőnövelő faktorok, melyekkel a körzet élhetőségi komfortja, kényelme, az általa szolgáltatott életminőség erősítendő. Létre kell hozni a települések illetve kistérségek belső kohéziójának megteremtésére lehetőséget nyújtó - interakciókat, találkozásokat, társadalmi eseményeket befogadó - tereket.
- településközpontok erősítése,
Amennyiben még nem létezik, ki kell alakítani a települések identitását megteremtő és hordozó magját. A korszerűt sugárzó településmagot széppé, vonzóvá, élettel telivé kell tenni, hogy az identitás-tudat és a büszkeség hordozójává válhasson.
- kulturális- és szabadidő kínálatot teremtése,
A település adottságaira, táji természeti vonzerejére, valamint az ott élő különböző társadalmi csoportokra, kultúrákra építve összetett, sokszínű szabadidő kínálatot kell kifejleszteni, a fellelhető mítoszokat, mondákat élménnyé formálni és közzétenni.
- magasabb minőségű vizuális környezet, építési kultúra megteremtése,
A lakóépületek egységes kultúrájának megteremtése céljából ajánlható egy karakterfüzet kidolgozása, melyben megjelennek a település arculatának megőrzését, illetve ahhoz illeszkedés elősegítését célzó forma, anyaghasználat és a vizuális kultúrával összefüggő kritériumok és ajánlások. A magánterek minőségjavítási intézkedéseit ki kell terjeszteni a közterekre - utcákra, parkokra - majd a táji környezetre.
- turizmus infrastruktúrák,
A kulturális- és szabadidő-kínálat meglévő elemeit hálózatba kell szervezni, ki kell építeni a szükséges ellátó, szolgáltató rendszert, intenzívebbé tenni a kommunikációt és a marketinget.
- tájkarakter javítás, jobb környezetminőség
Meg kell határozni a térség tájkarakterét, melyre alapozva meg kell tervezni a térség megújítását, a karakter javítását azokon a pontokon, ahol az hozzáférhető. A térség értékei alapján ki kell alakítani a hasznosítás struktúráját, sajátosságot, karaktert kell adni a rekreációs helyeknek.
- több lokális gazdaság,
A turizmusgazdaság helyzetbehozására kell fókuszálni, a helyben lévő vállalkozásokat támogatni kell, a településre vonzani kell új vállalkozásokat.
- mezőgazdaság átalakítása
A mezőgazdaságot, a kézművesipart összhangba kell hozni a turizmus és az egészséges életmód kívánalmaival, így a mainál sokkal több lehetőséget teremt.

Pilisszentkereszt Gazdaságfejlesztési Program

A ciklus első felében (2007-2008) a programok megvalósításához szükséges tervek elkészítését célozza meg fejlesztési program, bár a pályázati rendszer progresszíven csökkenő támogatási tartalma miatt szükséges lenne a fejlesztések minél előbbi elkezdése. A pályázati szempontból a kevésbé támogatandó térséghez tartozás és a progresszíven csökkenő támogatás indokoltá teheti a fejlesztések beindításához szükséges önrész fedezésére hitel felvételét.

A gazdasági programban szereplő nagy beruházások (laktanya projekt, Dobogókő fejlesztése, klastrom projekt) teljesülése alapvetően határozza meg kisebb beruházások teljesíthetőségének határidejét.

A programban szereplő fejlesztési alapelvek:

- természeti környezetünk megőrzése és helyreállítása,
- a meglévő település arculatának megőrzése, továbbfejlesztése,
- a természeti adottságokat figyelembe vevő fejlesztések kiemelten történő kezelése,
- az önkormányzat kötelező feladatellátásához kapcsolódó fejlesztések,
- meglévő intézménystruktúra átalakítása, hatékonyság növelése,
- történelmi értékeink feltárása és bemutatása az eredeti állapotában és környezetében,
- a nemzetiségi jelleg megőrzése, hagyományok megtartása.

Pilisszentkereszt - Dobogókő településfejlesztési tanulmányterv - 2007

A fejlesztés Dobogókő meglévő értékeire, elsősorban a táji, természeti környezetre, s annak védelmére épülhet. Ezért a tanulmány korlátozná a gépkocsiforgalmat, és energiatudatos épületek létesítésével felhívna a figyelmet a jelenlegi környezetszennyezésre, és az egészségtelen életmódra. A fejlesztés a turisták számára vonzó célponttá, Pilisszentkereszt számára jó bevételi forrássá tenné az üdülőhelyet.

3.4. A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a TRT-vel összefüggésben lévő elemeinek ismertetése

Védett természeti területek dominanciájának megtartása

A területek védelmének erősítése védőövezetek kijelölésével

Történelmi emlékek jelentőségének hangsúlyozása

Hagyományos gazdálkodási módok előnyben részesítése az arra lakalmas helyszíneken

Tájvédelem

Kilátás és látványvédelem

Átjárhatóság fenntartása

Szegélyek megtartása, erősítése

3.4.1. Földrajzilag lehatárolt tervezési terület esetén, illetve, ha a hatásterület földrajzilag lehatárolható, a terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a TRT megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol

A) Dobogókői - szírt

Egységes és rendezett zöldfelületi rendszer kialakulása azáltal, hogy a zöldterület funkcióját zavaró építmények elbontásra kerülnek

B) Dobogókő - sípálya

A környezet állapotának minőségi javítása azáltal, hogy a sporthoz nélkülözhetetlen szolgáltatások részére építési lehetőséget biztosít

C) Dobogókő - központ

Az alulhasznosított területek értékének növelése azáltal, hogy intenzív zöldfelülettel rendelkező többcélú fogadóközpont kialakítását teszi lehetővé

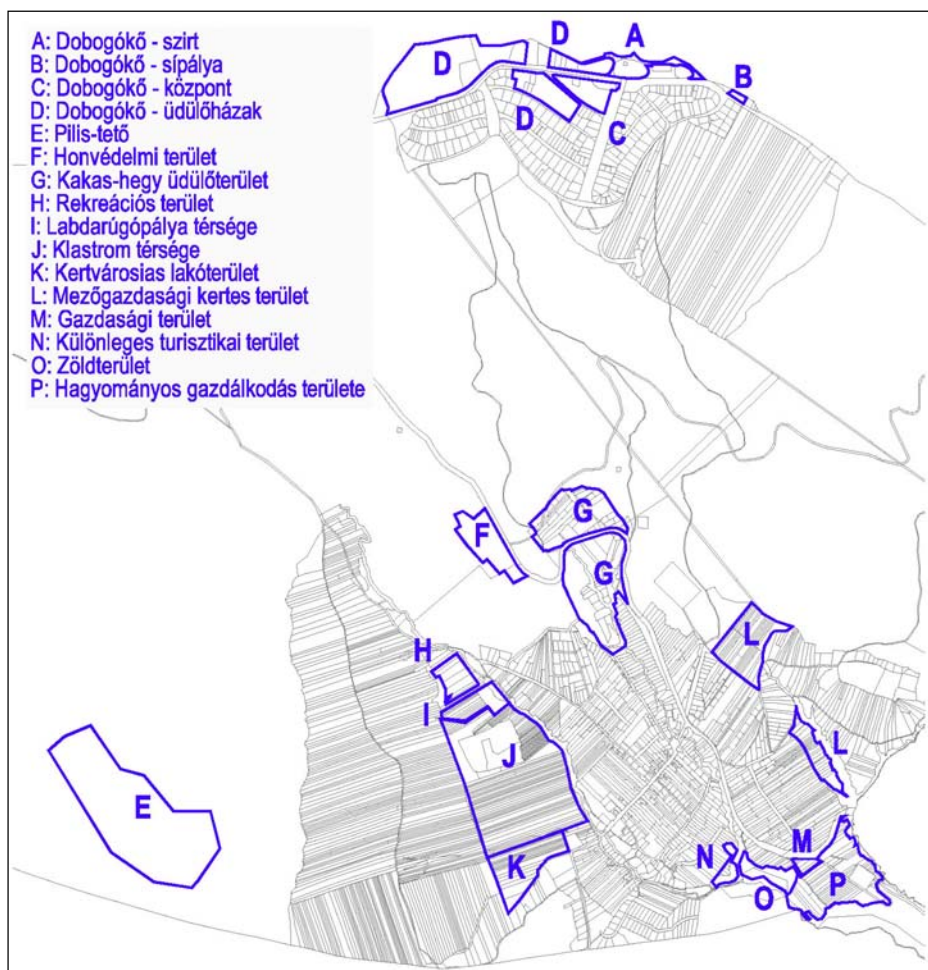
D) Dobogókő - üdülőházak

A beépítés intenzitásának növelése nélkül teszi lehetővé funkcionális választék bővítését

Az Üü területek revitalizációjával egyidejűleg a környezet minődége javul

E) Pilis-tető

- A jelenlegi állapot rehabilitációját célozza a terület Tk övezetbe sorolása
- F) Honvédelmi terület
A hatályos terv (Gksz) területfelhasználásával szemben a tényleges használat (Kh különleges terület-honvédelem) besorolás a kisebb beépíthetőség miatt alacsonyabb intenzitású, ezáltal a környezeti terhelés mértéke csökken
- G) Kakas-hegy üdülőterület
A jelenlegi területfelhasználással szemben a környezetterhelés csökken
- H-I) Labdarugópálya térsége Rekreációs terület
Belterületek közé ékelődő, jellemzően nagy zöldfelülettel rendelkező és csak szerkezeti tervet érintő, távlati fejlesztési terület, melynek célja a Natura 2000 területek fenntartását és bemutatását szolgáló létesítmények elhelyezése
- J) Klastrom térsége
A tájvédelem és a régészeti értékek egységes kezelése céljából kialakított terület
- K) Kertvárosias lakóterület
A terület besorolásával a régészeti területet mentesítettük a beépítéstől
- L) Mezőgazdasági kertes terület
Védett területek határán magasabb intenzitású besorolású területekből alacsonyabb intenzitásúba történő átsorolással a környezeti terhelés csökken
- M) Gazdasági terület
A hatályos tervben szereplő gazdasági területnél kisebb terület került kijelölésre belterülethez kapcsolódóan
- N) Különleges turisztikai terület
Erdei iskola megvalósításához biztosít helyet
- O) Zöldterület
Patak-menti sáv, mely a hagyományos tevékenységek (mészegetők) bemutatását biztosítja
- P) Hagyományos gazdálkodás területe
Feledésbe merülő gazdálkodási formák fogadására lakalmassá tett terület, mely egyben biztosítja a természetvédelmi célok megvalósulását is

3.4.2. A környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása (eltartóképeség, terhelhetőség)

A védett természeti területek jelenlegi terhelésének növekedését a TRT nem támogatja. A szállásférőhelyek számát a hatályos tervhez képest nem bővíti, összhangban a védett területek kezelőjével új turisztikai célterületeket a védett természeti területeken nem jelöl ki.

3.4.3. A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a TRT nem valósulna meg

Környezeti konfliktusok, problémák	Állapot a fejlesztések elmaradása esetén
A) Dobogókői - szírt	
<ul style="list-style-type: none"> - rendezetlen zöldterület, - használaton kívüli labdajátékpályák, - építészeti és esztétikájában, állagában avult épületbővítmények - lehatárolt üdülőházas telkek 	<ul style="list-style-type: none"> - az egyedi turisztikai célterület állapota tovább romlik a gazdátlanság, rendezetlenség miatt, - nem tud létrejönni a szírtet kísérő egységesen kezelt, átjárható közpark, - idegenforgalmi célterület kialakulási esélye csökken
B) Dobogókő - sípálya	
<ul style="list-style-type: none"> - közparkban található a síeléshez szükséges alapellátás, - épület a kulturált kiszolgálás miatt bővítést igényel, mely közparkban nem lehetséges, - a hiányos ellátás fokozza a környezetszennyezést 	<ul style="list-style-type: none"> - az épületbővítés lehetőségének hiánya a környezetszennyezést fokozza, - csökken a terület vonzereje, látogatottsága, - a jelenlegi állapot továbbromlása jósolható
C) Dobogókő - központ	
<ul style="list-style-type: none"> - üdülőterület központja aszfaltozott gépkocsiparkoló - központképző elemek – információ, szociális ellátás, vendéglátás, pihenőhely – hiányát ideiglenes jellegű vendéglátóhelyek pótolják - használaton kívüli, kezeletlen közpark, - értékén alul hasznosított terület 	<ul style="list-style-type: none"> - pozícióján – a hely jelentősége, központi helyzete, természeti állapota – alulhasznosított terület marad, - nem érvényesül a hely szelleme
D) Dobogókő - üdülőházak	
<ul style="list-style-type: none"> - az üdülőházakra vonatkozó szigorú funkcionális megkötések miatt nő a használaton kívüli épületek száma, - csökken a látogatottság, melynek következménye a bevételek csökkenése, a környezeti állapot fenntartásának, javításának elmaradása 	<ul style="list-style-type: none"> - a funkcióbővítéssel – egészség-, vallási-, konferenciaturizmus - járó fejlesztési lehetőség elmaradása tovább csökkenti a vendégforgalmat, j - - gazdaságtalan fenntartás bezárást eredményez, - az üdülőterület jellegét adó felhasználás megszűnik, - a terület elhagyatottá, ellenőrizetlenné válik, szlömösödik, - megjelenik a bűnözés, - a természeti állapot leromlik.

<p>E) Pilis-tető</p> <ul style="list-style-type: none"> - a volt HM területén a létesítményekből a hasznosítás megszűnte után a mozgatható részeket széthordták, a rakétabázis építményei torzóként jelennek meg a tájban, látogatók számára nem biztonságos terület, - a terület úttal és közművekkel ellátott értékes terület, sokan keresik fel, - további természet védelmét biztosító hasznosítása a funkció meghatározása sürgető feladat, - a Pilis-tető egy páratlan panorával rendelkező terület, - a hegytető sziklagyepe mészkő kibúvások között kezdi visszahódítani a terepet, a vízszegény hegytető a fás növényzet számára nem kedvező, ezért a kilátást a felnövő fák nem akadályozzák, - a falu felé eső meredek lejtő a siklóernyő repülőknél kedvelt (de nem engedélyezett) starthelye. - a terület gyakorlatilag akadály nélkül megközelíthető, - a környezeti állapot feltárása nem történt meg 	<ul style="list-style-type: none"> - a terület rendezésének elmaradása esetén a látogatása nem biztonságos, - jó megközelíthetősége, ellenőrizetlensége miatt az extrém sportok kedvelőinek látogatott helyévé válik, - a zaj és légszennyezés a környezet állatvilágára káros hatású, - a természet védelme nem biztosítható, a sziklagyep elterjedése megszűnik, - szociális ellátás biztosítása nélkül a terület szennyezetté válik, - megjelenik a hulladék
<p>F) Honvédelmi terület</p> <ul style="list-style-type: none"> - a közművel ellátott, de használaton kívüli honvédelmi terület rekreációs célú fejlesztése táji, természetvédelmi, környezetvédelmi szempontból konfliktust nem okoz 	<ul style="list-style-type: none"> - a fejlesztés megkezdése esetén a gazdasági területfelhasználás intenzívebb használatot jelentene, - kiszolgálása nagyobb forgalmat igényel, - nagyobb lesz a táj, a természet, és a település környezetterhelése
<p>G) Kakas-hegy üdülőterület</p> <ul style="list-style-type: none"> - a Dobogókői úttól É-ra fekvő terület jelenleg lakó- és üdülőépületekkel illegálisan, esetlegesen beépített, - közműellátása hiányos, a talajt, talajvizet szennyezi, - a Dobogókői úttól D-re fekvő terület lakóterületi felhasználásra nem alkalmas topográfiai és természeti adottságai miatt - rendkívüli költségeket jelenten a közműellátás kiépítése 	<ul style="list-style-type: none"> - az üdülőfunkciójú területfelhasználás kijelölésének elmaradása további illegális épületek létrehozásával járna, ellenőrizetlen szennyvíz és csapadékvíz elvezetése szennyezi a talajt, talajvizet, rongálja a terepfelszínt. - a lakóterületfejlesztés rendkívüli költségekkel járna, - a természetet, tájat jobban terhelné
<p>H) Rekreációs terület</p> <ul style="list-style-type: none"> - régészeti kutatások alapján a területen nincs nyilvántartott emlék, régészeti területként történő kezelése felesleges, 	<ul style="list-style-type: none"> - nyilvántartott lelőhelyként kezelése költséges építési lehetőséget jelent
<p>I) Labdarugópálya térsége</p> <ul style="list-style-type: none"> - nyilvántartott régészeti lelőhely, - Natura 2000 terület 	<ul style="list-style-type: none"> - a sportpálya fejlesztése zavaró látványként jelenik meg a Klostrom épület közvetlen szomszédságában, - korlátozza a rálátást - a területfelhasználás területe nem természetes határokkal karéjozott

J) Klastrom térsége	
<ul style="list-style-type: none"> - nyilvántartott régészeti lelőhely területén a falusias lakóterületfelhasználás megvalósulása a régészeti lelőhellyel kapcsolatos előírások miatt rendkívüli terheket jelent a tulajdonosok számára, - a terület művelésének felhagyása (állattartás, kaszálás) a terület beerdősülésével jár 	<ul style="list-style-type: none"> - a lakóterület zavaró látványként jelenik meg a Klastrom épület közvetlen szomszédságában, - korlátozza a rálátást - nem marad esély hosszú távon a középkor sajátos királyi udvarházi és ciszterci apátsági maradványainak teljes keresztmetszetét (épületek, gazdálkodás) bemutató történeti táj nagyvonalú kialakítására - források hiányában a lakóterület helye használaton kívüli, kezeletlen mezőgazdasági terület marad
K) Kertvárosias lakóterület	
<ul style="list-style-type: none"> - régészeti kutatások alapján a területen nincs nyilvántartott emlék, régészeti területként történő kezelése felesleges, 	<ul style="list-style-type: none"> - nyilvántartott lelőhelyként jelölése költséges építési lehetőséget jelent
L) Mezőgazdasági kertes terület	
<ul style="list-style-type: none"> - Hársfa utca feletti terület üdülőterület kialakítására alkalmatlan a terepviszonyok miatt, - a kertes gazdálkodást folytatni kívánják, -Tavaszi utca K-i oldalán a telkek vízmosás menti hátsó kertjeinek beépítése a terepviszonyok miatt nehéz, - közművesítése szinté nehézségekbe ütközik, mindkét esetben a terület beépítetté minősítése a védett természeti területek határán, annak környezeti terhelését okozná 	<ul style="list-style-type: none"> - A beépítésre nem szánt mezőgazdasági kertes területkijelölés elmaradása esetén a Natura 2000 terület pufferzónája megszűnne.
M) Gazdasági terület	
<ul style="list-style-type: none"> - környezeti konfliktus, probléma nincs, - jelenleg kertgazdálkodás folyik a Natura 2000 területen, - megfontolandó a védelem kijelölése 	<ul style="list-style-type: none"> - a fejlesztés elmaradása esetén megmarad a kertgazdálkodás a területen, - a gazdasági területfelhasználás kijelölés elmaradása esetén a településen a munkaellátottság csökken, - kereskedelmi alapellátás hiánya az életminőséget rontja
N) Különleges turisztikai terület	
<ul style="list-style-type: none"> - a belterületi régészeti területfelhasználás túlzóan alacsony intenzitású területhasználat, - értéken alul hasznosítja a patak-menti területet, 	<ul style="list-style-type: none"> - konkrét funkciós cél kijelölése esetén a terület gazdátlan, gondozatlan marad
O) Zöldterület	
<ul style="list-style-type: none"> - a külterületi régészeti területfelhasználás 5%-os beépítése a Nemzeti Park területén, - 5,0m-es építménymagasság engedélyezése védett területen 	<ul style="list-style-type: none"> - közpark területfelhasználás - mely csökkentené az építési lehetőségeket - elmaradása esetén a természeti védettségű területen marad a nagyobb beépítési sűrűség.
P) Hagyományos gazdálkodás területe	
<ul style="list-style-type: none"> - a területen lakóépületek, mobil torony létesült - a kialakítható, beépíthető legkisebb terület meghatározása ellenére épültek épületek, - lakóépületet helyeztek el a szennyvíztisztító védőtávolságán belül 	<ul style="list-style-type: none"> - változatlanul maradó szabályozókkal a hagyományos gazdálkodás kialakulásának lehetősége megszűnik, - a jelenlegi állapot, a kertgazdálkodás – nem jelenti a Natura 2000 terület védelmét

3.5 A TRT megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása, különös tekintettel azokra a tervelemekre, tervezett intézkedésekre, amelyek:

3.5.1. a természeti erőforrás közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik

- Natura 2000 területen a távlatban fejlesztendő rekreációs terület kijelölés, amennyiben annak funkciója nem a természet védelmével kapcsolatos létesítmény, vagy nem természettel kapcsolatos bemutatást szolgál, és a beruházás megkezdése előtt nem végzik el a szabályozásban előírt hatásbecslést
- labdarugópálya térségének fejlesztése, amennyiben nem előzi meg a szabályozásban előírt hatásbecslés
- a hatályos terv gazdasági területéhez képest csekély mértékű környezetterhelést jelent az új gazdasági terület kijelölés
- az előirányzott fejlesztések nem okoznak a jelenlegihez képest nagyobb környezetterhelést, amennyiben a szabályozási előírások betartásával történnek (védőtávolságok, szennyvízelhelyezés, szennyvízelvezetés)

3.5.2. olyan társadalmi, gazdasági folyamatokat váltanak ki, vagy ösztönöznek, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak (különösen azok, amelyek olyan befektetői, termelői vagy fogyasztói magatartást váltanak ki, vagy ösztönöznek, illetve egyéb olyan tendenciákat erősítenek, amelyek természeti erőforrás igénybevételéhez vagy környezetterheléshez vezethetnek, olyan fajta beruházásokat, fejlesztési irányokat részesítenek előnyben, amelyek további környezetterhelő vagy igénybevevő fejlesztéseket vonzanak, ösztönöznek vagy ha kumulatív hatások léphetnek fel)

- lakónépesség növekedés hosszútávú, mely számára építési területet elsődlegesen közművesített tömbökben, tömbfeltárással, lakótelkek megosztásával biztosít a terv, csekély újabb mezőgazdasági terület igénybevétele. Ezt más régészeti és természetvédelmi területekkel határos lakóterület kijelölések megszüntetésével kompenzáljuk.
- a növekvő lakosságot munkahelyteremtő fejlesztési lehetőséggel, alapellátás bővítésével kívánja a terv helyben tartani, csökkentve az ingázásból származó környezetterhelést. A lakóterületek, gazdasági terület, különleges területek, üdülőterületek szabályozási előírásai tág teret nyújtanak a kormány által támogatott kisvállalkozások számára.
- szállásférőhelyet a terv nem emel, a meglévő lehetőségeket kívánja jobban felhasználni a funkcionális bővítéssel – a kormányprogramhoz csatlakozva az egészségügyi turizmus lehetőségének megteremtésével az üressé vált üdülőházakban (szállodákban) Ez többletforgalmat nem okozó minőségi fejlesztés
- a választékbővítéssel fokozni kívánt turisztikai forgalmat a gépkocsi forgalom korlátozásával, megfelelő parkolási lehetőséggel korlátozni kívánják, s a természetvédelmi területeken a tömegközlekedésre átirányítani.

Az építésre vonatkozó közműellátási kötelezettségek biztosítják a levegő, a talajfelszín, a talaj, a víz, a talajvíz védelmét, a természet, a táj zavartalanságát, az épített környezet, a műemlékek, régészeti emlékek, helyi értékek védelmét, nem váltanak ki a környezetre káros hatást, megőrzik, fenntartják a környezet jelenlegi minőségét a jövő generációi számára.

3.6 Az előző pontok szerint meghatározott információkból kiindulva a TRT megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése

3.6.1. Jól azonosítható környezet igénybevétele vagy terhelése esetén különös tekintettel

3.6.1.1. A környezeti elemekre (földre, levegőre, vízre, élővilágra, épített környezetre, ez utóbbi részeként az építészeti és régészeti örökségre)

- földfelszíni forma megváltozhat az építések hatására, amennyiben az előírásokat nem tartják be,
- talaj, talajvíz szennyeződhet a közművesítésre előírt szabályozók megszegése esetén,
- élővilág károsodhat, a kétlépcsős engedélyezési eljárás, hatásbecslés elmaradása esetén, általános védelmét a NP és a Natura 2000 intézményrendszer biztosítja.
- a településkép, település hagyományos struktúrája megváltozik, amennyiben nem a javasolt - telekalakítást követik,
- a beépítés módját, az épületek illeszkedését a szabályozási előírások biztosítják,
- építészeti örökség, régészeti emlékek védelméről törvény, kormányrendeletek gondoskodnak,
- helyi értékek őrzése a települési önkormányzat rendeltatalkotó felelőssége.

A fentiekre tekintettel a TRT megvalósítása esetén a környezetet érő hatások káros következményekkel járnak.

3.6.1.2. A környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére, különösen a tájra, településre, klímára, természeti (ökológiai) rendszerre, a biodiverzitásra

A település közigazgatási területének jelentős részét védett természeti területek fedik le, meghatározva a település szerkezetét. A TRT tiszteletben tartja a természetvédelem dominanciáját és nem tesz kísérletet a környezeti elemek rendszerének megváltoztatására. Támogatja a nem természetközeli állapotú erdők természetközeli alakítását és a biodiverzitás fennmaradása érdekében történő beavatkozásokat.

3.6.1.3 A Natura 2000 területek állapotára, állagára és jellegére, valamint e területeken lévő élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzete megmaradásának, fenntartásának, helyreállításának, fejlesztésének lehetőségeire

A gazdasági terület, valamint a sport és rekreációs terület kijelölése Natura 2000 területen történt. Ezeken a területeken a fejlesztések megkezdése előtt a szabályozás előírta Natura 2000 hatásbecslés elkészítését. Ezt célozza a kétszintű engedélyezési eljárás kötelezettsége.

3.6.1.4. Az előbbi hatások következtében az érintett emberek egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében - különösen életminőségében, kulturális örökségében, területhasználata feltételeiben - várhatóan fellépő változásokra

Az országos tendenciákra a kistelepülések a népességének folyamatos fogyása a jellemző. Ezzel szemben örvendetes jelenség Pilisszentkezeszten a családok együttmaradásának, a helyben maradásnak, a közösségek erősödésének igénye, mely hosszú távon biztosítja a népesség megmaradásának, lassú növekedésének feltételeit. A TRT minden rendelkezésre álló eszközzel biztosítja a helyben maradás minőségi feltételeit:

Munkahelyet teremtet,
Szolgáltatást, alapellátást bővít,
Vonzó környezetet biztosít
Javítja a környezet állapotát
A falusi közösségek működési feltételeit segíti

3.6.2. A közvetett módon hatást kiváltó tényezők fellépése esetén különös tekintettel

Az M-10 autópálya forgalomszervező hatása csökkenti a településen jelenleg problémát okozó átmenő forgalom környezetterhelését.

3.6.2.1. Új környezeti konfliktusok, problémák megjelenésére, meglévők felerősödésére

A TRT következtében új konfliktusok nem keletkeznek, a meglévő konfliktusok csökkennek.

3.6.2.2. Környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeinek, feltételeinek gyengítésére vagy korlátozására

Közvetett hatást kiváltó tényezők nincsenek.

3.6.2.3. A helyi adottságoknak megfelelő optimális térszerkezettől, területfelhasználási módtól való eltérés fenntartására vagy létrehozására

Közvetett hatást kiváltó tényezők nincsenek.

3.6.2.4. Olyan helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok gyengítésére, amelyek a táj eltartó képességéhez alkalmazkodtak

Közvetett hatást kiváltó tényezők nincsenek.

3.6.2.5. A természeti erőforrások megújulásának korlátozására

Közvetett hatást kiváltó tényezők nincsenek.

3.6.2.6 A nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használatára vagy a helyi természeti erőforrások túlnyomóan más területen való hasznosítására

Közvetett hatást kiváltó tényezők egyik esetben nincsenek.

3.7 A környezeti következmények alapján a TRT és a változatok értékelése, a környezeti szempontból elfogadható változatok meghatározása

A terv illeszkedése a fenntarthatósági értékrendhez és az előzetesen megfogalmazott prioritásokhoz

A terv illeszkedését az általános fenntarthatósági értékrendhez és a település által előzetesen megfogalmazott környezeti prioritásokhoz egy táblázat segítségével vizsgáltuk, melyen a jelenlegi állapot és a tervezett állapotot vetettük össze:

Szempont	Jelenlegi állapot	Tervezett állapot
<i>Általános fenntarthatósági szempontok</i>		
Fejlesztésnél környezet- és területkímélő megoldások megvalósítása	részben	döntően
A helyi erőforrások a helyiek érdekeit szolgálják	részben	döntően
A táji, területi értékek fejlesztése, megőrzése	részben	döntően
Biológiai sokféleség megőrzése	részben	döntően
Környezethez alkalmazkodó termelés és fogyasztás	részben	döntően
<i>Helyi környezeti szempontok</i>		
Szennyvíz-elvezetés és -tisztítás	részben	döntően
Használható, vonzó közcélú zöldfelületek	részben	döntően
A táji, területi adottságok figyelembe vétele az építéseknel	részben	döntően
Szelektív hulladékgazdálkodás	részben	döntően
Csapadékvizek maximális mennyiségének helyben tartása	részben	döntően
Környezetbeillő, nem szennyező gazdasági tevékenység	részben	döntően

3.8 A Natura 2000 területek felhasználásának változására a 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet 14. számú melléklete szerinti tartalommal önálló hatásbecslési dokumentáció készült, mely jelen környezeti vizsgálat és értékelés részét képezi. (ld. 4.sz. melléklet)

4. A TRT megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó, a TRT-ben szereplő intézkedések környezeti hatékonyságának értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.

A TRT a meglévő káros környezeti elemeket és annak hatásait

- Dobogókő központjában gépkocsiparkolás – járműforgalomból származó környezetterhelés
- Pilis-tetőn elhagyott honvédelmi rakétabázis – balesetveszélyes, illegálisan extrém sportolási használat természetkárosító hatása,
- Dobogókői út melletti honvédelmi területre tervezett gazdasági területfelhasználás – forgalomnövelő hatása,
- Kakas-hegy illegális beépítése, – szabályozatlan építés, közműhiány környezeti, természeti elemekre kifejtett káros hatása,
- Klastrom térségében a falusias beépítés – nyilvántartott régészeti lelőhelyek veszélyeztetése, látványvédelem hiánya,
- üdülőterület, lakóterület esetében – a természeti védelem alatt álló terület és a beépített terület közötti pufferzóna hiánya kívánja felszámolni.

Új környezetre káros terhelés nem jelentkezhet a szabályozási előírások betartása mellett.

E célból tett Intézkedések, javaslatok

A TSZT jóváhagyása után gondoskodni kell az alábbi tervek elkészítéséről, tevékenységek elvégzéséről:

- a TSZT-n kijelölt távlati fejlesztési területekre vonatkozó szabályozási tervek készítése konkrét befektetői igény esetén,
- országos, nyilvános ötletpályázat kiírása Dobogókő központi Kf területére, eredménye alapján tanulmányterv, szabályozási terv, engedélyezési terv készítése,
- Kkt és Ktt területekre tanulmánytervek, engedélyezési tervek készítése,
- a település közlekedésfejlesztési feladatait érintő tanulmánytervek, engedélyezési terv készítése,
- a meglévő és tervezett beépítések - fejlesztések igényeivel számoló, a település teljes vízgyűjtő területére vonatkozó egységes szerkezetbe foglalt vízrendezési terv készítése,
- a szennyvíztisztítók kapacitásának felülvizsgálata a településfejlesztési szándékok figyelembevételével, védőtávolságuk csökkentési lehetőségének vizsgálata,
- Tk és Kh területeken a károkozó költségére a károk felmérése, majd a természetvédelmi és környezetvédelmi hatóságokkal egyeztetett tervek alapján a területen és hatásterületén **a környezeti károk megszüntetése**, rekultiválási tervek alapján a terület eredeti állapotának visszaállítása,
- Tk és Kh területeken a tulajdonos költségére a meglévő épületek, építmények állagfelmérésének elkészítése, eredménytől függően hasznosításukra tanulmányterv, elvi engedélyezési terv készítése,
- Tk területen a tulajdonos köteles a terület, az épületek, építmények biztonságos használatáról gondoskodni.
- Dobogókőn Zkp területen a használaton kívüli létesítmények, építmények felszámolása, a zöldfelület helyreállítása kertészeti tervek alapján,
- a település közterületeire egységes környezetalakítási terv készítése
- A telek beépítésének, településképi, építészeti követelmények, műemléki, régészeti, természeti-, környezetvédelmi szakhatósági követelményeinek tisztázására az adott kérdésre vonatkozó elvi építési engedélyezési tervet kell készíteni,
- Natura 2000 területen a fejlesztés időszerűvé válásakor hatásbecslét kell vágezni

Tervegyeztetési feladatok:

A magasabbrendű tervek módosítása, felülvizsgálata során a település hatályos TSZT-nek elhatározásait érvényesíteni kell.

Egyéb kapcsolódó jogalkotási feladatok:

- a település parkolási rendjéről,
- a helyi építészeti örökség és természeti értékek védelméről,
- az önkormányzati tervtanács működéséről,
- elővásárlási jog bejegyeztetése Vt kialakítása, Vt bővítése iskolaépítés céljából, Ks bővítése céljából,
- kiszolgáló és lakóút céljára történő lejegyzés,
- ültetési kötelezettségre határozathozatal a közérdekű környezetalkítás céljából,
- településrendezési szerződés kötése az alábbi területfejlesztési célokból:
 - Forrás utca – Pataksor – Településközponti vegyes terület által határolt tömb
 - Kertvárosias lakóterület
 - Kossuth utca – Pilisszántói út által határolt tömb
 - Szőlő utca – vízmosság – Pomázi út – Tavasz utca által határolt tömb
 - Kakas-hegy üdülőterület
 - Kakas-hegy alatti üdülőterület

5. Javaslat olyan környezeti szempontú intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra, amelyeket a TRT által befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni.

- hatástanulmány készítése,
- tervpályázat kiírása,
- térségi felyzíni víz elvezetés megtervezése,
- szennyvíztisztítók bővítése, ill. korszerűsítése,
- közlekedés fejlesztése, M10-út és a 11108 jelű út,
- közterület-fejlesztési program kidolgozása,
- települési szerződéssel történő fejlesztés

6. A TRT megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezeti hatásokra vonatkozóan a TRT-ben szereplő monitorozási javaslatok értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.

A TRT megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezeti hatásokra vonatkozóan a TRT-ben szereplő monitorozási javaslatok a következők:

- forgalomszámlálás,
- lakossági észrevételek folyamatos gyűjtése és rendszeres értékelés,
- területet lefedő érintő intézmények adatainak gyűjtése,

Figyelemmel kell kísérni a védett fajok élőhelyeinek figyelemmel kísérése, populáció növekedése, csökkenése, civilek bevonása

7. Közérthető összefoglaló

A terv készítése során a település fejlődése elsődleges szempont mellett a tervezett fejlesztésekkel a jó környezeti állapot megtartását, ahol lehet fejlesztését tűztük ki célul (pl. új közparkok kijelölése lakóterületeken, Klastrom környéke).

A gazdaságos területhasználat elve alapján sikerült korábbi nagyarányú területbevonásokat elkerülni.

A táj és település egymáshoz viszonyított kapcsolata harmonikus, a község kiváló környezetminőséggel rendelkezik, ahol védett természeti értékek, régészeti területek, műemlékek, valamint helyi védelemre javasolt létesítmények találhatók.

Jelenleg környezetkárosító források, hatások amelyek visszafordíthatatlan változást okozhatnának ezeknek állapotában – nincsenek. A terv megszünteti az építéssel járó pusztulás lehetőségét is. Az értékeket megőrző, fenntartó fejlesztés javasolható abból a célból, hogy a település ezen erőforrásait a saját fejlődésének, lakosságmegtartó képességének, a betelepülési szándék növekedésének és idegenforgalmat vonzó befektetéseinek céljára hasznosíthassa.

Ezért lényeges az alábbi szempontok alapján a jövőformáló tervek kialakítása:

- csak a természeti, táji környezet, adottságait tiszteletben tartó, ahhoz illeszkedő, illetve azzal mint forrással számoló tevékenységek fogadhatók,
- a múlt sikeresnek bizonyult elemeire szervesen épülő, a hagyományokat, tradíciókat folytató társadalmi, kulturális, gazdasági struktúra folytatható.

A fejlődés céljából történő beavatkozások kettős célt szolgálnak, részben segítik a táji, környezeti és épített értékek megőrzését, megújulását, szemléletessé érzékelhetővé tételét, részben a természeti környezetbe történő beavatkozások csak abba illeszkedő társadalmi, gazdasági, változások teremtette igényeknek adnak csak teret, helyet.

Az eredeti állapot fenntartásának elemei:

- az ökológiai hálózat visszaállítása eredeti állapotába a hiányzó elemek kiegészítésével, mikroökonómia, helyi hagyomány, növényi kultúra és botanikai értékrend őrzése,
- természeti értékek karakter és szerkezeti védelme, helyi egyedi természeti értékek védelme, tájsebek rekultiválása,
- a település kialakult szerkezetének, struktúrájának - azaz karakterének védelme, megtartása,
- a műemlék, és a műemléki környezet megújítása, méltó bemutatása, és izgalmas integrálása a mai életvitelbe, a helyi védelemre javasolt településrészek és annak elemeibe való csak értékőrző beavatkozások,
- az illeszkedő fejlesztés céljából a szabályozás eszközeivel kell megoldani a környezetérzékeny beavatkozást.

A TRT eredményeként épített és természeti környezet összhangja, a fenntartható fejlődés feltételei biztosítottak, a terv távlatában kiteljesednek az alábbi fejlesztési elemek prioritásával:

- kisvállalkozókat támogató döntésekkel a helybenmaradás esélyeinek növelése,
- kormányprogramhoz csatlakozóan támogatott egészségturizmussal az idegenforgalom szerkezeti változását eredményező minőségi változást jelentő idegenforgalom megteremtése, mely csökkenti a környezet terhelését,
- táji és régészeti értékek összehangolt kezelése a történeti táj rehabilitációjával,
- volt HM területek rendezetlen állapotának megszüntetésével történő természet- és tájvédelem

Feladata tehát mindenkinek a települési hagyományok tisztelete, kötelezettségvállalás a hagyatékok megőrzésére, ápolására, restaurálására, értékmegőrző és értéknövelő felújításra.

Mellékletek:

1.sz. Művi értékvédelem

I. Műemlékek jegyzéke

M-1 Római Katolikus Templom tsz: 7199

Fő utca hrsz. 626, 627

M-2 Ciszterci apátság romjai tsz: 7200

Külterület - romterület hrsz: 02/3, 02/4, 02/5, 05/1, 05/2

M-3 Menedékház tsz: 7198

Dobogókő, Téry Ödön utca hrsz. 1014/1

M-4 Mészégető kemence tsz: 9552

Pilisszentkereszt, hrsz. 090/1, 094/1

M-5 A ciszterci apátság romjainak műemléki környezete tsz: 10696

Pilisszentkereszt hatályos terven jelölt terület

II. Műemléki környezetbe tartozó telkek jegyzéke

Római Katolikus Templom

műemléki környezet telkei Fő utca hrsz. 628/2, 625/1-2, 429, 411, 537/2

Ciszterci apátság romjai

Pilisszentkereszt hatályos terven jelölt terület

Menedékház

műemléki környezet telkei Dobogókő, Téry Ödön utca hrsz. 1014/2

Mészégető kemence

műemléki környezet telkei: hrsz. 090/5, 086/6, 094/2, 249, 251, 252, 253, 087,

III. Azonosított nyilvántartott régészeti lelőhelyek jegyzéke

1/1. lelőhely - Pilisszentkereszt – Pilisi apátság – egyedi régészeti védeltséget élvező lelőhely

Lelőhely MRT száma: 7/19/1

Lelőhely KÖH azonosító száma: 11174

Lelőhely helyrajzi száma: 05/1, 05/2,

1/2. lelőhely – Patak menti földek

Lelőhely KÖH azonosító száma: 52298

Lelőhely helyrajzi száma: 02/3, 659, 661-701

1/3. lelőhely – Sportpálya és térsége

Lelőhely KÖH azonosító száma: 59297

Lelőhely helyrajzi száma: 801, 02/5-7, 02/9-24, 02/80-90, 02/92-99, 02/113, 02/126, 02/130-133,

2. lelőhely - Pilisszentkereszt - Dobogókő - út, őrtorony

Lelőhely MRT száma: 7/19/2

Lelőhely KÖH azonosító száma: 11175

Lelőhely helyrajzi száma: 1220/2, 1222/1-2, 1018, 1075, 1076, 1077, 1124

3. lelőhely - Pilisszentkereszt - település, szórvány lelet

Lelőhely MRT száma: 7/19/3

Lelőhely KÖH azonosító száma: 11176

Lelőhely helyrajzi száma: 1913, 1925-1933

4. lelőhely

Lelőhely neve: Pilisszentkereszt – Országút (Római út)

Lelőhely KÖH azonosító száma: 67031

Lelőhely helyrajzi száma: 017/1-3, 018, 011/31,32,101-104,116,120-122, 012, 02/27, 02/125, 019, 020/1

5. lelőhely

Lelőhely neve: **Pilisszentkereszt – Zsivány sziklák, kőbánya**

Lelőhely KÖH azonosító száma: 67033

Lelőhely helyrajzi száma: 050/9

6/1. lelőhely

Lelőhely neve: **Pilisszentkereszt – Mélyút I.**

Lelőhely KÖH azonosító száma: 67035

Lelőhely helyrajzi száma: 049/1

6/2 lelőhely

Lelőhely neve: **Pilisszentkereszt – Mélyút II.**

Lelőhely KÖH azonosító száma: 67091

Lelőhely helyrajzi száma: 042/7

7. lelőhely

Lelőhely neve: **Pilisszentkereszt – Kálvária hegy, kőbánya**

Lelőhely KÖH azonosító száma: 67037

Lelőhely helyrajzi száma: 098

IV. Régészeti érdekű területek

Feltételezhető lelőhelyek, melyeket régészeti érdekű területként kell kezelni a Névtelen-patak (Dera) patak völgyét kísérő kb. 100 m széles sáv, továbbá a régészeti lelőhelyek területek szomszédsága.

V. Helyi védett elemek**Egyedi védelem**

H-1 Tájház - hrsz. 617

H-2 Egykori iskola - hrsz. 429

H-3 Kálvária stációi - hrsz. 097/11

H-4 Temető régi síremlékei - hrsz. 1702

H-5 Szent-kút hrsz. 068/1

H-6 Köztéri építmények

H-7 Tornácos parasztház – hrsz.

H-8 Boltozott híd a Kovácsi patak felett a Fő utcában hrsz.537/2

Értékes településszerkezet

A történeti katonai felmérések és helyszíni emlékek határozottan kirajzolják a szerkezetében, struktúrájában, beépítés módjában, épülettípusában, arculatában védendő eredeti településmagot.

A falu eredeti karakterét őrző terület a térképen kijelölt határvonallal

- a Fő utca két oldala,
- a Kossuth Lajos utca két oldala a patakig,
- a Rákóczi Ferenc utca két oldala,
- a Petőfi Sándor utca és patak közötti terület,
- a Szabadság utca és a patak közötti terület.

Értékes utcakép

- Szabadság u. – hrsz 1-15
- Fő u. két oldala

2.sz Természeti, táji értékek

I. Országos védelem alatt álló területek

- a) Európa közösségű jelentőségű védelem
 - Natura 2000 hálózat részeként a Pilis és Visegrád-hegység kiemelt jelentőségű különleges természet-megőrzési terület egy része
- b) országos jelentőségű természetvédelmi oltalom alatt áll:
 - a település külterületének nagy része a Duna-Ipoly Nemzeti Park részeként,
- c) ex lege oltalmú források és barlangok,

II. Helyi egyedi tájérték

- PSZ-1** tájház - Fő u. hrsz. 616
- PSZ-2** Eötvös Lóránd menedékház – Dobogókő hrsz. 1014/1
- PSZ-3** Mária-pad menedékháza – Vaskapu völgy, Római út térsége hrsz. 084
- PSZ-4** Szent-kút erdeim kápolna – 61. erdőtag DK-i sarka hrsz. 061/1
- PSZ-5** 1848-as emlékmű – Dobogókőre vezető út, Fő út csatlakozása hrsz. 036
- PSZ-6** emlékmű – Fő u. katolikus templom mellett hrsz. 625/1
- PSZ-7** turistahősök emlékműve – Dobogókő, Margit szálló bejárata hrsz. 1014/4
- PSZ-8** Théry Ödön emléktábla – Dobogókői kilátó hrsz. 1014/4
- PSZ-9** Mészöly Győző emlékkő – Dobogókő, menedékház előtti park hrsz. 061/1
- PSZ-10** Pápay Döme emlékkereszt – 9. erdőtag, Vaskapu völgy, Római út térsége hrsz. 022
- PSZ-11** Zsigmondi Emil emléktábla – Vaskapu-szikla hrsz. 022
- PSZ-12** Szent István emlékkő – Dobogókő menedékház előtt hrsz. 1014/4
- PSZ-13** Pilisnyergi szovjet hősi emlékmű - Dobogókő menedékház előtt hrsz. 1014/4
- PSZ-14** III. Béla király szobra – katolikus templom mellett hrsz. 626
- PSZ-15** Vadkörtefa faragott domborművel – Szentkúthoz vezető út mellett hrsz. 070/1
- PSZ-16** Kálvária – Kálvária-domb hrsz. 097/8, 098/8
- PSZ-17** Szent Flórián oszlop – Fő u. katolikus templom mellett hrsz. 537
- PSZ-18** Szentháromság-szobor – Forrás u. 34. számmal szemben hrsz. 586
- PSZ-19** Szent József kegyhely - Szent-kúthoz vezető út mellett hrsz. 070/1
- PSZ-20** Jó pásztor kegyhely – Fő út hrsz. 537
- PSZ-21** Máris kegyhely – Dobogókői országos út mellett hrsz. 1221
- PSZ-22** feszület – katolikus templom előtt hrsz. 626
- PSZ-23** feszület – Pomázi út 41. sz. előtt hrsz. 1606
- PSZ-24** feszület – Forrás u. 41. sz. előtt hrsz. 877
- PSZ-25** feszület – temető hrsz. 1703
- PSZ-26** feszület – Szőlő u. 13. előtt hrsz. 1418
- PSZ-27** régi sírkövek – temető hrsz. 1702
- PSZ-28** szovjet sírmező - temető hrsz. 1702
- PSZ-29** régi kilométerkövek – Dobogókő, menedékház előtt hrsz. 1014/4
- PSZ-30** római út – Két bükkfa-nyeregtől Pilisszántó felé hrsz. 017/030, 021/000, 022/020, 069/020
- PSZ-31** kőhíd – Fő út, Dera-patak hrsz. 537
- PSZ-32** mészégetők – Dera-patak völgye hrsz. 090/1, 094/1
- PSZ-33** vizimalom kőgátja – Dera-patak völgye hrsz. 087
- PSZ-34** ivókút – Dobogókő, Eötvös menedékház előtt hrsz. 1014/4
- PSZ-35** Klastrom-kút – 65. erdőtag, az apátsági romok ÉNY-i sarkán 02/5
- PSZ-36** kilátópont – mészégetők fölött hrsz. 090/5
- PSZ-37** dobogókői kilátóhely – Dobogókő hegytető hrsz. 1013
- PSZ-38** idős vadgesztenye, kislevelű hárs – katolikus templom előtt hrsz. 537
- PSZ-39** Mária pad fái – Vaskapu-völgy közelében, római út mellett hrsz. 084
- PSZ-40** Klastrom-hegy – Patak menti földetnél hrsz. 05/1, 05/2
- PSZ-41** régi körtetajok – Kanyargós forrás közelében hrsz. 040/3

III. Pilisszentkereszt és a Pilis-hegy florisztikai vizsgálatának első eredményei Borbás V. (1879)
Budapestnek és környékének flórája nyomán Böhöm Éva ilén mtm növénytára

Fajnév	BORBÁS V. 1879.	BÖHM-FACSAR
Equisetum fluviatile L. em. Ehrh. var. limosum (L.) Aschers.	+ Equisetum limosum	Klastrom-kút, Golyvás-forrás
Gymnocarpium robertianum (Hoffm.) Newm.	+ Phegopteris robertiana	nem találtuk meg
Pteridium aquilinum (L.) Kuhn	+ Pteris aquilina	Kakas-hegy
Asplenium trichomanes L.	nem jelzi	Pilis-hegy
Asplenium adiantum-nigrum L.	+	nem találtuk meg
Phyllitis scolopendrium (L.) Newm.	+ Scolopendrium vulgare	nem találtuk meg
Athyrium felix-femina (L.) Roth	+	gyakori
Polystichum aculeatum (L.) Roth	+ Aspidium aculeatum var. lobatum	nem találtuk
Dryopteris filix-mas (L.) Schott	+ Aspidium filix-mas	gyakori
Cystopteris fragilis (L.) Bernh.	+	gyakori
Picea abies (L.) Karst.	nem jelzi	Hármasforrás-völgye
Larix decidua Mill.	nem jelzi	Hármasforrás-völgye
Pinus sylvestris L.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
Berberis vulgaris L.	nem jelzi	Pilis-oldal
Helleborus purpurascens W. et K. s.l.	+	helyenként tömeges
Actaea spicata L.	+	nem gyakori
Aconitum anthora L.	+	nem gyakori
Aconitum vulparia Rchb.	nem említi	helyenként gyakori
Consolida regalis S.F. Gray	nem említi	ritka
Anemone ranunculoides L.	nem említi	általánosan elterjedt
Anemone sylvestris L.	nem említi	helyenként gyakori
Hepatica nobilis Mill.	+ Hepatica triloba	nem találtuk meg
Pulsatilla grandis Wender.	nem említi	Pilis-tető, Pilisszántó, Szedmina, ritka
Clematis vitalba L.	+	gyakori
Clematis recta L.	nem említi	nem gyakori
Adonis vernalis L.	nem említi	Pilis-tető, Pilisszántó, Pázsity
Ficaria verna Huds.	nem említi	általánosan elterjedt
Ranunculus sp.	+ Ranunculus Breytianus	nem azonosítható
Ranunculus arvensis L.	+	Pilis-oldal alatti földek
Ranunculus illyricus L.	nem említi	nem gyakori
Ranunculus repens L.	nem említi	általánosan elterjedt
Ranunculus auricomus L.	nem említi	helyenként gyakori
Ranunculus acris L.	nem említi	általánosan elterjedt
Asarum europaeum L.	nem említi	gyakori
Aristolochia clematitis F. Schm.	nem említi	gyakori
Spiraea media F. Schm.	+	a Pilis-tető nyugati gerincén
Rubus canescens DC.	+ Rubus tomentosus	Pilis-oldal
Rubus hirtus L.	+	nem gyakori
Rubus sp.	+ Rubus glandulosus	nem azonosítható
Rubus discolor Wh. et N.	+	nem találtuk meg
Rubus idaeus L.	+	helyenként gyakori
Malus sylvestris (L.) Mill.	+ Pyrus Malus	helyenként gyakori

Pyrus x pannonica Terpó	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
Pyrus pyraeaster (L.) Burgsd.	nem jelzi	gyakori
Pyrus x karpatica Terpó	nem jelzi	Pilis-oldal, ritka
Sorbus graeca (Spach) Kotschy	nem jelzi	Pilis-oldal
Sorbus torminalis (L.) Cr.	nem jelzi	Pilis-oldal
Sorbus semiincisa Borbás	nem jelzi	Vaskapu-hegy
Crataegus monogyna Jacq.	nem jelzi	gyakori
Crataegus laevigata (Poir.) DC.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
Fragaria vesca L.	nem jelzi	Pilis-oldal
Fragaria viridis Duch.	nem jelzi	gyakori
Potentilla micrantha Ram.	+	Kis-Szopplák
Potentilla arenaria Borkh.	+	Pilis-tető
Potentilla argentea L.	nem jelzi	gyakori
Potentilla recta L.	nem jelzi	gyakori
Potentilla heptaphylla Jusl.	nem jelzi	Pilisszántó, Szedmina
Potentilla reptans L.	nem jelzi	Klasm-tút, Golyvás- forrás
Waldsteinia geoides Willd.	nem jelzi	helyenként gyakori
Geum urbanum L.	nem jelzi	nagyon gyakori
Filipendula vulgaris Mönch	nem jelzi	gyakori
Agrimonia eupatoria L.	nem jelzi	nagyon gyakori
Agrimonia procera Wallr.	+ Agrimonia odorata	ritka, Pilis-oldal
Sanguisorba minor subsp. muricata	nem jelzi	gyakori
Rosa spinosissima L.	nem jelzi	Pilis-tető
Rosa spinosissima L. subsp. pimpinellifolia (L.) Soó	nem jelzi	Pilis-tető nyugati oldala, Spiraea cserjés szélén
Rosa gallica L.	nem jelzi	Piros-földek felett gyakori
Rosa caesia Sm. et Sow.	nem jelzi	Szt. László-kúpja
Rosa rubiginosa L.	+	Piros-földek felett
Rosa hungarica Kerner	+	Piros-földek felett, Pilisszántó, Pázsity, Szedmina
Rosa subcanina (Christ.) D.T. et Sar.	nem jelzi	gyakori
Rosa canina L.	nem jelzi	tömeges
Rosa micrantha Sm. ex Bor. in Sow.	+ Rosa jundzillii	Pilisszántó, Szedmina
Rosa zalana Wiesb.	nem jelzi	Pilis-tető, volt orosz bázis
Cerasus mahaleb (L.) Mill.	+ Prunus mahaleb	nem gyakori
Cerasus avium (L.) Mönch	+ Prunus avium	nem gyakori
Cerasus vulgaris Mill.	nem jelzi	gyakori
Cerasus fruticosa Pall.	nem jelzi	nem gyakori
Prunus spinosa L.	nem jelzi	gyakori
Prunus domestica L.	nem jelzi	a Klasm-tertben gyakori
Sedum maximum (L.) Hoffm.	nem jelzi	gyakori
Sedum album L.	nem jelzi	Pilis-tető, Vaskapu- szikla
Sedum acre L.	nem jelzi	Pilis-oldal
Sedum sexangulare L.	nem jelzi	gyakori
Jovibarba hirta (Jusl.) Opiz	nem jelzi	gyakori

Jovibarba sobolifera (Sims.) Opiz	nem jelzi	A Pilis-hegy déli old.
<i>Ribes grossularia</i> L.	+	gyakori
<i>Saxifraga bulbifera</i> L.	nem jelzi	Piros-földek felett
<i>Chrysosplenium alternifolium</i> L.	+	nem találtuk meg
<i>Genista tinctoria</i> L.	+ <i>Genista virgata</i>	Pilis-oldal, Pilisszántó,
subsp. <i>elator</i> (Koch) Simk.		Szedmina
<i>Cytisus hirsutus</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
subsp. <i>leucotrichus</i> (Schur)		
A.et D. Löve		
<i>Cytisus procumbens</i> (W. et K.) Spr.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Cytisus austriacus</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilisszántó,
		Pázsity
<i>Ononis spinosa</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilisszántó,
		Szedmina
<i>Medicago lupulina</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető,
		volt szovjet bázis
<i>Medicago falcata</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető,
		volt szovjet bázis
<i>Medicago prostrata</i> Jacq.	+ <i>Medicago prostrata</i>	Pilis-tető, Hármás-
	var. <i>declinata</i>	forrás-völgye
<i>Medicago minima</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető,
		volt szovjet bázis
<i>Melilotus albus</i> Desr.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető,
		volt szovjet bázis
<i>Melilotus officinalis</i> (L.) Pall.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető,
		volt szovjet bázis
<i>Trifolium aureum</i> Poll.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Trifolium montanum</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető
<i>Trifolium hybridum</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető
<i>Trifolium rubens</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető
<i>Trifolium alpestre</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető
<i>Trifolium ochroleucum</i> Huds.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető
<i>Trifolium pannonicum</i> Jacq.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető
<i>Trifolium medium</i> Grufbg.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető
<i>Trifolium pratense</i> L.	nem jelzi	nagyon gyakori
<i>Trifolium arvense</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, a Pilis-tetőn
		helyenként tömeges
<i>Anthyllis vulneraria</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető,
subsp. <i>polyphylla</i> (Kit.) Nym.		volt szovjet bázis
<i>Anthyllis vulneraria</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Dorycnium herbaceum</i> Vill.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető,
		volt szovjet bázis
<i>Lotus corniculatus</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető.
		volt szovjet bázis
<i>Astragalus cicer</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető,
		volt szovjet bázis
<i>Astragalus glycyphyllos</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilisszántó,
		Szedmina
<i>Astragalus austriacus</i> Jacq.	nem jelzi	Pilisszántó Pázsity,
		Pilis-oldal, Pilis-tető,
		volt szovjet bázis

<i>Astragalus onobrychis</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilisszántó, Pázsity, Pilis-tető, volt szovjet bázis
<i>Coronilla varia</i> L.	nem jelzi	nagyon gyakori
<i>Coronilla coronata</i> Nath.	+	nem találtuk meg
<i>Onobrychis arenaria</i> (Kit.) Ser.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Vicia hirsuta</i> (L.) S.F. Gray	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Vicia pisiformis</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Vicia dumetorum</i> L.	+	Pilis-oldal
<i>Vicia sylvatica</i> L.	+	nem találtuk meg
<i>Vicia villosa</i> Roth	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Vicia cracca</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Vicia tenuifolia</i> Roth	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Vicia lathyroides</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Vicia pannonica</i> Cr.	nem jelzi	Klastrom-kert
<i>Vicia grandiflora</i> Scop.	nem jelzi	Klastrom-kert
<i>Lathyrus nissolia</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Lathyrus latifolius</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Lathyrus pratensis</i> L.	nem jelzi	Klastrom-kút, Pilis-oldal, Pilisszántó, Szedmina
<i>Lathyrus tuberosus</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető, volt szovjet bázis
<i>Lathyrus niger</i> (L.) Bernh.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Lathyrus vernus</i> (L.) Bernh.	nem jelzi	Pilis-hegyen sokfelé
<i>Peplis portula</i> L.	+	nem találtuk meg
<i>Lythrum salicaria</i> L.	nem jelzi	Klastrom-kút
<i>Epilobium parviflorum</i> Schreb.	+	Klastrom-kút
<i>Epilobium tetragonum</i> L.	+	Pilis-oldal
<i>Epilobium hirsutum</i> L.	nem jelzi	Golyvás-forrás
<i>Epilobium</i> sp.	+ <i>E. Knapfii</i>	nem azonosítható
<i>Circaea lutetiana</i> L.	+	Pilis-hegy
Dictamnus albus L.	nem jelzi	Pilis-tető
<i>Ailanthus altissima</i> (L.) Swingle	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
Polygala major Jacq.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Polygala comosa</i> Schkuhr	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető, réten
<i>Acer platanooides</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	+	gyakori
<i>Acer campestre</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Impatiens parviflora</i> DC.	nem jelzi	Dera-patak
<i>Impatiens noli-tangere</i> L.	+	nem találtuk meg
<i>Euonymus verrucosus</i> Scop.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető, volt szovjet bázis
<i>Euonymus europaeus</i> L.	nem jelzi	Pilis-hegyen gyakori
<i>Staphylea pinnata</i> L.	nem jelzi	Pilis-tető
<i>Rhamnus catharticus</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Frangula alnus</i> Mill.	nem jelzi	Pilis-oldal
Vitis sylvestris C.C. Gmel.	+ <i>Vitis vinifera</i> L. "Vadon lombos erdőkben a Pilis-hegyen"	Klastrompuszta, Kémény-szikla alatt
<i>Hedera helix</i>	nem jelzi	gyakori

Cornus mas L.	nem jelzi	nagyon gyakori
Cornus alba L.	nem jelzi	Pilis-tető, volt szovjet bázis
Cornus sanguinea L.	nem jelzi	gyakori
Sanicula europaea L.	nem jelzi	Pilis-hegy
Eryngium campestre L.	nem jelzi	gyakori
Chaerophyllum aromaticum L.	nem jelzi	Pilis-oldal
Anthriscus cerefolium (L.) Hoffm. subsp. trichosperma (Spr.) Arc.	nem jelzi	Klastrom-kert, nagyon gyakori
Anthriscus sylvestris (L.) Hoffm.	nem jelzi	Klastrom-kút
Angelica sylvestris L.	nem jelzi	Golyvás-forrás
Peucedanum palustre (L.) Monch	nem jelzi	Golyvás-forrás
Peucedanum cervaria (L.) Lap.	nem jelzi	Pilis-oldal
Peucedanum alsaticum L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető, volt szovjet bázis
Torilis japonica (Houtt.) DC.	nem jelzi	gyakori
Orlaya grandiflora (L.) Hoffm.	nem jelzi	Pilis-tető, tömeges
Smyrniium perfoliatum L.	+ Smyrniium perfoliatum var. Kitaibelii DC.	a Pilis-hegy nyugati gerincén gyakori
Conium maculatum L.	nem jelzi	Dera-patak mentén
Bupleurum longifolium L.	+	Pilis-tető, volt szovjet bázis
Bupleurum falcatum L.	nem jelzi	Pilis-oldal
Bupleurum praealtum Nath.	+ Bupleurum junceum	Pilis-tető
Trinia glauca (L.) Dum.	+ Trinia pumila	Pilis-tető
Falcaria vulgaris Bernh.	nem jelzi	gyakori
Pimpinella saxifraga L.	nem jelzi	Pilis-oldal
Aegopodium podagraria L.	nem jelzi	gyakori
Seseli leucospermum W. et K.	nem jelzi	Vaskapu-szikla
Seseli hippomarathrum L.	nem jelzi	Pilis-tető
Seseli osseum Cr.	nem jelzi	Pilis-tető, volt szovjet bázis
Selinum carvifolia L.	nem jelzi	Golyvás-forrás
Ferula sadleriana Ledeb.	+	Pilis-tető, Szt. László-kúpja
Pastinaca sativa L.	nem jelzi	Pilis-oldal
subsp. pratensis (Pers.) Celak.		
Heracleum sphondylium L.	nem jelzi	gyakori
Laser trilobum (L.) Borkh.	nem jelzi	Pilis-hegy déli oldala
Laserpitium latifolium L.	nem jelzi	Pilis-oldal
Daucus carota L.	nem jelzi	Pilis-oldal
Asperula cynanchica L.	nem jelzi	gyakori
Asperula arvensis L.	+	nem találtuk meg
Cruciata laevipes Opiz	nem jelzi	gyakori
Cruciata glabra (L.) Ehrend.	nem jelzi	gyakori
Cruciata pedemontana (Bell.) Ehrend.	nem jelzi	Pilis-oldal
Galium aparine L.	nem jelzi	gyakori
Galium odoratum (L.) Scop.	nem jelzi	Pilis-hegy
Galium glaucum L.	nem jelzi	gyakori
Galium schultesii Vest	nem jelzi	gyakori
Galium verum L.	nem jelzi	gyakori
Galium palustre L.	nem jelzi	Klastrom-kút

<i>Galium mollugo</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető, volt szovjet bázis
<i>Galium</i> sp.	+ <i>Galium intercedens</i>	nem azonosítható
<i>Sambucus ebulus</i> L.	nem jelzi	Dera-patak, hétvégi telkek
<i>Sambucus nigra</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Viburnum opulus</i> L.	nem jelzi	Dera-patak
<i>Viburnum lantana</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Valerianella locusta</i> (L.) Latterade	nem jelzi	Pilisszántó, Pilis-oldal
<i>Valerianella coronata</i> (L.) DC.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Valeriana officinalis</i> L.	nem jelzi	Pilis-tető, volt szovjet bázis
<i>Valeriana officinalis</i> L. subsp. <i>collina</i> (Wallr.) Nym.	nem jelzi	Pilis-tető, Pilis-oldal, gyakori
<i>Valeriana dioica</i> L.	nem jelzi	Klastrom-kút
<i>Valeriana tripteris</i> L.	+	Vaskapu-völgy, Simon- halála
<i>Dipsacus laciniatus</i> L.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Dipsacus fullonum</i> L.	nem jelzi	Csévi-nyereg
<i>Dipsacus x pseudosylvester</i> Schur?	+ <i>Dipsacus fallax</i>	nem találtuk meg
<i>Cephalaria pilosa</i> (L.) Gr. et Godr.	nem jelzi	Dera-pataknál, ritka
<i>Succisa pratensis</i> Möench.	+ <i>Succisa pratensis</i> var. glabrata	nem találtuk meg
<i>Knautia arvensis</i> (L.) Coult.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilisszántó, Pázsity nagyon gyakori, Pilis-tető, volt szovjet bázis
<i>Knautia kitaibelii</i> (Schult.) Borb.	nem jelzi	gyakori (mai magyar flórára új?)
<i>Knautia kitaibelii</i> (Schult.) Borb. subsp. <i>tomentella</i> (Szabó) Baksay	nem jelzi	kisebb populáció, a Pilis-oldal több pontján
<i>Scabiosa ochroleuca</i> L.	nem jelzi	nagyon gyakori
<i>Scabiosa triandra</i> L.	+ <i>Scabiosa agrestis</i>	Pilis-oldal
<i>Adoxa moschatellina</i> L.	+	Pilis-hegy nyugati oldala, illetve Pilis- oldal
<i>Tilia platyphyllos</i> L.	nem jelzi	Pilis-hegy
<i>Tilia cordata</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Lavatera thuringiaca</i> L.	nem jelzi	Klastrom-kert
<i>Alcea biennis</i> (Winterl) Borbás (= <i>Althaea pallida</i> W. et K.)	nem jelzi	Klastrom-kert
<i>Malva sylvestris</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Malva alcea</i> Wallr.	nem jelzi	gyakori
<i>Linum austriacum</i> L.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity Piros földek
<i>Linum tenuifolium</i> L.	nem jelzi	Pilis-tető, volt szovjet bázis
<i>Linum hirsutum</i> L. subsp. <i>glabrescens</i> (Rochel) Soó	nem jelzi	Pilis-tető, volt szovjet bázis, egy ponton tömeges!
<i>Linum catharticum</i> L.	nem jelzi	Pilis-tető, réten

<i>Oxalis corniculata</i> L.	nem jelzi	nem gyakori
<i>Oxalis acetosella</i> L.	+	nem gyakori
<i>Geranium robertianum</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Geranium dissectum</i> Jusl.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Geranium columbinum</i> L.	+	ritka
<i>Geranium sanguineum</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Erodium cicutarium</i> (L.) L'Hér.	nem jelzi	gyakori
<i>Mercurialis annua</i> L.	nem jelzi	ritka
<i>Mercurialis perennis</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Mercurialis longistipes</i> (Borb.) Baksay	+ (<i>M. ovata</i> x <i>perennis</i>)	Pilis-oldal
<i>Euphorbia polychroma</i> Kern.	nem jelzi	helyenként gyakori
<i>Euphorbia virgata</i> W. et K.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Euphorbia helioscopia</i> L.	nem jelzi	ritka
<i>Euphorbia seguierana</i> Necker	nem jelzi	Pilis-tető
<i>Euphorbia pannonica</i> Host	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető, vált szovjet bázis
<i>Euphorbia amygdaloides</i> L.	nem jelzi	nagyon gyakori
<i>Euphorbia cyparissias</i> L.	nem jelzi	általánosan elterjedt
<i>Euphorbia esula</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Euphorbia exigua</i> L.	+	nem találtuk meg
<i>Fraxinus ornus</i> L.	+	Pilis-oldal, Pilis-tető
<i>Fraxinus excelsior</i> L.	+	Pilis-oldal, Pilis-hegy
<i>Fraxinus angustifolia</i> Vahl	nem jelzi	Dera-patak
subsp. <i>pannonica</i> Soó et Simon		
<i>Ligustrum vulgare</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Centaurium erythraea</i> Rafn.	nem jelzi	Pilis-oldal
Gentiana cruciata L.	+	Pilis-oldal, Pilis-tető, nagyon gyakori
<i>Vincetoxicum hirundinaria</i> Medic.	nem jelzi	Pilis-tető
<i>Vinca minor</i> L.	nem jelzi	ritka
<i>Convolvulus arvensis</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Calystegia sepium</i> (L.) R.Br.	nem jelzi	Dera-patak
<i>Omphalodes scorpioides</i> (Hke.) Schr.	+	nem találtuk meg (megvan 2002.04.07.)
<i>Cynoglossum officinale</i> L.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Cynoglossum hungaricum</i> Simk.	nem jelzi	Pilis-tető
<i>Asperugo procumbens</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, ritka
<i>Symphytum tuberosum</i> L.	nem jelzi	gyakori
subsp. <i>angustifolium</i> (Kern.) Nym.		
<i>Symphytum officinale</i> L.	nem jelzi	Dera-patak
<i>Anchusa officinalis</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Nonea pulla</i> (L.) DC.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilisszántó, Pázsity
<i>Pulmonaria officinalis</i> L.	nem jelzi	nagyon gyakori
<i>Pulmonaria mollis</i> Wulf.	nem jelzi	Pilis-tető, Pilisszántó
<i>Pulmonaria obscura</i> Dum.	+	nem találtuk meg
<i>Myosotis palustris</i> (L.) Nath. em. Rchb.	nem jelzi	Golyvás-forrás
<i>Myosotis sylvatica</i> (Ehrh.) Hoffm.	+	Klastrom-kút
<i>Myosotis sparsiflora</i> Mikan	+	Pilis-oldal
<i>Myosotis arvensis</i> (L.) Hill.	nem jelzi	Pilis-tető
<i>Lithospermum arvense</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>L. purpureo-coeruleum</i> L.	nem jelzi	gyakori

Onosma arenarium W. et K. subsp. tuberculatum (Kit.) Jáv.	+	Pilis-tető déli oldala
Cerinth minor L.	nem jelzi	gyakori
Echium vulgare L.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity, Pilis-tető, volt szovjet bázis
Verbena officinalis L.	nem jelzi	Pilis-oldal, ritka
Ajuga reptans L.	nem jelzi	gyakori
Ajuga genevensis L.	+	Pilis-oldal
Teucrium montanum L.	nem jelzi	Pilis-tető
Teucrium chamaedrys L.	nem jelzi	gyakori
Teucrium botrys L.	+	Pilisszántó, Pázsity
Sideritis montana L.	nem jelzi	Piros-földek, Pilisszántó, Pázsity
Nepeta pannonica L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető több pontján, gyakori
Glechoma hederacea L.	nem jelzi	nagyon gyakori
Glechoma hirsuta W. et K.	nem jelzi	gyakori
Prunella grandiflora (L.) Scholler	nem jelzi	Pilis-oldal, ritka
Prunella vulgaris L.	nem jelzi	gyakori
Prunella laciniata (L.) Nath.	nem jelzi	Pilis-oldal
Melittis carpatica Klok.	nem jelzi	Pilis-oldal
Phlomis tuberosa L.	nem jelzi	Pilisszántó
Galeopsis speciosa Mill.	nem jelzi	gyakori
Lamium amplexicaule L.	nem jelzi	szántókon gyakori
Lamium purpureum L.	nem jelzi	gyakori
Lamium album L.	+	Pilis-oldal, ritka
Lamium maculatum L.	nem jelzi	gyakori
Galeobdolon luteum Huds.	nem jelzi	gyakori
Scutellaria columnae All.	+	Pilis-oldal, ritka
Scutellaria hastifolia L.	nem jelzi	Golyvás-forrás
Leonurus cardiaca L.	nem jelzi	Pilis-oldal, ritka
Ballota nigra L.	nem jelzi	nagyon gyakori
Betonica officinalis L.	nem jelzi	gyakori
Stachys annua (L.) L.	nem jelzi	Pilis-oldal, vaddisznó- túrásokon, ritka
Stachys recta L.	nem jelzi	gyakori
Stachys sylvatica L.	nem jelzi	Kis-Szoplák, nem gyakori
Salvia glutinosa L.	+	helyenként gyakori
Salvia verticillata L.	nem jelzi	általánosan elterjedt
Salvia aethiopsis L.	nem jelzi	Pilis-oldal, ritka
Salvia nemorosa L.	nem jelzi	gyakori
Salvia pratensis L.	nem jelzi	nem gyakori
Salvia sp.	+ Salvia dumetorum	nem azonosítható
Acinos arvensis (Lam.) Dandy	nem jelzi	Pilis-tető, volt szovjet bázis
Clinopodium vulgare L.	nem jelzi	gyakori
Origanum vulgare L.	nem jelzi	gyakori
Thymus glabrescens Willd.	nem jelzi	Pilis-oldal
Thymus praecox Opiz	nem jelzi	Pilis-tető
Lycopus europaeus L.	nem jelzi	Klastrom-kút

<i>Mentha longifolia</i> (L.) Nath.	nem jelzi	Klastrom-kút, Golyvás-forrás
<i>Mentha aquatica</i> L.	nem jelzi	Klastrom-kút, Golyvás-forrás
<i>Atropa bella-donna</i> L.	+	nem gyakori
<i>Hyoscyamus niger</i> L.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Physalis alkekengi</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, ritka
<i>Solanum dulcamara</i> L.	nem jelzi	Dera-patak, gyakori
<i>Datura stramonium</i> L.	nem jelzi	nem gyakori
<i>Verbascum phoeniceum</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Verbascum lychnitis</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Verbascum austriacum</i> Jacq.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető, volt szovjet bázis
<i>Verbascum phlomoides</i> L.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity, Pilis-tető, volt szovjet bázis
<i>Linaria vulgaris</i> Mill.	nem jelzi	gyakori
<i>Linaria genistifolia</i> (L.) Mill.	nem jelzi	Pilis-tető, Pilis-oldal
<i>Antirrhinum orontium</i> L.	+	Pilisszántó, ritka
<i>Chaenorhinum minus</i> (L.) Lange	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Scrophularia vernalis</i> L.	+	Pilis-hegy, ritka
<i>Scrophularia nodosa</i> L.	nem jelzi	nem gyakori
<i>Scrophularia umbrosa</i> Dum.	nem jelzi	Klastrom-kút, Golyvás-forrás
<i>Veronica beccabunga</i> L.	nem jelzi	Klastrom-kút
<i>Veronica chamaedrys</i> L.	nem jelzi	nagyon gyakori
<i>Veronica montana</i> L.	+	Pilis-oldal, Kis-Szoplák
<i>Veronica officinalis</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Veronica prostrata</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Veronica austriaca</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, ritka
subsp. <i>teucrium</i> L.		
<i>Veronica austriaca</i> L.	nem jelzi	Pilis-tető, volt szovjet bázis
subsp. <i>dentata</i> (F. W. Schmidt) Watzl.		
<i>Veronica spicata</i> L.	+	Pilis-oldal, Pilis-tető
subsp. <i>orchidea</i> (Crantz) Hay.		
<i>Veronica verna</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Veronica hederifolia</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Digitalis grandiflora</i> Mill.	nem jelzi	gyakori
<i>Digitalis lanata</i> Ehrh.	nem jelzi	Pilis-tető, volt szovjet bázis
<i>Melampyrum cristatum</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető, volt szovjet bázis
<i>Melampyrum nemorosum</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Euphrasia rostkoviana</i> Hayne	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Odontites lutea</i> (L.) Clairv.	nem jelzi	nagyon gyakori
<i>Odontites rubra</i> (Baumg.) Opiz	nem jelzi	nagyon gyakori
<i>Rhinanthus minor</i> L.	nem jelzi	Klastrom-kert
<i>Lathraea squamaria</i> L.	nem jelzi	nem gyakori
<i>Globularia punctata</i> Lap.	nem jelzi	Pilis-tető, Pilisszántó, Pázsity
<i>Orobanche purpurea</i> Jacq.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Plantago lanceolata</i> L.	nem jelzi	nagyon gyakori

<i>Plantago altissima</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Plantago media</i> L.	nem jelzi	nagyon gyakori
<i>Chelidonium majus</i> L.	nem jelzi	Dera-patak
<i>Papaver dubium</i> L.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Papaver rhoeas</i> L.	nem jelzi	nem gyakori
<i>Corydalis cava</i> (L.) Schw. et Koerte	nem jelzi	gyakori
<i>Corydalis intermedia</i> (L.) Mérat	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Corydalis solida</i> (L.) Clairv.	nem jelzi	nagyon gyakori
<i>Fumaria schleicherii</i> Soy.-Will.	nem jelzi	nagyon gyakori
<i>Diplotaxis muralis</i> (L.) DC.	nem jelzi	Pilis-tető
<i>Bunias orientalis</i> L.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Raphanus raphanistrum</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Rapistrum perenne</i> (L.) All.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilisszántó
<i>Lepidium draba</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Lepidium ruderales</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Thlaspi perfoliatum</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Thlaspi arvense</i> L.	nem jelzi	nem gyakori
<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medic.	nem jelzi	nagyon gyakori
Lunaria rediviva L.	+	Vaskapu-szurdok, Pilis-nyereg
<i>Alyssum montanum</i> L.	nem jelzi	Pilis-tető
<i>Alyssum alyssoides</i> (L.) Nath.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Alyssum tortuosum</i> W. et K.	nem jelzi	Vaskapu-szikla
Alyssum saxatile L.	nem jelzi	Vaskapu-szikla
<i>Berteroa incana</i> (L.) DC.	nem jelzi	gyakori
Draba lasiocarpa Rochel	nem jelzi	Vaskapu-szikla
<i>Draba nemorosa</i> L.	nem jelzi	Pilisszántó
<i>Erophila verna</i> (L.) Chev.	nem jelzi	gyakori
<i>Armoracia lapathifolia</i> Ust.	nem jelzi	nem gyakori
<i>Cardamine impatiens</i> L.	+	gyakori
<i>Cardamine pratensis</i> L.	nem jelzi	Pilis-hegy
<i>Dentaria enneaphyllos</i> L.	+	Kis-Szopplák, Vaskapu- szurdok
<i>Dentaria bulbifera</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Barbarea vulgaris</i> R. Br.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Cardaminopsis arenosa</i> (L.) Hay.	nem jelzi	Pilis-tető
<i>Arabis auriculata</i> Lam.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető
<i>Arabis turrita</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető
<i>Arabis hirsuta</i> (L.) Scop.	nem jelzi	gyakori
<i>Rorippa x astylis</i> (Rchb.) Rchb.	nem jelzi	Klastrom-kút
<i>Rorippa austriaca</i> (Cr.) Bess.	nem jelzi	Dera-patak
Hesperis matronalis L.	+ <i>Hesperis inodora</i>	Pilis-tető, volt szovjet bázis
subsp. candida (Kit.) H. et S.		
<i>Erysimum repandum</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Erysimum diffusum</i> Ehrh.	nem jelzi	Pilis-tető
Erysimum odoratum Ehrh.	nem jelzi	Pilis-tető, Vaskapu-szikla
<i>Sisymbrium strictissimum</i> L.	nem jelzi	Pilis-tető, Piliszántó, Pázsity
<i>Descurainia sophia</i> (L.) Webb.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Reseda lutea</i> L.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Reseda phyteuma</i> L.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity

<i>Helianthemum canum</i> (L.) Baumg.	nem jelzi	Pilis-tető, Vaskapu-szikla
<i>Helianthemum ovatum</i> (Viv.) Dun.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Helianthemum nummularium</i> (L.) Dun.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Viola odorata</i> L.	nem jelzi	Pilis-hegy
<i>Viola alba</i> Bess.	nem jelzi	Pilis-hegy
<i>Viola cyanea</i> Celak.	nem jelzi	Pilis-hegy
<i>Viola hirta</i> L.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Viola mirabilis</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Viola rupestris</i> F. W. Schm. subsp. <i>arenaria</i> (DC.) Beck	+	Vaskapu-szikla
<i>Viola sylvestris</i> Lam.		Pilis-hegy
<i>Viola montana</i> L.	nem jelzi	Csévi-nyereg
<i>Viola arvensis</i> Murr.	nem jelzi	gyakori
<i>Viola kitaibeliana</i> R. et Sch.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Viola riviniana</i> Rchb.	+	Pilis-hegy
Elatine hungarica Moesz	<i>Elatine hydropiper</i>	nem találtuk meg
<i>Hypericum tetrapterum</i> Fr.	nem jelzi	Klastrom-kút
<i>Hypericum perforatum</i> L.	nem jelzi	nagyon gyakori
Hypericum elegans Steph.	nem jelzi	Pilis-oldal, ritka
<i>Campanula glomerata</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Campanula sibirica</i> L.	nem jelzi	Pilis-tető
<i>Campanula rapunculoides</i> L.	nem jelzi	nagyon gyakori
<i>Campanula trachelium</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Campanula bononiensis</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető, vált szovjet bázis
<i>Campanula persicifolia</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Campanula patula</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Eupatorium cannabinum</i> L.	nem jelzi	Klastrom-kút, Golyvás- forrás, Dera-patak
<i>Solidago gigantea</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, magasles
<i>Bellis perennis</i> L.	+	gyakori
<i>Aster linosyris</i> (L.) Bernh.	nem jelzi	gyakori
Aster amellus L.	nem jelzi	Pilis-tető
<i>Erigeron acer</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, ritka
<i>Inula conyza</i> (L.) DC.	+	Pilisszántó, Pázsity
<i>Inula ensifolia</i> L.	nem jelzi	Piros-földek felett, Pilis-oldal
Inula oculus-christii L.	nem jelzi	Pilis-tető
<i>Inula hirta</i> L.	nem jelzi	Pilis-tető
<i>Inula salicina</i> L.	nem jelzi	Piros-földek felett
<i>Inula britannica</i> L.	nem jelzi	Két-forrás
<i>Carpesium cernuum</i> L.	+	nem találtuk meg
<i>Ambrosia artemisiifolia</i> L.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Xanthium strumarium</i> L.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Bidens tripartita</i> L.	nem jelzi	Klastrom-kút
<i>Anthemis tinctoria</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Anthemis arvensis</i> L.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Achillea nobilis</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető, vált szovjet bázis
subsp. <i>neilreichii</i> (Kern.) Velen.		
<i>Achillea collina</i> L.	nem jelzi	gyakori

<i>Achillea pannonica</i> Scheele	nem jelzi	Pilis-oldal, Klastrom-kert, Pilis-tető, volt szovjet bázis
<i>Matricaria maritima</i> L. subsp. <i>inodora</i> (L.) Soó	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Chrysanthemum vulgare</i> (L.) Bernh.	nem jelzi	gyakori
<i>Chrysanthemum corymbosum</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Chrysanthemum leucanthemum</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Artemisia annua</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, ritka
<i>Artemisia campestris</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilisszántó, Pázsity
<i>Artemisia pontica</i> L.	nem jelzi	Pilis-tető, volt szovjet bázis
<i>Artemisia absinthium</i> L.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Artemisia vulgaris</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Tussilago farfara</i> L.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity, Golyvás-forrás
<i>Petasites hybridus</i> (L.) G.M.Sch.	<i>Petasites officinalis</i>	Hármasforrás-völgye, Golyvás-forrás
<i>Doronicum hungaricum</i> (Sadl.) Rchb.	nem jelzi	Csévi-nyereg
<i>Senecio vulgaris</i> L.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Senecio viscosus</i> L.	+	Pilis-hegy
<i>Senecio jacobaea</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Echinops sphaerocephalus</i> L.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity, Pilis-tető. volt szovjet bázis
<i>Xeranthemum annuum</i> L.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Carlina vulgaris</i> L.	nem jelzi	gyakori
subsp. <i>intermedia</i> (Schur) Hay.		
<i>Arctium lappa</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Jurinea mollis</i> (L.) Rchb.	nem jelzi	Pilis-tető, Vaskapu-szikla
subsp. <i>dolomiticus</i> Jakucs		
<i>Carduus nutans</i> L. subsp. <i>macrolepis</i> (Peterm.) Kazmi	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Carduus acanthoides</i> L.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Carduus hamulosus</i> Ehrh.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető, volt szovjet bázis
<i>Carduus collinus</i> W. et K.	+	Pilis-tető
<i>Cirsium vulgare</i> (Savi) Ten.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Cirsium eriophorum</i> (L.) Scop.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Cirsium canum</i> (L.) All.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Cirsium pannonicum</i> (L.f.) Link	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Onopordon acanthium</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető
<i>Crupina vulgaris</i> Pers.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Serratula tinctoria</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Centaurea pannonica</i> (Heuff.) Simk.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Centaurea stenolepis</i> Kern.	nem jelzi	Pilis-hegy
<i>Centaurea mollis</i> W. et K.	+	nem találtuk meg
<i>Centaurea triumphetti</i> All.	nem jelzi	Pilis-tető
subsp. <i>aligera</i> (Gugl.) Dost.		

<i>Centaurea micranthos</i> S.G. Gmel.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity, Pilis-oldal
<i>Centaurea sadleriana</i> Janka	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Cichorium intybus</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Hypochoeris maculata</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Leontodon hispidus</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető, volt szovjet bázis
<i>Leontodon autumnalis</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Picris hieracioides</i> L. subsp. <i>villarsii</i> (Jord.) Nym.	+ <i>Picris crepoides</i>	Klastrom-kút, Golyvás- forrás
<i>Tragopogon dubius</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Scorzonera austriaca</i> Host	nem jelzi	Pilis-tető
<i>Scorzonera purpurea</i> L.	nem jelzi	Pilis-hegy
<i>Chondrilla juncea</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Mycelis muralis</i> (L.) Dum.	nem jelzi	Pilis-hegy
<i>Sonchus oleraceus</i> L.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Lactuca perennis</i> L.	nem jelzi	Pilis-tető
<i>Crepis tectorum</i> L.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Crepis biennis</i> L.	nem jelzi	Klastrom-kert
<i>Prenanthes purpurea</i> L.	+	Pilis-hegy, ritka
<i>Hieracium pilosella</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Hieracium baubini</i> Schult. et Bess.	nem jelzi	gyakori
<i>Hieracium cymosum</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Hieracium wiesbaurianum</i> Uechtr.	nem jelzi	Vaskapu-szikla
<i>Hieracium sylvaticum</i> (L.) Grufbg.	nem jelzi	gyakori
<i>Hieracium lachenalii</i> C.C. Gmel.	+ <i>H. vulgatum</i>	ritka
<i>Monotropa hypopithys</i> L.	+	Pilisszentlélek
<i>Loranthus europaeus</i> L.	nem jelzi	nem gyakori
<i>Thesium lionophyllon</i> L.	nem jelzi	Pilis-hegy, Pilis-oldal
<i>Thesium ramosum</i> Hayne	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Portulaca oleracea</i> L.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Silene vulgaris</i> (Mönch) Garcke	nem jelzi	gyakori
<i>Silene otites</i> (L.) Wib.	nem jelzi	gyakori
<i>Silene nutans</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Silene viridiflora</i> L.	+	Pilis-oldal, ritka
<i>Silene alba</i> (Mill.) Krause	nem jelzi	gyakori
<i>Lychnis coronaria</i> (L.) Desr.	nem jelzi	nem gyakori
<i>Lychnis flos-cuculi</i> L.	nem jelzi	Klastrom-kút
<i>Melandrium sylvestre</i> (Schkuhr) Roehl.	+	Pilis-oldal, Kis-Szoplák
<i>Cucubalus baccifer</i> L.	nem jelzi	Dera-patak
<i>Petrorhagia polifera</i> (L.) Ball. et Heyw.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Dianthus pontederæ</i> Kern.	nem jelzi	gyakori
<i>Dianthus carthusianorum</i> L.	nem jelzi	Pilis-tető
<i>Dianthus deltoides</i> L.	nem jelzi	Pilis-tető, réten
<i>Moenchia mantica</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Saponaria officinalis</i> L.	nem jelzi	Dera-patak
<i>Myosoton aquaticum</i> (L.) Mönch	nem jelzi	Klastrom-kút
<i>Stellaria media</i> (L.) Vill.	nem jelzi	gyakori
<i>Stellaria holostea</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Stellaria graminea</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Cerastium fontanum</i> Baumg.	+ <i>Cerastium vulgatum</i> var. nemorale	nem találtuk meg
<i>Cerastium arvense</i> L.	nem jelzi	gyakori

Holosteum umbellatum L.	nem jelzi	gyakori
Scleranthus annuus L.	+	nem találtuk meg
Minuartia sp.	+ Alsine fasciculata	nem azonosítható
Minuartia setacea (Thuill.) Hay.	nem jelzi	gyakori
Moehringia trinervia (L.) Clairv.	+	nem találtuk meg
Paronychia cephalotes (M.B.) Bess.	nem jelzi	Pilis-tető
Polycnemum heuffelii Láng	+	nem találtuk meg
Chenopodium hybridum L.	nem jelzi	gyakori
Chenopodium album L.	nem jelzi	gyakori
Amaranthus retroflexus L.	nem jelzi	gyakori
Primula veris L.	+	gyakori
subsp. inflata (Lehm.) Dom.		
Lysimachia nummularia L.	nem jelzi	Klastrom-kút, Golyvás- forrás
Lysimachia punctata L.	+	Klastrom-kút
Lysimachia vulgaris L.	nem jelzi	Dera-patak, Golyvás- forrás
Anagallis arvensis L.	nem jelzi	Pilis-oldal
Cyclamen purpurascens Mill.	+	Hármasforrás-völgye
Rumex acetosa L.	nem jelzi	Klastrom-kút
Polygonum aviculare L.	nem jelzi	gyakori
Polygonum persicaria L.	nem jelzi	gyakori
Bilderdykia convolvulus (L.) Dum.	nem jelzi	gyakori
Reynoutria japonica Houtt.	nem jelzi	Dera-patak
Humulus lupulus L.	nem jelzi	Dera-patak
Cannabis sativa L. subsp. spontanea	nem jelzi	nem gyakori
Urtica dioica L.	+	gyakori
Parietaria officinalis L.	nem jelzi	Pilis-hegy, Vaskapu- szurdok
Ulmus glabra Huds.	nem jelzi	gyakori
Ulmus minor Mill.	nem jelzi	Pilis-oldal
Corylus avellana L.	+	gyakori
Carpinus betulus L.	nem jelzi	gyakori
Fagus sylvatica L.	nem jelzi	Pilis-hegyen gyakori
Quercus cerris L.	nem jelzi	Pilis-hegyen gyakori
Quercus petraea L.	nem jelzi	Pilis-hegyen gyakori
Quercus virgiliana Ten.	nem jelzi	Pilis-oldal, ritka
Quercus pubescens Willd.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető
Salix alba L.	+	Dera-patak
Salix cinerea L.	nem jelzi	Pilis-oldal, ritka
Salix caprea L.	nem jelzi	gyakori
Populus x canescens (Ait.) Sm.	nem jelzi	Dera-patak
Veratrum nigrum L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető, Csévi-szirtek
Colchicum autumnale L.	nem jelzi	gyakori
Anthericum ramosum L.	nem jelzi	gyakori
Gagea lutea (L.) Ker.-Gawl.	nem jelzi	gyakori
Allium ursinum L.	+	Vaskapu-hegy
Allium montanum F.W. Schm.	nem jelzi	Pilis-tető
Allium oleraceum L.	nem jelzi	Pilis-oldal
Allium flavum L.	nem jelzi	Pilis-tető
Lilium martagon L.	nem jelzi	gyakori

<i>Ornithogalum comosum</i> L.	nem jelzi	Pilis-tető, volt szovjet bázis
<i>Ornithogalum orthophyllum</i> Ten.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilisszántó, Pázsity, Szedmina
<i>Ornithogalum umbellatum</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Muscari neglectum</i> Guss. ex Ten.	nem jelzi	gyakori
<i>Muscari tenuiflorum</i> Tausch	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Asparagus officinalis</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető
<i>Polygonatum latifolium</i> (Jacq.) Desf.	nem jelzi	gyakori
<i>Polygonatum odoratum</i> (Mill.) Druce	nem jelzi	gyakori
<i>Polygonatum multiflorum</i> (L.) All.	nem jelzi	gyakori
<i>Convallaria majalis</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, gyakori
<i>Paris quadrifolia</i> L.	+	Simon halála, Kétbükkfa-nyereg
<i>Galanthus nivalis</i> L.	nem jelzi	nagyon gyakori
<i>Iris graminea</i> L.	+	Pilis-tető
<i>Iris pumila</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Iris variegata</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Juncus subnodulosus</i> L.	nem jelzi	Klastrom-kút
<i>Juncus effusus</i> L.	nem jelzi	Golyvás-forrás
<i>Juncus bufonius</i> L.	nem jelzi	gyakori, pl. Klastrom-kert
<i>Juncus articulatus</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Luzula campestris</i> (L.) DC.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Cephalanthera rubra</i> (L.) Rich.	nem jelzi	Hármasforrás-völgye, Pilisszántó
<i>Cephalanthera longifolia</i> (L.) Fritsch.	+ <i>Cephalanthera ensifolia</i>	Kis-Szoplák, Pilis-oldal
<i>Epipactis microphylla</i> (Ehrh.) Sw.	+	Pilis-oldal
<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Cr.	nem jelzi	Vaskapu-völgy, Pilis-oldal
<i>Limodorum abortivum</i> (L.) Sw.	nem jelzi	Pilis-hegy, ritka
<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	nem jelzi	gyakori
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	+	Pilis-hegy, Pilis-oldal
<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Rchb.	nem jelzi	Kis-Szoplák, Vaskapu-hegy
<i>Gymnadenia conopsea</i> (L.) R. Br.	nem jelzi	Pilis-oldal, ritka
<i>Orchis morio</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető
<i>Orchis militaris</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal Hármasforrás-völgye
<i>Orchis purpurea</i> Huds.	nem jelzi	Pilis-tető, Pilisszántó, Szedmina
<i>Orchis pallens</i> L.	+	Kis-Szoplák, Pilis-tető, Pilisszántó
<i>Orchis mascula</i> L.	+	Hármasforrás-völgye
subsp. <i>signifera</i> (Vest) Soó		
<i>Ophrys apifera</i> Huds.	nem jelzi	Pilis-oldal (RAKSÁNYI ZSOLT 1999).
<i>Dactylorhiza sambucina</i> (L.) Soó	+ <i>Orchis sambucina</i>	nem találtuk meg
<i>Scirpus sylvaticus</i> L.	+	Pilis-hegy
<i>Eleocharis palustris</i> (L.) R. et Sch.	nem jelzi	Golyvás-forrás
<i>Carex spicata</i> Huds.	nem jelzi	Pilis-hegy, Pilis-oldal
<i>Carex divulsa</i> Stokes	nem jelzi	Pilis-oldal

<i>Carex gracilis</i> Curt.	nem jelzi	Golyvás-forrás
<i>Carex tometosa</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Carex curvata</i> Knapf	+	Pilis-tető
<i>Carex praecox</i> Schreb.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity, Szedmina
<i>Carex leporina</i> L.	nem jelzi	Golyvás-forrás, Klastrom-kút
<i>Carex remota</i> L.	+	Klastrom-kút
<i>Carex pairei</i> F. Schultz	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Carex montana</i> L.	+	Pilis-hegy
<i>Carex caryophylla</i> Latour	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
<i>Carex hirta</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Carex pilosa</i> Scop.	nem jelzi	Pilis-hegy
<i>Carex pendula</i> Huds.	+	Hármasforrás-völgye
<i>Carex pallescens</i> L.	+	Golyvás-forrás, Klastrom-kút
<i>Carex sylvatica</i> Huds.	+	Simon halála, Pilis- hegyen nem gyakori
<i>Carex michelii</i> Host	+	Vaskapu-szurdok
<i>Carex vesicaria</i> L.	+	nem találtuk meg
<i>Bromus sterilis</i> L.	nem jelzi	Klastrom-kert
<i>Bromus tectorum</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Bromus erectus</i> Huds.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Bromus pannonicus</i> Kumm.et Sendt.	nem jelzi	Kis-Szoplák
<i>Bromus arvensis</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Bromus mollis</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Festuca altissima</i> L.	+ <i>Festuca sylvatica</i> (Poll.) Vill.	Pilis-nyereg
<i>Festuca pratensis</i> Huds.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Festuca rubra</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Festuca heterophylla</i> Lam.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Festuca rupicola</i> Heuff.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Festuca valesiaca</i> Schleich.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Festuca pseudovina</i> Hack. ex Wiesb.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilisszántó, Szedmina
<i>Brachypodium sylvaticum</i> (Huds.) R. et Sch.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető
<i>Brachypodium pinnatum</i> (L.) P.B.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Glyceria fluitans</i> (L.) R. Br.	nem jelzi	Golyvás-forrás
<i>Poa bulbosa</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető
<i>Poa annua</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Poa badensis</i> Hke.	nem jelzi	Vaskapu-szikla, Pilis-tető
<i>Poa compressa</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető, volt szovjet bázis
<i>Poa pratensis</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Poa angustifolia</i> L.	nem jelzi	Pilis-oldal
<i>Briza media</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Dactylis glomerata</i> L.	nem jelzi	gyakori
<i>Dactylis polygama</i> Horvatovszky	nem jelzi	gyakori
<i>Melica ciliata</i> L.	nem jelzi	Pilis-tető, Kis-Szoplák

Melica altissima L.	+	Kis-Szopplák
Melica uniflora Retz.	nem jelzi	Pilis-hegy
Melica nutans L.	nem jelzi	Pilis-hegy
Sesleria sadleriana Janka	+ Sesleria coerulea	Vaskapu-szikla, Pilis- tető dny-i oldala
Lolium perenne L.	nem jelzi	gyakori
Molinia arundinacea (Schrank) Dom.	nem jelzi	Pilis-oldal
Agropyron repens (L.) P.B.	nem jelzi	gyakori
Hordeum murinum L.	nem jelzi	gyakori
Hordelymus europaeus (L.) C.O. Harz	nem jelzi	Kis-Szopplák
Cynodon dactylon (L.) Pers.	nem jelzi	gyakori
Deschampsia caespitosa (L.) P.B.	nem jelzi	Pilis-oldal
Holcus lanatus L.	+	Pilis-oldal
Arrhenatherum elatius (L.) Presl.	nem jelzi	Pilis-oldal, tömeges
Koeleria cristata (L.) Pers.	nem jelzi	Pilis-oldal
Agrostis stolonifera L.	nem jelzi	Klastrom-kút
Calamagrostis canescens Roth	nem jelzi	Pilis-oldal
Calamagrostis epigeios (L.) Roth	nem jelzi	helyenként gyakori
Anthoxanthum odoratum L.	nem jelzi	Pilis-oldal
Phleum phleoides (L.) Karsten	nem jelzi	Pilis-oldal, Pilis-tető, volt szovjet bázis
Phleum pratense L.	nem jelzi	Pilis-oldal
Alopecurus aequalis Sobol.	nem jelzi	Klastrom-kút
Alopecurus pratensis L.	nem jelzi	Pilis-oldal
Stipa joannis Celak.	nem jelzi	Pilis-oldal, ritka
Piptatherum virescens (Trin.) Boiss.	+ Milium virescens	Kis-Szopplák
Milium effusum L.	+	Pilis-oldal
Digitaria sanguinalis (L.) Scop.	nem jelzi	gyakori
Echinochloa crus-galli (L.) P.B.	nem jelzi	gyakori
Setaria viridis (L.) P.B.	nem jelzi	gyakori
Chrysopogon gryllus (Torn.) Trin.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
Botriochloa ischaemum (L.) Keng.	nem jelzi	Pilisszántó, Pázsity
Arum orientale M.B. (= Arum alpinum (Schott et Ky.) Riedel)	nem jelzi	gyakori
Lemna minor L.	nem jelzi	Klastrom-kút

A *Gramineae* és *Cyperaceae* családba tartozó fajok határozásánál nyújtott segítséget köszönjük FELFÖLDI L. és SZOLLÁT GY. botanikus kutatóknak.

IV. Bőhm Éva Irén: A Pilis-tetői volt orosz bázis területének védett növényfajai

Fokozottan védett:

Gyapjas gyűszűvirág (*Digitalis lanata*)

Védettek:

Pirosló hunyor (*Helleborus purpurascens*) (amely valójában kutatásunk jelenlegi állása szerint 3 változatot jelent),

Pázsitos nőszirm (*Iris graminea* subsp. *pseudocyperus*)

Tarka nőszirm (*Iris variegata*)

Apró nőszirm (*Iris pumila*)

Borzas len (*Linum hirsutum*)

Árlevelű len (*Linum tenuifolium*)

Selymes boglárka (*Ranunculus illyricus*)

Borzas árvalányhaj (*Stipa dasyphylla*? (*Stipa* sp.))

Budai imola (*Centaurea sadleriana*)

Turbánliliom (*Lilium martagon*)

Erdei szellőrózsa (*Anemone sylvestris*)

Farkasölő sisakvirág (*Aconitum vulpina*)

Szent László tárnics (*Gentiana cruciata*)

Selymes peremizs (*Inula oculus-christi*)

Hölgyestike (*Hesperis matronalis* subsp. *candida*)

Széleslevelű buvákfű (*Bupleurum longifolium*)

Görbeszárú sás (*Carex curvata*) (SZELAG-DOBOLYI, 1998. A magyar flórára új).

Egyéb fajok:

Rosa zalana

Rosa gallica

Rosa corymbifera

Cystopteris fragilis

Valeriana officinalis

Valeriana collina

Alyssum montanum

Veronica austriaca subsp. *dentata*

Waldsteinia geoides

Dentaria enneaphyllos

Dianthus carthusianorum

Potentilla arenaria

Asparagus officinalis

Calamagrostis epigeios

Apera spica-venti

Chrysanthemum vulgare

Dorycnium herbaceum

Picris hieracioides

Campanula trachelium

Campanula rapunculoides

Hypericum perforatum

Fagus sylvatica

Carpinus betulus

Betula pendula

Quercus petraea,

Quercus cerris

Quercus pubescens

Salix caprea

Cornus mas

Cornus alba (adv.)

Sambucus ebulus

Sambucus nigra

Berberis vulgaris

Crataegus monogyna

Populus tremula

Tilia platyphyllos

Tilia cordata

3.sz. Vélemények értékelése (nem a végleges állapot)

CIVIL DOBOGÓKŐ SZÍV EGYESÜLET ÉSZREVÉTELEI ÁLTAL ÉRINTETT TERÜLETEK

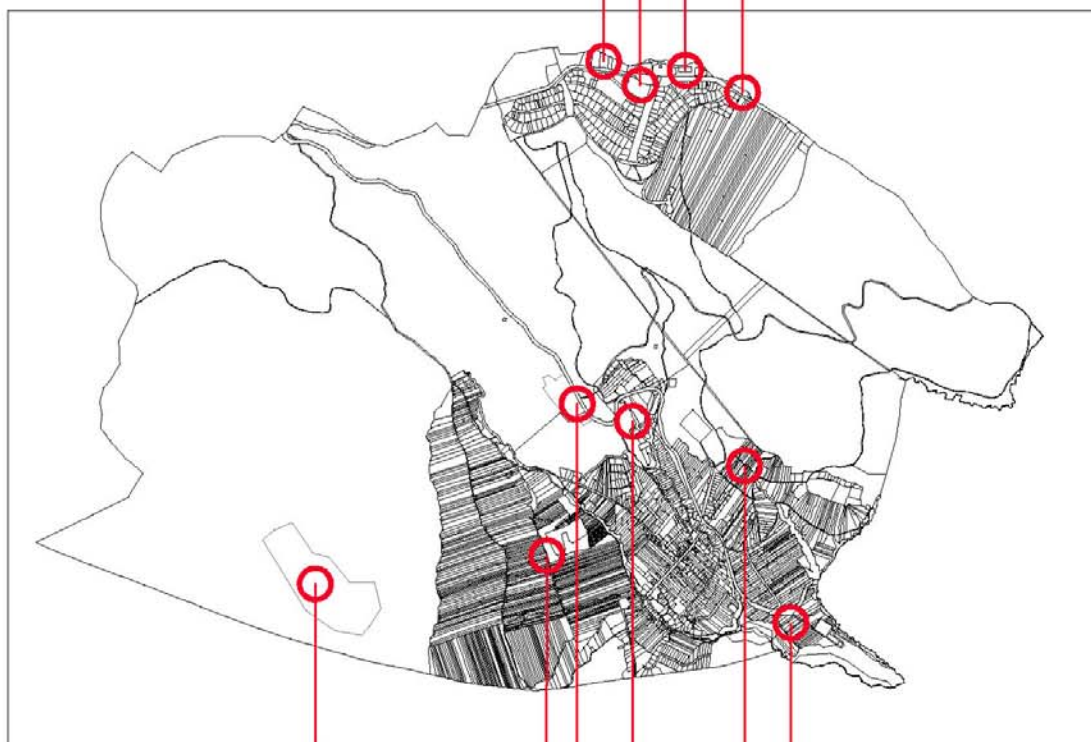
ÁTNÉZETI LAP - 2010. 04. 22.

1. DOBOGÓKŐ SÍPÁLYA ÉS TÉRSÉGE (HRSZ. 1019, 1020, 057/47)

2. NIMRÓD SZÁLLODA TÉRSÉGE (HRSZ. 1015, 1016)

3. KÜLÖNLEGES FOGADÓTERÜLET TÉRSÉGE (HRSZ. 1209, 1220/1, 1220/2, 1222/2)

4. VÍZBESZERZÉSI TERÜLET (HRSZ. 1006)

5. PILIS-TETŐ (HRSZ. 021)

6. KÜLÖNLEGES TÖRTÉNETI TÁJ

7. HONVÉDSÉGI TERÜLET (HRSZ. 042/6, 042/7)

8. KAKASHEGY

9. HÁRSFA UTCÁNÁL LÉVŐ KERTES TERÜLET

10. POMÁZI ÚT ALATTI TERÜLET

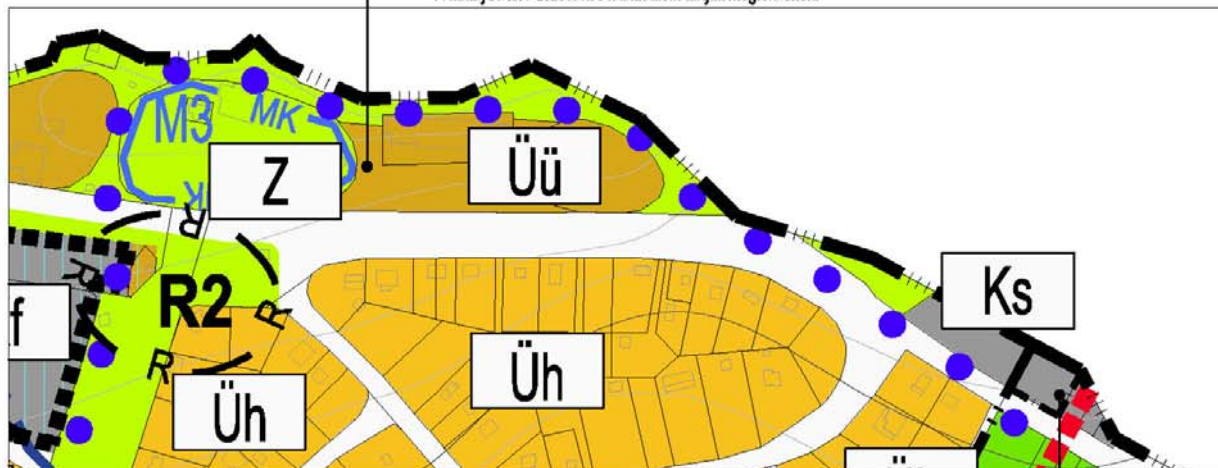
CDSZE ÉSZREVÉTELEI

1., 2. TERÜLET - 2010. 04. 22.

2. NIMRÓD SZÁLLODA TÉRSÉGE (HRSZ. 1015, 1016):

- Üü-2 üdülőházas terület két szélé -> Zkp közpark

Indok: BATfT 5.§ (3) bekezdés: Új beépítésre szánt terület a település határához 200 m-nél közelebb nem jelölhető ki, kivéve, ha a külön jogszabályban meghatározott területi hatásvizsgálat az ettől való eltérést igazolja. A hatályos terv úszótelek kialakítását tartják megfelelőnek.

1. DOBOGÓKŐ SÍPÁLYA ÉS TÉRSÉGE (HRSZ. 1019, 1020, 057/47):

- Ks-1 különleges sportterület (sípálya) -> Zkp közpark

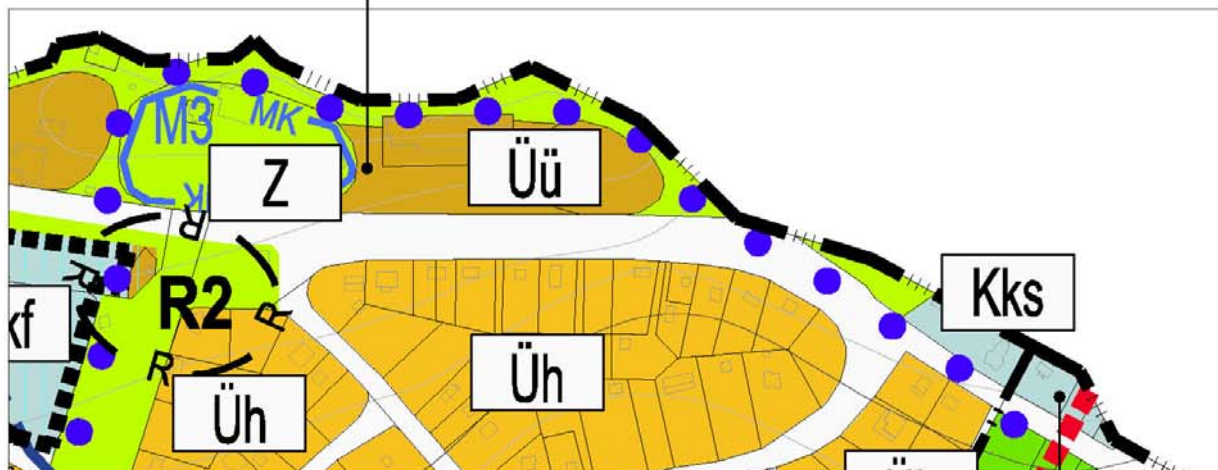
- 057/47 hrsz. telek maradjon külterület és erdő

Indok: BATfT 5.§ (3) bekezdés: Új beépítésre szánt terület a település határához 200 m-nél közelebb nem jelölhető ki, kivéve, ha a külön jogszabályban meghatározott területi hatásvizsgálat az ettől való eltérést igazolja. Környezetvédelmi előírások (DINPI, Natura 2000).

TERVEZŐI ÁLLÁSFOGLALÁS

2. NIMRÓD SZÁLLODA TÉRSÉGE (HRSZ. 1015, 1016):

- Üü-2 üdülőházas terület két szélé -> közforgalom elől el nem zárható zöldterület
Magántulajdonból be nem építhető területe marad, kialakítása megfelel a BATfT 5 § (3) bekezdés előírásának.

1. DOBOGÓKŐ SÍPÁLYA ÉS TÉRSÉGE (HRSZ. 1019, 1020, 057/47):

- Ks-1 különleges sportterület (sípálya) -> Kks-1 különleges beépítésre nem szánt sportterület

Igy a hatályos tervvel azonos marad a beépítettség (2%), tiszta tulajdoni állapot alakul ki (önkormányzati tulajdonú közpark és magántulajdonú sípálya, 200 m-en belül nem jelöl ki a terv új beépítésre szánt területet.

CDSZE ÉSZREVÉTELEI

1., 2. TERÜLET - 2010. 04. 22.

2. NIMRÓD SZÁLLODA TÉRSÉGE (HRSZ. 1015, 1016):

- Ü-2 üdülőházak terület két szélé -> Zkp közpark

Indok: BATyT 5.§ (3) bekezdés: Új beépítésre szánt terület a település határához 200 m-nél közelebb nem jelölhető ki, kivéve, ha a külön jogszabályban meghatározott területi hatásvizsgálat az ettől való eltérést igazolja. A hatályos terv üszöbteles kialakítását tartják megfelelőnek.

1. DOBOGÓKŐ SÍPÁLYA ÉS TÉRSÉGE (HRSZ. 1019, 1020, 057/47):

- Ks-1 különleges sportterület (sípálya) -> Zkp közpark

- 057/47 hrsz. telek maradjon külterület és erdő

Indok: BATyT 5.§ (3) bekezdés: Új beépítésre szánt terület a település határához 200 m-nél közelebb nem jelölhető ki, kivéve, ha a külön jogszabályban meghatározott területi hatásvizsgálat az ettől való eltérést igazolja. Környezetvédelmi előírások (DINPI, Natura 2000).

TERVEZŐI ÁLLÁSFOGLALÁS

2. NIMRÓD SZÁLLODA TÉRSÉGE (HRSZ. 1015, 1016):

- Ü-2 üdülőházak terület két szélé -> közforgalom elől nem zárható zöldterület
Magántulajdonból be nem építhető területe marad, kialakítása megfelelő a BATyT 5 § (3) bekezdés előírásának.

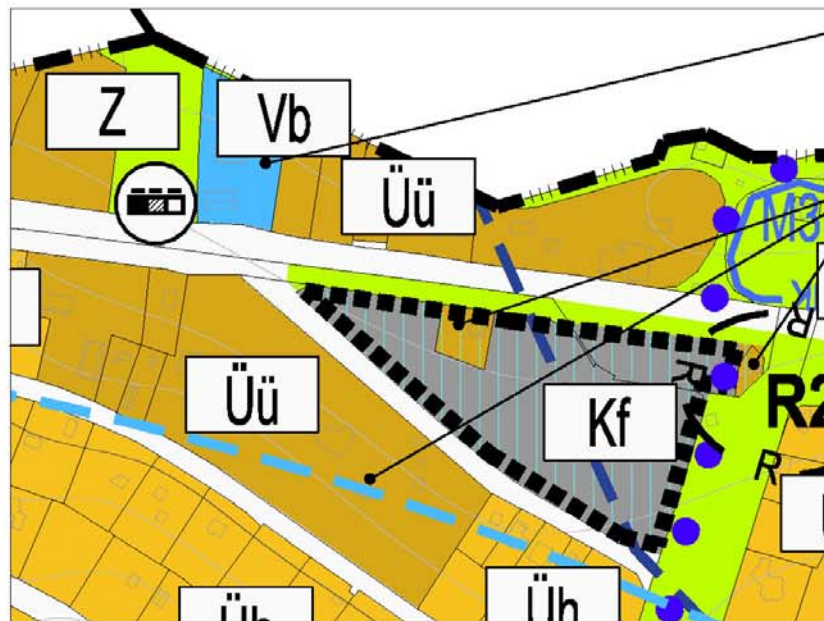
1. DOBOGÓKŐ SÍPÁLYA ÉS TÉRSÉGE (HRSZ. 1019, 1020, 057/47):

- Ks-1 különleges sportterület (sípálya) -> Ks-1 különleges beépítésre nem szánt sportterület

(gy a hatályos tervvel azonos marad a beépítettség (2%), tiszta tulajdoni állapot a lakó ki (önkormányzati tulajdonú közpark és magántulajdonú sípálya, 200 m-en belül nem jelöl ki a terv új beépítésre szánt területet.

CDSZE ÉSZREVÉTELEI

3., 4. TERÜLET - 2010. 04. 22.

4. VÍZBESZERZÉSI TERÜLET (HRSZ. 1006):

- telkek továbbosztásának veszélyét látja

Indok: Kialakítható legkisebb telekterület 600 m².

3. KÜLÖNLEGES FOGADÓTERÜLET TÉRSÉGE:

- Kf különleges fogadóterület -> Zkp közpark

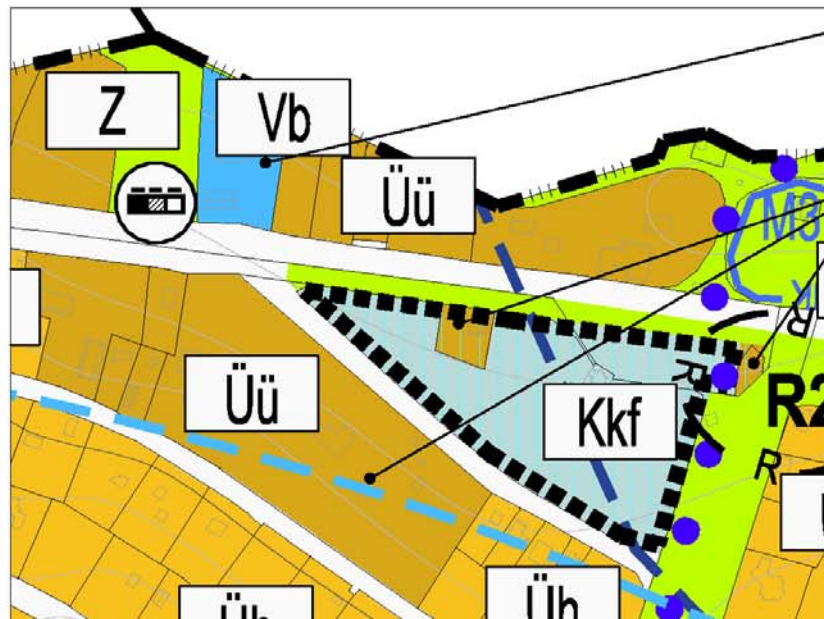
- Üü-2 üdülőkészítési terület -> Zkp közpark

- Üü-1 övezetben elhelyezhető funkciók bővítését egészségülturizmust szolgáló funkcióval ellenzi

Indok: BATrT 5.§ (3) bekezdés.

Forgalom növekedése, infrastruktúra/s ellátás bővítése a környezetállapotot rontja.

TERVEZŐI ÁLLÁSFOGLALÁS

4. VÍZBESZERZÉSI TERÜLET (HRSZ. 1006):

Elfogadjuk az észrevételeit, az új szabályozási paraméterek: Kialakítható legkisebb telekterület: kialakított állapot, telek tovább nem osztható.

3. KÜLÖNLEGES FOGADÓTERÜLET TÉRSÉGE:

- Kf különleges fogadóterület -> Kkf különleges beépítésre nem szánt fogadóterület

- Üü-2 üdülőkészítési terület -> Üü-2 üdülőkészítési terület

- Üü-1 övezet egészségügyi funkcióval bővítve
Indok: Kf területen a BATrT 5.§ (3) bekezdésének megfelelő beépítésre nem szánt állapotot alakítunk ki, a hely sajátos adottságai - központi és egyedi jellege - miatt megkülönböztetve az általános közparkoktól, 2%-os építési lehetőséggel különleges fogadóterület létrehozásának feltételével (pályázati feltétel meghagyása).

Üü-2 telkek nem újonnan létrehozott beépíthető területek, több éve létező épületek, a tulajdoni állapotok rendezése miatt került sor az övezet kialakítására.

Üü-1 övezetben a vásártérbővítés az egészségülturizmust szolgáló funkció elhelyezésének biztosításával lehetőséget teremt az üdülővái/alkozások fenntartásához, forgalomnövekedést, közmuvelődési többletet nem okozva, mivel a lehetséges üdülővendégkör minőségi ellátását bővíti.

CDSZE ÉSZREVÉTELEI

3., 4. TERÜLET - 2010. 04. 22.

4. VÍZBESZERZÉSI TERÜLET (HRSZ. 1006):

- telkek továbbosztásának veszélyét látja

Indok: Kialakítható legkisebb telekterület 600 m².**3. KÜLÖNLEGES FOGADÓTERÜLET TÉRSÉGE:**

- Kf különleges fogadóterület -> Zkp közpark

- ÜÜ-2 üdülőkörzet terület -> Zkp közpark

- ÜÜ-1 övezetben elhelyezhető funkciók bővítését egészség turizmust szolgáló funkcióval ellenzi

Indok: BATrT 5.§ (3) bekezdés.

Forgalom növekedése, infrastruktúra/s ellátás bővítése a környezet állapotát romtja.

TERVEZŐI ÁLLÁSFOGLALÁS

4. VÍZBESZERZÉSI TERÜLET (HRSZ. 1006):

Elfogadjuk az észrevételeit, az új szabályozási paraméterek: Kialakítható legkisebb telekterület: kialakult állapot, telek tovább nem osztható.

3. KÜLÖNLEGES FOGADÓTERÜLET TÉRSÉGE:

- Kf különleges fogadóterület -> Kf különleges beépítésre nem szánt fogadóterület

- ÜÜ-2 üdülőkörzet terület -> ÜÜ-2 üdülőkörzet terület

- ÜÜ-1 övezet egészségügyi funkcióval bővítve

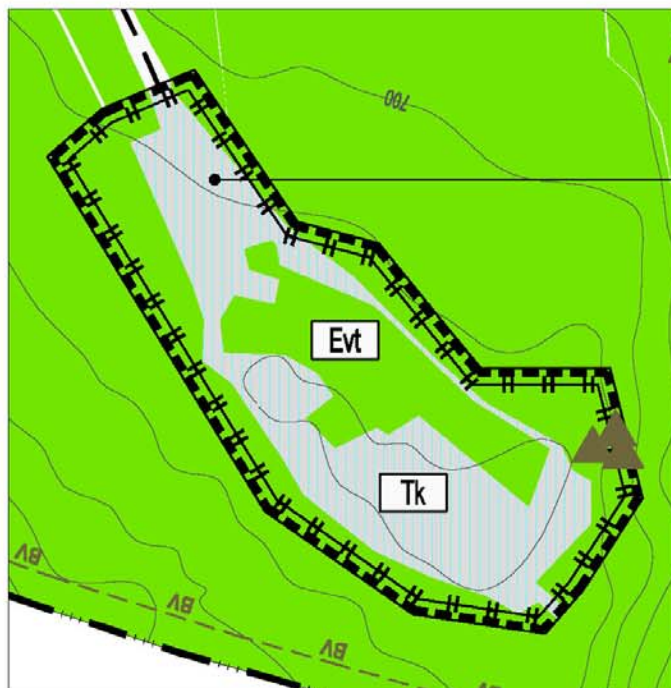
Indok: Kf területen a BATrT 5.§ (3) bekezdésének megfelelő beépítésre nem szánt állapotot alakítunk ki, a hely sajátos adottságai - központi és egyedi jellege miatt megkülönböztetve az általános közparkoktól, 2%-os építési lehetőséggel különleges fogadóterület létrehozásának feltételével (pályázati feltétel meghagyása).

ÜÜ-2 telkek nem újonnan létrehozott beépíthető területek, több éve létező épületek, a tulajdoni állapotok rendezése miatt került sor az övezet kialakítására.

ÜÜ-1 övezetben a városi beltér bővítés az egészség turizmust szolgáló funkció elhelyezésének biztosításával lehetőséget teremt az üdülőkörzetek fenntartásához, forgalomnövekedést, közlekedési többletet nem okozva, mivel a lehetséges üdülőkörzet kör minőségét ellátását bővíti.

CDSZE ÉSZREVÉTELEI

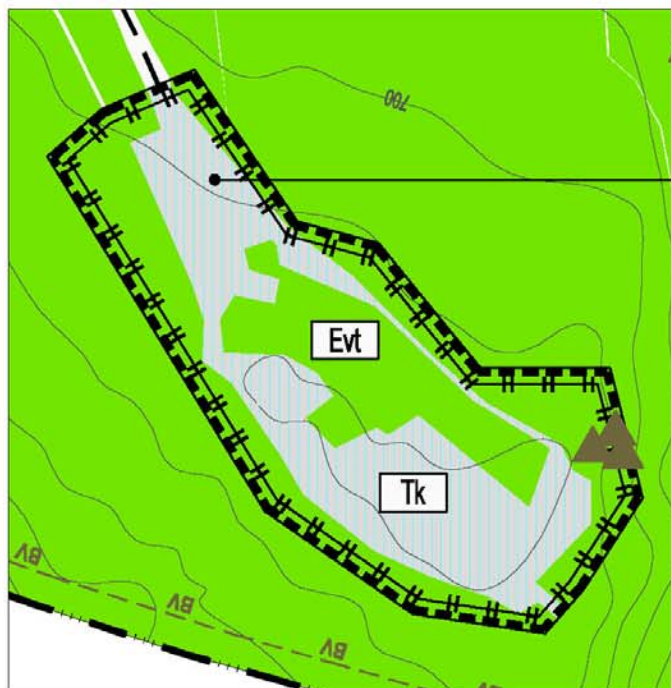
5. TERÜLET - 2010. 04. 22.

5. PILIS-TETŐ (HRSZ. 021)

- A szabályozás megváltoztatását javasolja a meglévő építmények teljes felszámolásával.
- Újabb építmény elhelyezését is tiltja.
- A TSZT intézkedési feladattal egészüljön ki.

TERVEZŐI ÁLLÁSFOGLALÁS

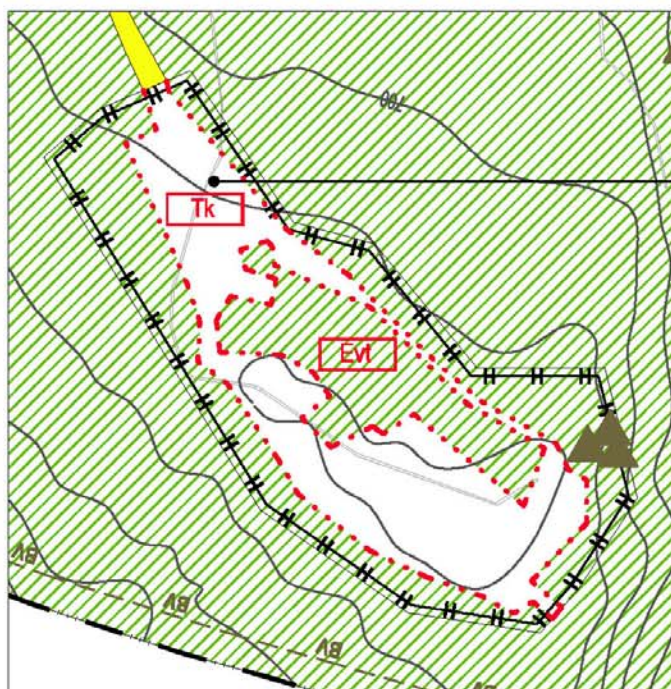

5. PILIS-TETŐ (HRSZ. 021)

- A javaslat környezeti állapot vizsgálatára és rekonstrukcióra vonatkozó részével egyetértünk, de az építmények teljes felszámolását nem tartjuk helyesnek, mert azok elhordása, megsemmisítése nagyságrendekkel nagyobb környezeti kárt okozna, mint jó állapotú elemek megtartása és megfelelő funkciójú használata (hadtörténeti, tájismertető, botanikai kiállítás vandál-biztos poszttereken). Ezzel a szabályozással a környezetvédelmi hatóságok is egyetértettek.
- Az előzetes feltárásra vonatkozó előírást a HÉSZ 24.§-ába javasoljuk beépíteni.

CDSZE ÉSZREVÉTELEI

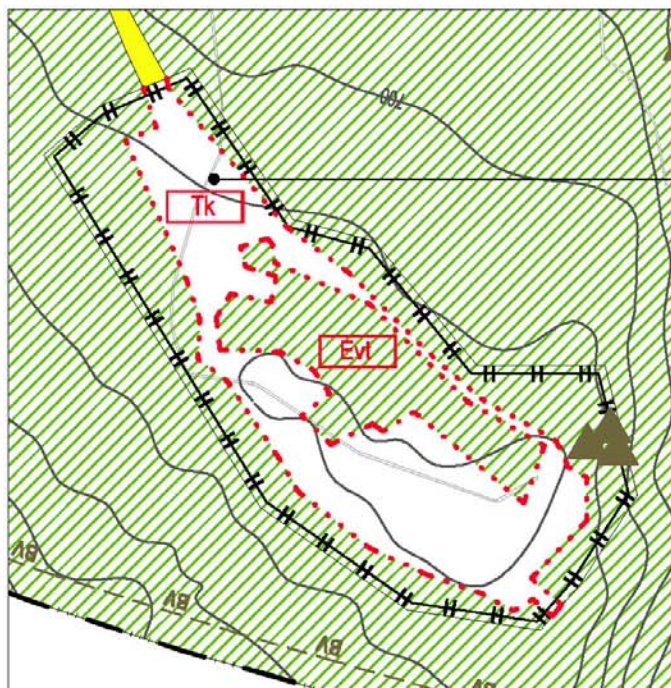
5. TERÜLET - 2010. 04. 22.

5. PILIS-TETŐ (HRSZ. 021)

- A szabályozás megváltoztatását javasolja a meglévő építmények teljes felszámolásával.
- Újabb építmény elhelyezését is tiltja.
- A TSZT intézkedési feladattal egészüljön ki.

TERVEZŐI ÁLLÁSFOGLALÁS

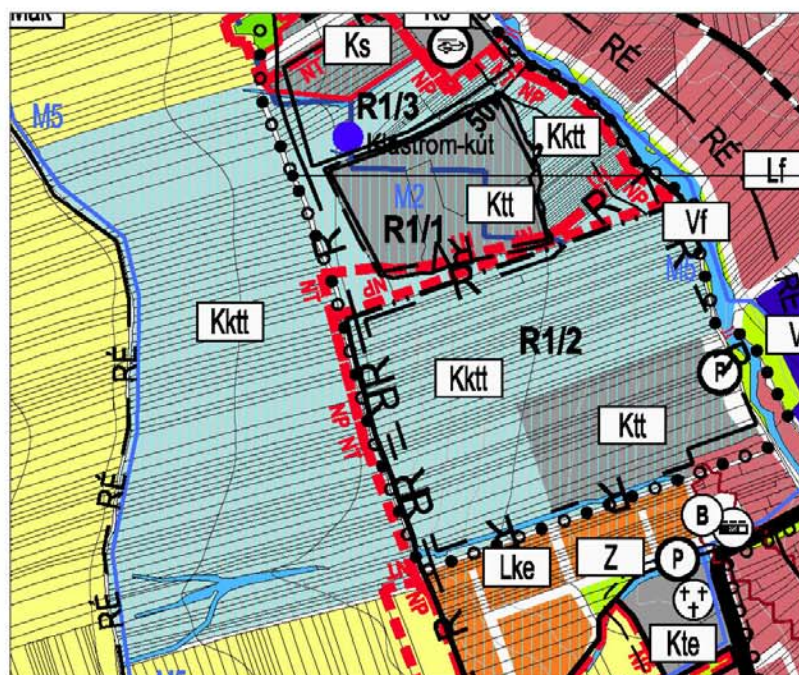

5. PILIS-TETŐ (HRSZ. 021)

- A javaslat környezeti állapot vizsgálatára és rekvizitációra vonatkozó részével egyetértünk, de az építmények teljes felszámolását nem tartjuk helyesnek, mert azok elhordása, megsemmisítése nagyságrendekkel nagyobb környezeti kárt okozna, mint jó állapotú elemeinek megtartása és megfelelő funkciója használata (haditörténeti, tájismertető, botanikai kiállítás vandál-biztos posztteken). Ezzel a szabályozással a környezetvédelmi hatóságok is egyetértettek.
- Az előzetes feltárásra vonatkozó előírást a HÉSZ 24.§-ába javasoljuk beépíteni.

CDSZE ÉSZREVÉTELEI

6. TERÜLET - 2010. 04. 22.

6. KÜLÖNLEGES TÖRTÉNETI TÁJ:

- Kktt övezeti besorolás megosztását javasolja: Kktt -> Kktt-1, Kktt-2.

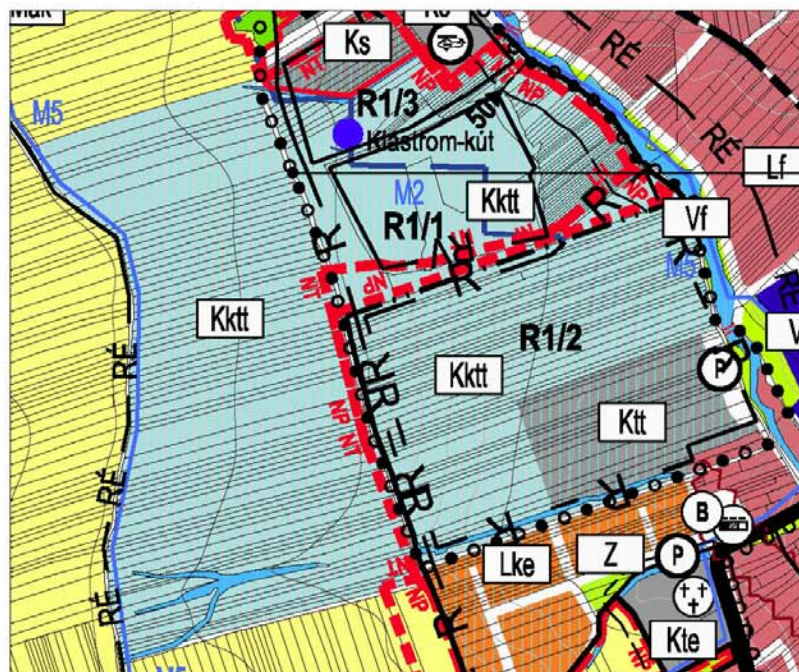
Kktt-1 övezet külterületi Kktt övezetből és műemléki telkek Ktt övezetéből alakul. Az övezetben épület nem építhető.

Kktt-2 övezet a belterület Kktt övezetéből alakul, ahol a legkisebb kialakítható és beépíthető telke terület 2,5 ha. Beépítettség 2%.

A különleges történeti tájon - Kktt, Ktt - csak telekösszevonás lehetséges.

A feltárt régészeti emlékek nem számítanak a beépítési százalékba, csak védelemmel biztosított építmény létesíthető, minden egyéb kapcsolódó funkció nélkül.

TERVEZŐI ÁLLÁSFOGLALÁS

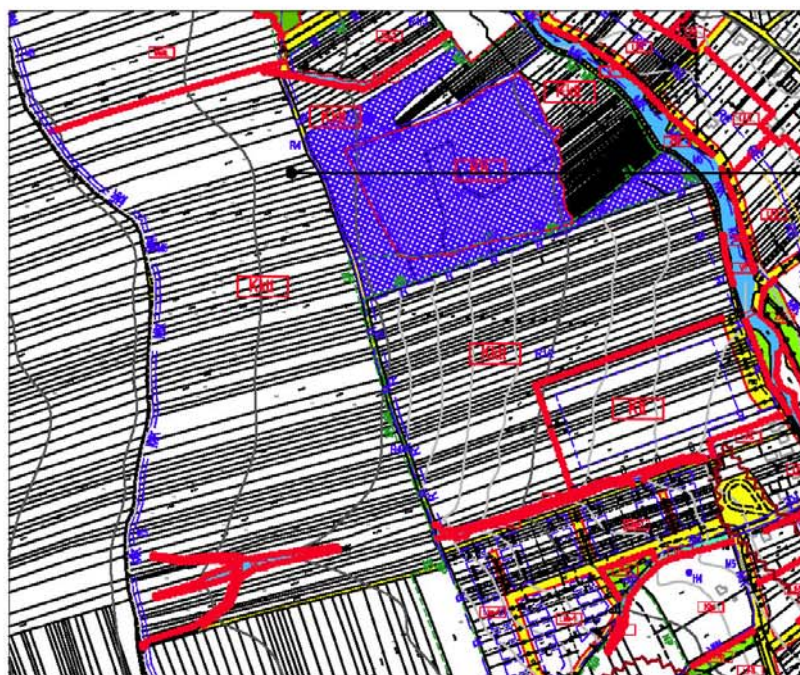

6. KÜLÖNLEGES TÖRTÉNETI TÁJ:

- A javaslattal egyetértünk, beépíthető a tervbe.

CDSZE ÉSZREVÉTELEI

6. TERÜLET - 2010. 04. 22.

6. KÜLÖNLEGES TÖRTÉNETI TÁJ:

- Kkt övezet: besorolás megosztását javasolja: Kkt -> Kkt-1, Kkt-2.

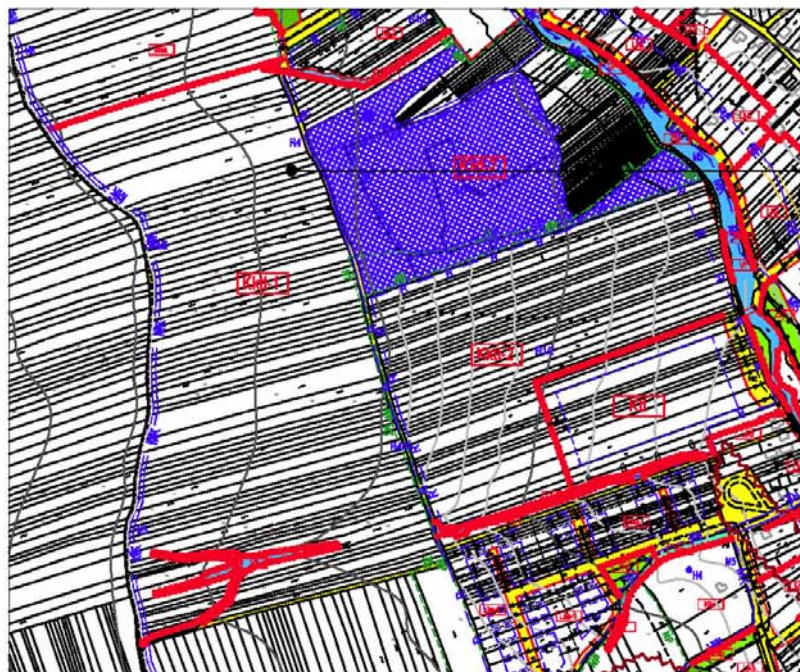
Kkt-1 övezet külterület: Kkt övezetből és műemléki telkek Kkt övezetéből alakul. Az övezetben épület nem építhető.

Kkt-2 övezet a belterület Kkt övezetéből alakul, ahol a legkisebb kialakítható és beépíthető telekterület 2,5 ha. Beépítettség 2%.

A különleges történeti tájon - Kkt, Kkt - csak telekösszevonás lehetséges.

A feltárt régészeti emlékek nem számítanak a beépítési százalékba, csak védelemmel biztosított építmény létesíthető, minden egyéb kapcsolódó funkció nélkül.

TERVEZŐI ÁLLÁSFOGLALÁS

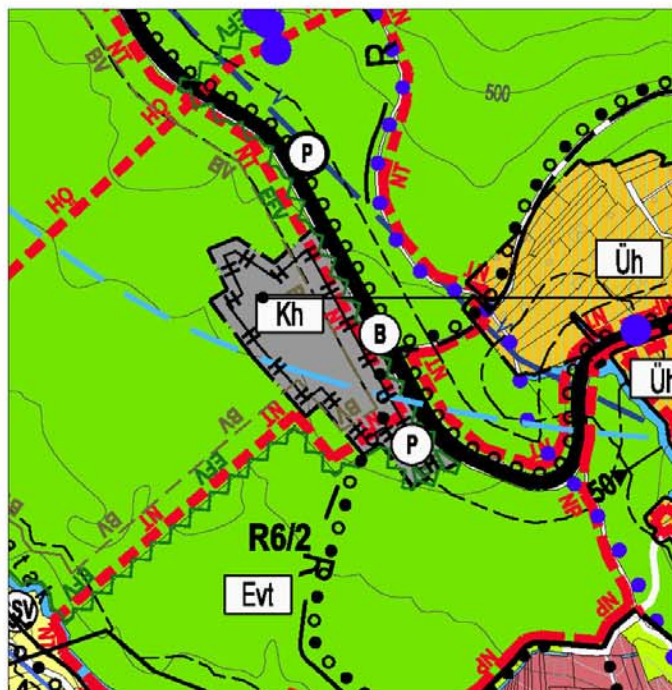

6. KÜLÖNLEGES TÖRTÉNETI TÁJ:

- A javaslattal egyetértünk, beépíthető a tervbe.

CDSZE ÉSZREVÉTELEI

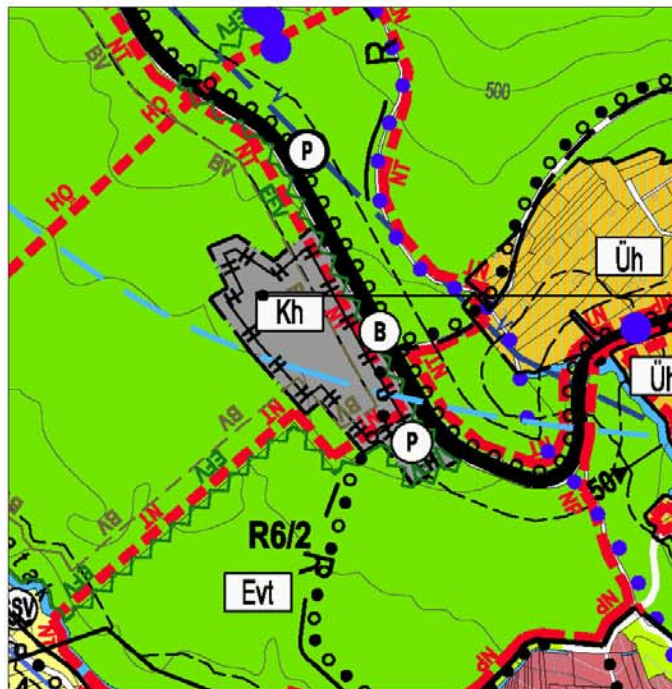
7. TERÜLET - 2010. 04. 22.

7. HONVÉDSÉGI TERÜLET (HRSZ. 042/6, 042/7)

- Pontosítja a szabályozás kárfe mérési és rekultivációra vonatkozó előírásait.

TERVEZŐI ÁLLÁSFOGLALÁS

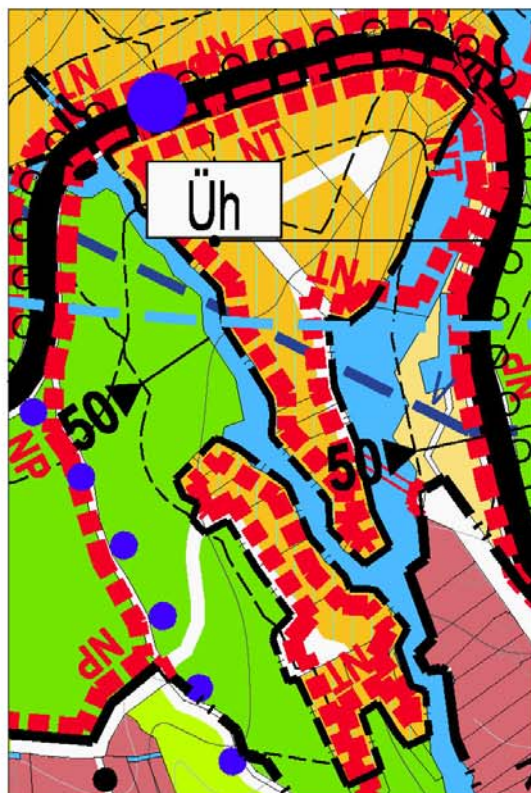

7. HONVÉDSÉGI TERÜLET (HRSZ. 042/6, 042/7)

- Az észrevétel elfogadását javasoljuk, de nem általánosítva, hanem a különleges honvédelmi terület (Kh) övezetre vonatkozóan beépítjük a 16.§ (9) bekezdésbe.

CDSZE ÉSZREVÉTELEI

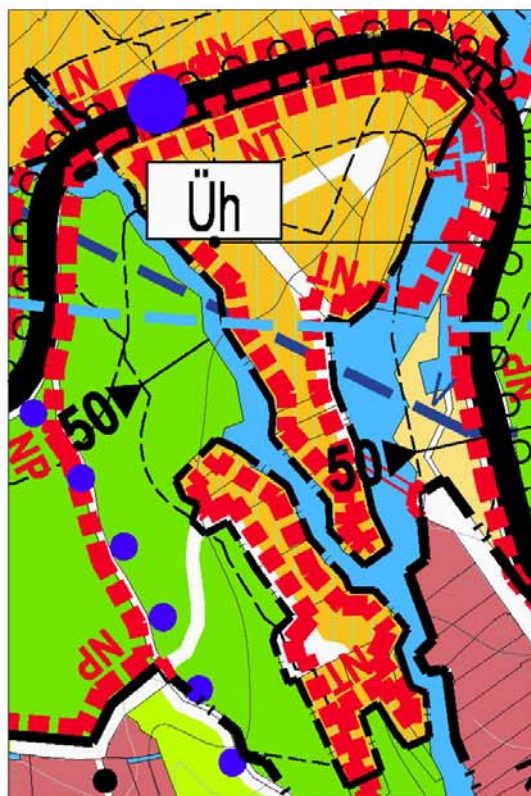
8. TERÜLET - 2010. 04. 22.

8. KAKAS-HEGY ALATTI ÜDÜLŐTERÜLET:

- A terület adottságai miatt (megközelítés nehézségei, terepviszonyok, közművesítési problémák, önkormányzati terhek) mezőgazdasági kertes területfelhasználást javasol: Üh -> Mkk.

TERVEZŐI ÁLLÁSFOGLALÁS

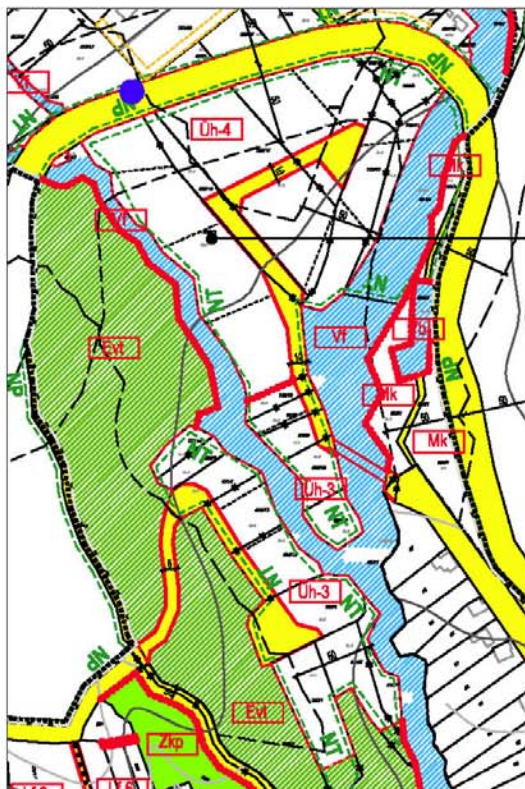

8. KAKAS-HEGY ALATTI ÜDÜLŐTERÜLET:

- Javaslat: Az előző szerkezeti terv alapján mint távlati fejlesztési területet jelölni, hétvégi házias üdülő funkcióval (Üh), most nem szabályozni a jelenlegi használatot, de a terület maradjon a jelenlegi térségi területfelhasználási kategóriában, azaz települési térséggként. Ezzel hosszú távon is biztosítható a település fejlesztése számára terület. Javasoljuk a településrendezési szerződéssel fejlesztendő területek közé sorolni a Kakas-hegy területével együtt.

CDSZE ÉSZREVÉTELEI

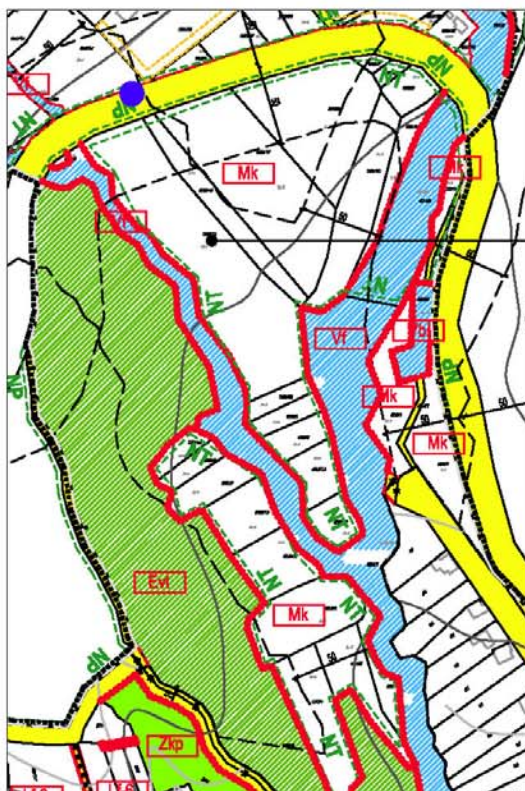
8. TERÜLET - 2010. 04. 22.

8. KAKAS-HEGY ALATTI ÜDÜLŐTERÜLET:

- A terület adottságai miatt (megközelítés nehézségei, terepviszonyok, közművesítési problémák, önkormányzati terhek) mezőgazdasági kertes területfelhasználást javasol: Uh -> Mkk.

TERVEZŐI ÁLLÁSFOGLALÁS

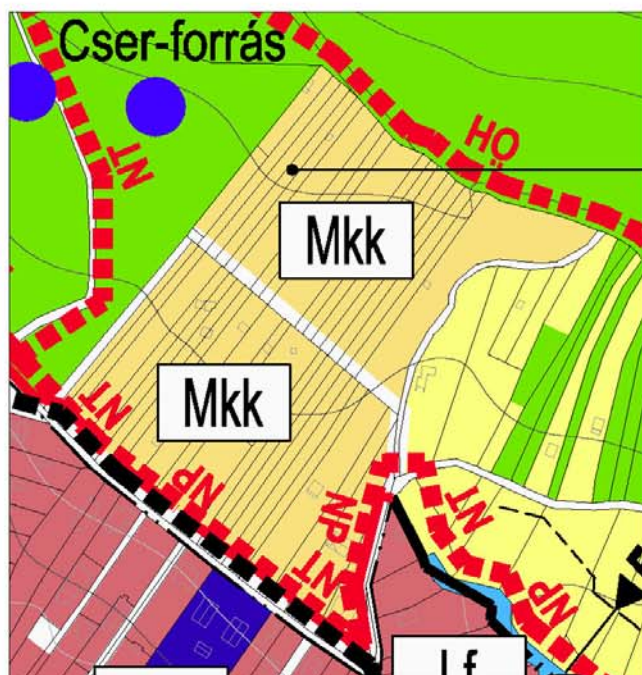

8. KAKAS-HEGY ALATTI ÜDÜLŐTERÜLET:

- Javaslat: Az előző szerkezeti terv alapján mint távlati fejlesztési területet jelölni, hétvégházak üdülő funkcióival (Uh), most nem szabályozni a jelenlegi használatot, de a terület maradjon a jelenlegi térségi területfelhasználási kategóriában, azaz települési térségként. Ezzel hosszú távon is biztosítható a település fejlesztése számára terület. Javasoljuk a településrendezési szerződéssel fejleszthető területek közé sorolni a Kakas-hegy területével együtt.

CDSZE ÉSZREVÉTELEI

9. TERÜLET - 2010. 04. 22.

9. HÁRSFA UTCA TÉRSÉGÉBEN KERTES TERÜLET:

- A kialakult beépítettség miatt nem javasolja az üdülőházas területfelhasználás mezőgazdasági kertes területfelhasználássá változtatását (Mk → Üh)

TERVEZŐI ÁLLÁSFOGLALÁS

9. HÁRSFA UTCA TÉRSÉGÉBEN KERTES TERÜLET:

- A területfelhasználás átsorolása éppen a kialakult gyakorlat megakadályozására történt, és az Mkk övezeti besorolás további megtartását javasoljuk a tájképvédelem céljából, a további építési lehetőség csökkentésével.

CDSZE ÉSZREVÉTELEI

9. TERÜLET - 2010. 04. 22.

9. HÁRSFA UTCA TÉRSÉGÉBEN KERTES TERÜLET:

- A kialakult beépítettség miatt nem javasolja az üdülőházas területfelhasználás mezőgazdasági kertes területfelhasználássá változtatását (Mk -> Úh)

TERVEZŐI ÁLLÁSFOGLALÁS

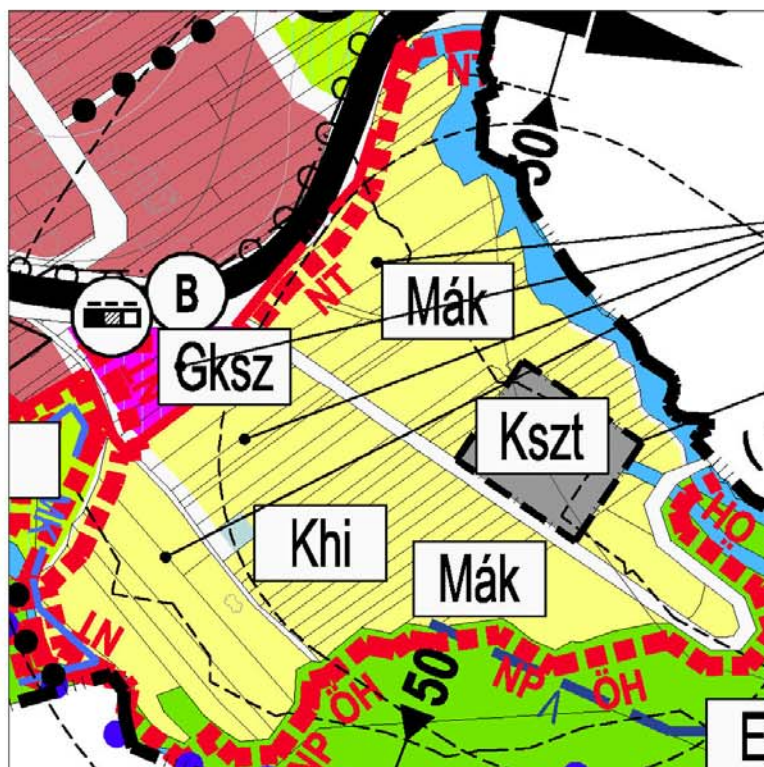

9. HÁRSFA UTCA TÉRSÉGÉBEN KERTES TERÜLET:

- A területfelhasználás átsorolása éppen a kialakult gyakorlat megakadályozására történt, és az Mkk övezeti besorolás további megtartását javasoljuk a tájképvédelem céljából, a további építési lehetőség csökkentésével.

CDSZE ÉSZREVÉTELEI

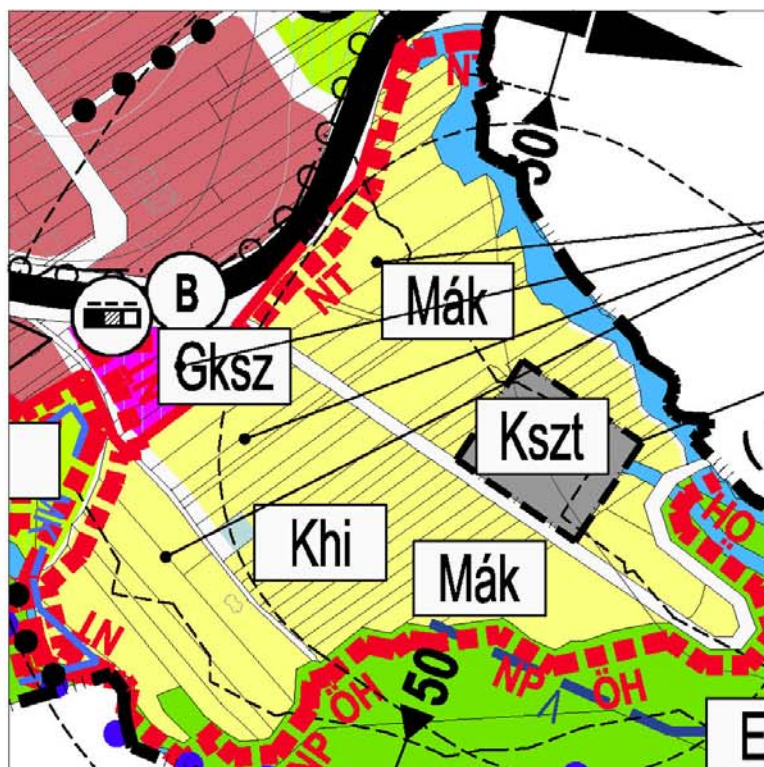
10. TERÜLET - 2010. 04. 22.

10. POMÁZI ÚT ALATTI TERÜLET:

- Hagományos gazdálkodásra alkalmas Mák-1 övezet előírásainak módosítását javasolja: sportolási célú állattartás tilításával, csak állattartásra alkalmas három oldalfallal rendelkező állattartó épület létesíthetőségét javasolja, legfeljebb 200 m² alapterülettel, 4,5 m építménymagassággal.
- Gksz területfelhasználás kijelölését ellenzi a védett természeti területen. Lakó célú funkció elhelyezési lehetőségének törölését kéri.

TERVEZŐI ÁLLÁSFOGLALÁS

10. POMÁZI ÚT ALATTI TERÜLET:

- Mák-1 övezetben minden oldalról zárható állattartó és terménytároló létesítmény elhelyezését javasoljuk.
- Gksz területfelhasználás kialakítására feltétlenül igény van a település működése szempontjából. Ezen a területtel határos, Pomázi útról könnyen feljárható, de az út által leginkább szennyezett területen az ellátó kereskedelmi funkciók bővítése, gazdasági vállalkozások területéről történő kitelepülése, vagy betelepülése a település lakosságának életminőségét javítja a legkisebb természetkárosítás mellett. A területen jelenleg mezőgazdasági kertes gazdálkodás folyik, a természetes növényállomány helyét kultúrnövények foglalták el.

A lakófunkció elhagyásával egyetértünk, töröljük.